របាយការណ៍

ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី
និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២

ខុមហ្វ្រែល COMFREL

SILAKA

GADC

បន្ទាយស្រី
BANTEAY SREI
Women Empowerment

អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សំលេងសហគមន៍
BUILDING COMMUNITY VOICES

របាយការណ៍

ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី
និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

ប្រភព ៖ VOA Khmer

ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២

មាតិកា

បុព្វកថា......iii

ពាក្យអក្សរកាត់......v

I-**សេចក្តីផ្តើម** 1

ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងគោលនយោបាយដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សមភាពយេនឌ័រនិងសិទ្ធិស្ត្រីនៅកម្ពុជា......1

ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ 1

ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះសមភាពយេនឌ័រ......2

II- ***ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២***......7

១- ការជ្រើសរើសបេក្ខជនស្ត្រី និងការចុះបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយ......7

ក្រាហ្វិកទី១ ៖ ភាគរយបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ពីអាណត្តិទី១ ដល់ អាណត្តិទី៥ 10

តារាងទី២ ៖ ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ទាំង១៧គណបក្ស......11

ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះពីលេខរៀងទី១ ដល់ ទី៣ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២......13

២- ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត......16

ក្រាហ្វិកទី៩ ៖ ភាគរយស្ត្រី-បុរសជាប់ឆ្នោត អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២......16

តារាងទី១១ ៖ ចំនួនស្ត្រី-បុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ តាមគណបក្ស......17

ការប្រៀបធៀបក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ជាស្ត្រី-បុរសក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ និងអាណត្តិទី៥ 18

រាជធានី ខេត្តដែលមានភាគរយស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ច្រើនជាងគេ......20

ក្រាហ្វិកទី១៤ ៖ ប្រៀបធៀបតួនាទីស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោត អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ 21

ក្រាហ្វិកទី១៥ ៖ មេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីតាមវ័យ ថ្មី ចាស់ និងតាមតំបន់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២...22

ករណីសិក្សា ៖ ភាពលេចធ្លោរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២......23

ករណីសិក្សាទី១ 23

ករណីសិក្សាទី២......26

៣- កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្ស អំពី បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ......28

តារាងទី១៦ ៖ កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្សដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ 28
តារាងទី១៧ ៖ កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សតាមឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ ដែលបានសន្យាដោយបេក្ខជនស្ត្រីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ........ 30
៤- សមាជិកស្ត្រីរបស់ គ.ជ.ប លធ.ខប គធ.ខប គឃ.សប មន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត និងស្ត្រីក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត 33
ថ្នាក់ជាតិ........ 33
ថ្នាក់ក្រោមជាតិ........ 33
ការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត........ 34
ក្រាហ្វិកទី១៥ ៖ តួនាទីរបស់ស្ត្រីជាមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត........ 35
៥- អ្នកសង្កេតការណ៍ និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី........ 35
អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិជាស្ត្រី........ 35
អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិជាស្ត្រី........ 37
ភ្ញៀវពិសេសជាស្ត្រី........ 37
ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី........ 37
៦. អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី........ 37
៦.១. ស្ត្រីក្នុងដំណើរការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រចាំឆ្នាំ២០២១........ 37
ក. ស្ត្រីដែលបានពិនិត្យឈ្មោះ និងបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត........ 37
ខ. ស្ត្រីដែលមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត........ 39
គ. ចំណាប់អារម្មណ៍ និងការយល់ឃើញផ្ទាល់របស់អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីខុមហ្វ្រែល........ 40
៦.២. ថ្ងៃបោះឆ្នោត........ 41
III- **សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសង្ខេប**........ 44
IV- **អនុសាសន៍**........ 47

ឧបសម្ព័ន្ធ

បុព្វកថា

គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា ហៅកាត់ថា « ខុមហ្វ្រែល (COMFREL)» អង្គការសីលការកម្ពុជា (SILAKA Cambodia) អង្គការយេនឌ័រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា(GADC) អង្គការបន្ទាយស្រី(Bantey Srei)ជាសមាជិកនៃ«ក្រុមស្ត្រីដើម្បីទាំងអស់គ្នា» ដែលធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីលើកស្ទួយការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ និងការដឹកនាំទាំងថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានចំពោះការចូលរួមរបស់ស្ត្រីតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ តាមរយៈការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពស្ត្រី ការតស៊ូមតិ និងបញ្ចុះបញ្ចូលថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សនយោបាយ និងរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដើម្បីបង្កើនចំនួនតំណាងស្ត្រីនយោបាយ និងមានសមភាពយេនឌ័រនៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ។

របាយការណ៍ ស្តីពី *"ការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២"* គឺជាទំរង់នៃការវិភាគទៅលើទិន្នន័យ និងមតិយោបល់របស់ស្ត្រីកម្ពុជាដែលបានចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ជាពិសេសក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់កន្លងទៅនេះ ។ របាយការណ៍នេះ បង្ហាញការវាយតម្លៃលើការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ អំពីចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត គោលនយោបាយរបស់គណបក្សក្នុងការលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយ កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សអំពីបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ការប្រឈមរបស់ស្ត្រីទាំងអ្នកបោះឆ្នោតនិងបេក្ខជនចូលរួមក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត មតិស្ត្រីនៅក្នុងកិច្ចការបោះឆ្នោត និងសកម្មភាពនានាដែលទាក់ទងទៅនឹងការលើកស្ទួយស្ត្រីឱ្យចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយជាដើម ។ ម្យ៉ាងទៀត របាយការណ៍នេះក៏ផ្តល់នូវលទ្ធផលនៃការសង្កេតឃ្លាំមើលការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតប្រចាំឆ្នាំ និងលទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិហ័សនៅតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែលបន្ទាប់ពីថ្ងៃបោះឆ្នោតទៅលើ«*ស្ត្រីដែលបានទៅបោះឆ្នោត ឬមានទឹកខ្មៅនៅម្រាមដៃ និងស្ត្រីដែលមិនបានទៅបោះឆ្នោត ឬមិនមានទឹកខ្មៅនៅម្រាមដៃ* » និង ករណីសិក្សាចំនួន២ ។ ជាចុងក្រោយ របាយការណ៍នេះមានអនុសាសន៍សំខាន់ៗក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌរ័ និងការផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា របាយការណ៍នេះជាឯកសារដ៏សំខាន់ និងមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកអនុវត្តន៍សកម្មភាព ជាពិសេសគណបក្សនយោបាយ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ រាជរដ្ឋាភិបាល បុគ្គលិកសមាគម អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល តំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកស្រាវជ្រាវ ដើម្បីជួយលើកស្ទួយស្ត្រីចូលរួមកាន់តែច្រើនក្នុងវិស័យនយោបាយ និងតួនាទីសម្រេចចិត្ត ។

សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះក្រុមការងាររបស់ខុមហ្វ្រែល ដែលតំណាងដោយ **លោកស្រី សឺនកេត សិរីលក្ខណ៍** ដែលជាអ្នកសរសេររបាយការណ៍នេះ ។ លោកស្រីក៏ជាប្រធានកម្មវិធីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃខុមហ្វ្រែល និងជាអ្នកដឹកនាំក្រុមការងារ ដូចជា **កញ្ញា នុត ជិ** ជាមន្ត្រីផ្នែកអប់រំ និងយេនឌ័រនៃខុមហ្វ្រែល និង**កញ្ញា ប៊្លី និ** ជាបុគ្គលិកស្ម័គ្រចិត្តផ្នែកអប់រំ និងយេនឌ័រខុមហ្វ្រែល ដែលបានខិតខំអនុវត្តតាមផែនការសកម្មភាពដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យ សរសេររបាយការណ៍សង្កេត រចនារបាយការណ៍នេះ ដោយមានការគាំទ្រពីលេខាធិការខេត្តខុមហ្វ្រែល និងអ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី-បុរសនៃខេត្តគោលដៅទាំង៧របស់ខុមហ្វ្រែល

(COMFREL) អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សម្លេងសហគមន៍ (BCV) និងអង្គការយេនឌ័រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា (GADC)។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះក្រុមការងារ ដូចជា អង្គការសីលការកម្ពុជា (SILAKA Cambodia) អង្គការ GADC អង្គការBCV និងអង្គការបន្ទាយស្រី (Bantey Srei)ដែលបានរួមសហការជាមួយខុមហ្វ្រែលលើកិច្ចការស្វែងរកការគាំទ្រមតិ និងការសង្កេត ឃ្លាំមើលការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ និងសូមអរគុណជាអនេកប្បការចំពោះ**លោកស្រី យាង សេងហ៊ន** តំណាងអង្គការដោយកូនៀ (Diakonia) **លោកស្រី អិត ពៅ** ជាទីប្រឹក្សានៃខុមហ្វ្រែល **លោកស្រី គ្រី ស៊ុយហៀង** នាយិកាប្រតិបត្តិនៃអង្គការនារីដើម្បីសន្តិភាព (WPM) **លោកស្រី អេង ចាន់ឌី** នាយិកាប្រតិបត្តិនៃអង្គការGADC **លោកស្រី សេង រាសី** នាយិកាប្រតិបត្តិនៃអង្គការសីលកាកម្ពុជា និង**លោក គឹម ឈន** នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការខុមហ្វ្រែលដែលបានផ្ដល់មតិយោបល់ល្អៗ និងគាំទ្រធ្វើឱ្យរបាយការណ៍នេះកាន់តែមានភាពល្អប្រសើរថែមទៀត ។ យើងខ្ញុំសូមអរគុណផងដែរចំពោះ **លោក អ៊ុន សំណាង** ដែលបានជួយបកប្រែរបាយការណ៍នេះពីភាសាខ្មែរ ទៅជា ភាសាអង់គ្លេសបានយ៉ាងល្អ ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១៤រោច ខែបុស្ស ចត្វាស័ក ព.ស. ២៥៦៦
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២

តំណាងក្រុមការងារស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ
អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃខុមហ្វ្រែល

សឺនកេត សិរីលក្ខណ៍

ពាក្យអក្សរកាត់ (ACRONYMS)

BSDP	គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ
CEC	គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត
CEDAW	អនុសញ្ញាស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ
CIPDP	គណបក្សជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា
CNP	គណបក្សសញ្ជាតិកម្ពុជា
CNLP	គណបក្សខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ
CMDGs	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា
COMFREL	គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោត ដោយសេរី និងយុត្តិធម៌ នៅកម្ពុជា
CRP	គណបក្សកែទម្រង់កម្ពុជា
CPP	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
CP	គណបក្សភ្លើងទៀន
CPWP	គណៈកម្មាធិការលើកស្ទួយស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ
CSO	អង្គការសង្គមស៊ីវិល
CYP	គណបក្សយុវជនកម្ពុជា
ECP	គណបក្សឯកភាពជាតិខ្មែរ
FUNCINPEC/FCP	រណសិរ្សរួបរួមជាតិដើម្បីឯករាជ្យ អព្យាក្រឹត សន្តិភាព និងសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា (គណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច)
GADC	អង្គការយេនឌ័រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា
GDP	គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន
KEDP	គណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច
KNUP	គណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិ
KUP	គណបក្សខ្មែរតែមួយ
KP	គណបក្សកម្ពុជានិយម
KWP	គណបក្សឆន្ទៈខ្មែរ
NEC	គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត
NGOs	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
PSO	មន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត
PSC	គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត
PEC	គណៈកម្មការរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត
RGC	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

RKP	គណបក្សរស្មីខេមរា
SDGs	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព
SILAKA	អង្គការសីលការកម្ពុជា
VOA	សំឡេងអាមេរិក

I. សេចក្តីផ្តើម

បទពិសោធន៍និងការស្រាវជ្រាវរបស់ iKnow Politics បានរកឃើញថា ភាពចំរុះនៃយេនឌ័រផ្តល់នូវលទ្ធផលល្អប្រសើរជាងមុននៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្នែកនយោបាយ ហើយតួនាទីរបស់ស្ត្រីក្នុងដំណើរការនយោបាយទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់មូលដ្ឋានធ្វើឲ្យលទ្ធផលក្នុងប្រទេសមានភាពប្រសើរឡើងកាន់តែខ្លាំងថែមទៀត ។ សិទ្ធិរបស់ស្ត្រីក្នុងការបញ្ចេញសំលេងស្មើគ្នា និងការចូលរួមក្នុងឆាកនយោបាយមានមូលដ្ឋានរឹងមាំនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អន្តរជាតិ ពីអនុសញ្ញានៃការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ (ស៊ីុ-ដរ/CEDAW) ឆ្ពោះទៅកាន់វេទិកាក្រុងប៉េងកាំងដើម្បីសកម្មភាព (Beijing Platform for Action) គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ (Millennium Develoment Goals) និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (Sustainable Development Goals) ។ ប៉ុន្តែស្ត្រីនៅតែបន្តមានតំណាងតិចតួចនៅគ្រប់ផ្នែកនៃជីវិតនយោបាយ ដូចជា ស្ត្រីនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ ស្ត្រីក្នុងដំណើរការបង្កើតច្បាប់ ស្ត្រីជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ។ល។ និង ។ល។

ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងគោលនយោបាយដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សមភាពយេនឌ័រនិងសិទ្ធិស្ត្រីនៅកម្ពុជា[1]

ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ *(Legal Framework)*

រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃប្រទេសកម្ពុជា ដែលបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣ បានហាមឃាត់យ៉ាងច្បាស់នូវការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីនៅក្នុងមាត្រា៤៥ ដែលបានចែងថា «គ្រប់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីត្រូវហាមឃាត់ ។ ការកេងប្រវ័ញ្ចស្ត្រីក្នុងការងារត្រូវហាមឃាត់»។ មាត្រា៣៨ ដែលធានាថា «មិនត្រូវមានការរំលោភបំពានលើរាងកាយណាមួយឡើយ» និងមាត្រា៤៦ ដែលចែងថា «ការជួញដូរមនុស្ស ការកេងប្រវ័ញ្ច ពេស្យាកម្ម និងអំពើអាសអាភាសដែលប៉ះពាល់ដល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ស្ត្រីត្រូវហាមឃាត់» ។ ឧបករណ៍ច្បាប់ដើម្បីការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិស្ត្រីដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង និងអនុម័តតាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ រួមមាន ៖ ច្បាប់ស្តីពីការងារ(ឆ្នាំ១៩៩៧) ច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ (ឆ្នាំ២០០៥) និងច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបអំពើជួញដូរមនុស្ស និងអំពើធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ (ឆ្នាំ២០០៨) ។

បន្ថែមពីលើក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ជាតិដើម្បីការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិស្ត្រី ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាមួយចំនួន ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ១៩៩២ ប្រទេសកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងនារីភេទ (CEDAW) ហើយក៏បានចូលរួមអនុម័តលើវេទិកា Beijing Platform for Action (BPFA) នៅក្នុងសន្និសីទពិភពលោកលើកទីបួនស្តីពី ស្ត្រី (FWCW)ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៥។ ក្នុងនាមជារដ្ឋសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ(UN) ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវ

[1] Advance International Training Programme (ITP 307, Statistics Sweden/SIDA) 2020 on Gender Statistics: Cambodia Team Assignment

បានចងភ្ជាប់ជាមួយនឹងការសម្រេចចិត្តទាំងអស់របស់ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ជាពិសេស ការសម្រេចចិត្តទាក់ទងនឹងស្ត្រី សន្តិភាព និងសន្តិសុខ ។

ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះសមភាពយេនឌ័រ (Policy Framework and government commitment to gender equality)

ពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់សមភាពយេនឌ័រជាអាទិភាពចម្បងក្នុងរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍របស់រដ្ឋាភិបាលដោយទទួលស្គាល់ថា ការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងកិច្ចការពារសង្គមមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការលើកកម្ពស់ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម និងការពង្រឹងតួនាទីស្ត្រីនៅក្នុងសង្គមដែលជាឆ្អឹងខ្នងនៃសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម[2] ។ សមភាពយេនឌ័រ និងការបង្កើនភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី និងក្មេងស្រី ត្រូវបានចាត់ទុកជាសកម្មភាពដាច់ដោយឡែកផង និងបញ្ជ្រាបក្នុងកម្មវិធី ឬគម្រោងនានាផង នៅក្នុងការអនុវត្តផែនការអាទិភាពថ្នាក់ជាតិ ជាពិសេសត្រូវបានយកចិត្តដាក់ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាល ទី១, ទី២, ទី៣ និងទី៤ ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព ដែលគឺជាកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដូចជា គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា (CMDGs), គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា (CSDGs), ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, គោលនយោបាយដើម្បីជានាក្របខណ្ឌពី 20% ទៅ50% ក្នុងការជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការស្ត្រីថ្មី[3] និងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាលើស្ត្រី (NAPVAW)។

ទន្ទឹមនឹងនេះ យន្តការថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិជាច្រើនត្រូវបានបង្កើតឡើង និងបានអនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់។ ទាំងនេះរួមមាន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីស្ត្រី (CNCW), ក្រុមការងារបច្ចេកទេសយេនឌ័រ (TWG-G), ក្រុមការងារបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ (GMAGs), គណៈកម្មាធិការពិគ្រោះយោបល់កិច្ចការស្ត្រី និងកុមារនៅថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ (WCCC), គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារឃុំសង្កាត់ (CCWC) ដើម្បីសម្របសម្រួល និងផ្តល់ជំបូន្មាន បច្ចេកទេសជាពិសេសដល់វិស័យ និងស្ថាប័នរបស់ខ្លួន និងចូលរួមសកម្មភាពលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចរបស់ស្ត្រី។

ក្នុងនាមជាយន្តការយេនឌ័រថ្នាក់ជាតិ ក្រសួងកិច្ចការនារីសម្របសម្រួលជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ បង្កើត និងអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិរយៈពេលប្រាំឆ្នាំ គឺ «នារីរតនៈ(Neary Ratanak-NR)» និង បច្ចុប្បន្នហៅថានារីរតនៈទី៥ (NR V) ពីឆ្នាំ២០១៩-ឆ្នាំ២០២៣ ដើម្បីលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងការបង្កើនភាពអង់អាចរបស់ស្ត្រីនៅគ្រប់វិស័យ និងគ្រប់កម្រិតក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ វិស័យយុទ្ធសាស្ត្រនៅក្នុងនារីរតនៈទី៥នេះរួមមាន *១)ការបង្កើនភាពអង់អាចផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្ត្រី ។ ២)ការលើកកម្ពស់ការអប់រំរបស់ស្ត្រី និងក្មេងស្រី ។ ៣)ការលើកកម្ពស់សុខភាពរបស់ស្ត្រី និងក្មេងស្រី ។ ៤)កិច្ចការពារផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ស្ត្រី និងក្មេងស្រី ។*

---

[2] Royal Government of Cambodia (2018) Rectangular Strategy Growth, Employment, Equity and Efficiency, Phase-IV

[3] Prime Minister’s speech in the national forum on women in public and political leadership in 2015, committed set in policy as special measures

៥)ស្ត្រីក្នុងវិស័យសាធារណៈ នយោបាយ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និង៦) ការបញ្រ្ជាបយេនឌ័រក្នុងកម្មវិធីប្រែប្រួលអាកាសធាតុ[4] ។

លើសពីនេះ ក្រសួងកិច្ចការនារីបានដើរតួនាទីដឹកនាំក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយជាតិស្តីពី «សមភាពយេនឌ័រ» ដោយមានការរួមចំណែកនូវធាតុចូលមួយចំនួនពីអង្គការសង្គមស៊ីវិល (CSO) វិស័យឯកជន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ និងដោយផ្អែកតាមមេរៀន និងបទពិសោធនក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយ កម្មវិធីនិងយុទ្ធសាស្រ្តជាតិសំខាន់ៗ និងប្រើប្រាស់របកគំហើញនៃការប៉ាន់ប្រមាណយេនឌ័រនៅកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ (CGA) ។ គោលនយោបាយនេះផ្តល់នូវក្រុបខ័ណ្ឌគោលនយោបាយរយៈពេលវែងសម្រាប់ និងពង្រឹងបន្ថែមទៀតនូវគោលការណ៍សមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគោលនយោបាយជាតិ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្រ្តជាតិ និងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តតាមវិស័យ ដើម្បីសម្រេចបានសមភាពយេនឌ័រដែលស្របតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពក្នុងគោលបំណង «មិនបោះបង់នរណាម្នាក់ឱ្យនៅឯកោ» និងគោលការណ៍របស់ CEDAW នៅក្នុងរបៀបវារៈនៃការអភិវឌ្ឍន៍ និងដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សប្រកបដោយបរិយាប័ន និងសមធម៌សម្រាប់ការកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះដើម្បីសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ២០៥០ ។

ទោះបីជាយ៉ាងណា ប្រទេសកម្ពុជាពុំទាន់មាន**គោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ**ជាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយដែលជាវិធានការពិសេស និងខ្វះ**នូវមាត្រាមួយចំនួនដែលឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការយេនឌ័រនៃច្បាប់បោះឆ្នោត**ដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្រ្តី-បុរសដែលមានភាពចម្រុះចូលរួមស្មើគ្នាលើតួនាទីសម្រេចចិត្តក្នុងវិស័យនយោបាយស្របតាមអនុសញ្ញាស៊ី-ដរ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព*(SDG)* ដែលកម្ពុជាបានទទួលយក ។ បន្ថែម លើនេះទៀត សកម្មជនគណបក្សនយោបាយជាស្រ្តី និងអ្នកនយោបាយស្រ្តីនៅតែប្រឈមនឹង**ការរើសអើង** និងអំពើ**ហិង្សាគ្រប់ទម្រង់**ដែលជាឧបសគ្គរាំងពួកគេក្នុងការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ និងការទទួលបាននូវយុត្តិធម៌យេនឌ័រ និងផលប្រយោជន៍ពីការចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយ ។ អនុសញ្ញាស៊ី-ដរ មាត្រា៣ចែងថា ៖ ***«ក្នុងគ្រប់វិស័យ ជាពិសេស វិស័យនយោបាយ សង្គមកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច និងវប្បធម៌ រដ្ឋត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងអស់ រួមមាន ការធ្វើច្បាប់ផងដើម្បីធានាការអភិវឌ្ឍន៍ និងការរីកចំរើនពេញលេញរបស់ស្ត្រី ដើម្បីធានាឱ្យស្ត្រីប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផលសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋានដោយសមភាពជាមួយបុរស»*** ។

លទ្ធផលស្ទង់មតិ ស្តីពី «ការចូលរួមរបស់សកម្មជននយោបាយស្រ្តីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយនៅកម្ពុជា» របស់ខុមហ្វ្រែល ឆ្នាំ២០២០ បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ៖ អ្នកនយោបាយស្រ្តីនៅតែប្រឈមច្រើនទម្រង់នៃការរើសអើង និងអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងពួកគេក្នុងការចូលរួម និងផលប្រយោជន៍នយោបាយរបស់ពួកគេ ទោះបីជាសិទ្ធិនយោបាយ និងការចូលរួមរបស់ស្ត្រីត្រូវបានធានាយ៉ាងពេញលេញដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ CEDAW ក៏ដោយ ។ អំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ គឺជាបទពិសោធដែលស្ត្រីបានជួបប្រទះជារៀងរាល់ថ្ងៃសម្រាប់ស្ត្រីដែលមានបំណងចូលរួមក្នុងឆាកនយោបាយ និងជាអ្នកនយោបាយ ។ **៧១%** នៃអ្នកចូលរួមក្នុងការស្ទង់មតិបានជួបប្រទះនូវអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រី ។ **៨២%**

---

[4] Royal Government of Cambodia (2019-2023) Neary Rattanak V, five year strategic plan for strengthening gender mainstreaming and women's empowerment

បានប្រឈមនឹងការគំរាមកំហែង ។ **៧០,៩%** ប្រឈមនឹងអំពើហិង្សាផ្លូវចិត្ត ។ **៣៤.៥%** បានទទួលរងនូវការរំលោភបំពានលើរាងកាយ និង **៩,១%** ទទួលរងការបៀតបៀនលើផ្លូវភេទ ។

ជាលទ្ធផល កម្ពុជានៅបន្តបញ្ហាវិសមភាពនៃតំណាង និងការអនុវត្តសិទ្ធិរវាងបុរស និងស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយ ។ ជាក់ស្តែង ភាគរយសរុបនៃស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ មានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយ ដែលក្នុងនោះស្ត្រីជាប់ឆ្នោត **២២%** និងបុរសជាប់ឆ្នោត **៧៨%** ខណៈពេលដែលសិទ្ធិអំណាចផ្លូវការពេញលេញរបស់ស្ត្រីក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួននៅមានការប្រឈមនឹងការរើសអើង និងនៅមានកម្រិត ។ នេះយើងមិនទាន់ វិភាគទៅដល់ភាពចម្រុះ ផ្សេងទៀតរបស់ស្ត្រីដែលមានពិការភាព ជនជាតិដើមភាគតិច អ្នកស្រលាញ់ភេទដូចគ្នា ជាដើមផង ដោយសារ ភាពមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃទិន្នន័យ ។

កម្ពុជាបានអនុវត្តនយោបាយវិមជ្ឈការតាមរយៈការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដែលគាំទ្រដោយច្បាប់ស្តីពី *«ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់»* និងច្បាប់ស្តីពី *"ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់»* សម្រាប់អនុវត្តប្រចាំថ្ងៃរបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទូទាំង ១៦២១ឃុំ សង្កាត់(ឆ្នាំ២០០២-២០០៧) ។ ១៦៣៣ឃុំ សង្កាត់ (ឆ្នាំ២០១២-២០១៦) និង១៦៤៦ឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ២០១៧ និង ១៦៤៦ ឃុំ សង្កាត់ (ឆ្នាំ២០១៧-២០២២) និង ១៦៥២ ឃុំ សង្កាត់ (ឆ្នាំ២០២២-២០២៧) ។ ចាប់តាំងពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាណត្តិទី១ ឆ្នាំ២០០២ រហូតមកដល់អាណត្តិទី៣ ឆ្នាំ២០១២ ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានការកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ។ ប៉ុន្តែចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧បែរជាមានការថយចុះ និងអាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះក៏មិនមានភាគរយកើនបើធៀបនឹងចុងអាណត្តិទី៤ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ស្ត្រីបានចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ការបោះឆ្នោតយ៉ាងសកម្មទាំងសម្លេងនិងសកម្មភាពពីមួយអាណត្តិទៅមួយអាណត្តិ ។ គណបក្សពីរដែលទទួលបានការគាំទ្រពីអ្នកបោះឆ្នោត និងទទួលបានអាសនៈច្រើនក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ គឺ **គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា** និង**គណបក្សភ្លើងទៀន** ប៉ុន្តែអ្នកដឹកនាំគណបក្សទាំងពីរនេះនៅខ្វះការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់ខ្លួន និងគោលនយោបាយរួមទាំងថវិកាដែលបម្រុងទុកក្នុងការបង្កើនសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងតួនាទីសម្រេចចិត្ត ដោយបានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះមានភាគរយ**<u>តិច</u>** ហើយបេក្ខជនស្ត្រីភាគច្រើនឈរឈ្មោះនៅលេខរៀង**<u>ខាងក្រោម</u>**នៅក្នុងបញ្ជីឈរឈ្មោះគណបក្សរបស់ខ្លួនសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះ ។

លទ្ធផលស្ទង់មតិ ស្តីពី «ការចូលរួមរបស់សកម្មជននយោបាយស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយនៅកម្ពុជា» របស់ខុមហ្វ្រែល ឆ្នាំ២០២០ បានរកឃើញទៀតថា ៖ ទោះបីស្ថានភាពនយោបាយមានការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំងជាពិសេសក្នុងអំឡុងពេលការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៨ រួមទាំងការរួមតូចនៃលំហរប្រជាធិបតេយ្យសម្រាប់ពលរដ្ឋ ការបិទប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមួយចំនួន ការធ្លាក់ចុះនៃការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងការបំភិតបំភ័យដល់អ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងតួអង្គសង្គមស៊ីវិលនិងការរំលាយគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ជាពិសេសការបំភិតបំភ័យ និងការរឹតត្បិតលើអ្នកនយោបាយស្ត្រី និងផលប៉ះពាល់នៃជំងឺកូវីដ១៩ **<u>៨៥.៥%</u>**នៃអ្នកចូលរួមការសិក្សាបានឆ្លើយថា ពួកគេនៅតែមានចំណាប់អារម្មណ៍ និងចូលរួមក្នុងនយោបាយ/ការបោះឆ្នោត ក្នុង

រយៈពេល ២ឆ្នាំ ឬ ៣ឆ្នាំខាងមុខ (ឆ្នាំ២០២២ និងឆ្នាំ២០២៣)។ **១៤.៥%**នៃអ្នកចូលរួមការសិក្សាបានបញ្ជាក់ថា ពួកគេមិនប្រាកដថាតើពួកគេនឹងបន្តការចូលរួមនយោបាយរបស់ពួកគេឬយ៉ាងណាឡើយ ។ អ្នកនយោបាយជាស្ត្រីម្នាក់បានបញ្ជាក់ថា *«ខ្ញុំនៅតែចាប់អារម្មណ៍នឹងនយោបាយ ពីព្រោះខ្ញុំជឿជាក់ថា ការចូលរួមរបស់ខ្ញុំ ក៏ដូចជាការចូលរួមរបស់ស្ត្រីដ៏ទៃទៀតអាចធ្វើឱ្យឋានៈរបស់ស្ត្រីមានភាពល្អប្រសើរនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូល ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការគាបសង្កត់នយោបាយ និងអំពើហិង្សាជាប្រព័ន្ធមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរណាស់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ដូច្នេះ ខ្ញុំចាំបាច់ត្រូវវាយតម្លៃស្ថានភាពឡើងវិញ និងស្វែងរកការគាំទ្របន្ថែមទៀតដើម្បីបន្តការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងនយោបាយរបស់ខ្ញុំនាពេលអនាគត ។»*

បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅតែមានចំនួនតិច បើទោះបីចំនួនស្ត្រីមានការកើនឡើងនៅអាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះក៏ដោយ ។ ជាក់ស្តែង បេក្ខភាពស្ត្រីឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោតកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដែលមានចំនួនសរុប **២៧.៨១៣នាក់** ស្មើនឹង **៣២,៣%** នៃបេក្ខជនស្ត្រី-បុរសសរុប **៨៦.០៩២នាក់** មកពី គណបក្សនយោបាយទាំង**១៧** គឺ កើនចំនួន **៥%** ធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួនតែ **២៧,២%** ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកឯ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១ មានចំនួន **៦៥៣នាក់ (១២%)** គឺកើន ចំនួន **៤,១%** ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧មានចំនួន **៧,៩% (៤៨១នាក់)** ។[5] ទោះបីយ៉ាងណាភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរស មានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយរវាងភេទ គឺបេក្ខជនស្ត្រី **៣២,៣%** ខណៈដែលបេក្ខជនបុរសមានដល់ទៅ **៦៧,៧%** ។ មានតែគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាដែលបានរៀបចំបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះនៅទូទាំងប្រទេស **១.៦៥២** ឃុំ សង្កាត់ និងគណបក្សភ្លើងទៀនមានបេក្ខជនឈរឈ្មោះស្ទើរតែទូទាំងប្រទេស **១.៦២៣** ឃុំ សង្កាត់ ។ ប៉ុន្តែគណបក្សទាំងពីរនេះបានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីមានភាគរយតិច ។

ចំនួនស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោត មានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយរវាងភេទនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុម ប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នេះ ។ ជាក់ស្តែង ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មានចំនួន **២.៥៦២នាក់** ស្មើនឹង **២២%** នៃចំនួនក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់សរុប **១១.៦២២នាក់** ក្នុងនោះមានគណបក្សនយោបាយចំនួន៩ដែលទទួលបានសម្លេងឆ្នោតគាំទ្រ និងមានអាសនៈនៅឃុំ សង្កាត់ ។ បើប្រៀបធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នា គឺ **២១,៨% (២.៥២២នាក់)** ចុងអាណត្តិទី៤ និង **២២% (២.៥៦២នាក់)** អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ។ ភាគរយសរុបនៃស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោតមានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយរវាងភេទ គឺស្ត្រីជាប់ឆ្នោត **២២%** និងបុរសជាប់ឆ្នោត **៧៨%** ។ មេឃុំចៅ សង្កាត់ស្ត្រី **១០,៥%** និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់បុរស **៨៩,៥% បើទោះបីមេឃុំ** ចៅសង្កាត់ស្ត្រី មានការកើនឡើង **៣២នាក់ (២%)** ក៏ដោយ ។[6]

---

[5] លទ្ធផលផ្លូវការនៃការចុះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយសម្រាប់ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ប្រកាសដោយ គ.ជ.ប នៅថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២

[6] លទ្ធផលផ្លូវការនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ដែលប្រកាសដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) នៅថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២

ចំនួននេះបង្ហាញពីការមិនទាន់ឆ្លើយតបគ្រប់គ្រាន់នូវភាពជាតំណាងរបស់ស្ត្រី ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ (១)ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ក៏ដូចជាគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ដែលមិនអាចសម្រេចបាននូវគោលដៅសមភាពយេនឌ័រ (២)ប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រីដែលកំពុង និងត្រៀមនឹងប្រឡូកនៅក្នុងឆាកនយោបាយរាប់ចាប់តាំងពីកម្រិតឃុំ សង្កាត់ បង្ករឱ្យមានការបាក់ទឹកចិត្ត ដោយសារចំនួនស្ត្រីដែលជាគំរូភាពនៅតែមានតិចតួច (៣)បញ្ហាបរិយាប័ន្នសង្គមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានមិនត្រូវបានគេយកចិត្តទុកដាក់ និងឆ្លើយតបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយសារសម្លេងស្ត្រីជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានចំនួនតិចនៅឡើយ ។

របាយការណ៍ខាងក្រោមនេះ គឺបានពីអ្នកសង្កេតការណ៍បោះឆ្នោតស្ត្រីខុមហ្វ្រែល សហការជាមួយអង្គការអភិវឌ្ឍន៍សម្លេងសហគមន៍(BCV) និងអ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី-បុរសនៃអង្គការយេនឌ័រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីកម្ពុជា(GADC) ក្រុមការងារយេនឌ័រ/ស្ត្រីនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិល និងប្រភពទិន្នន័យផ្សេងៗ។ របាយការណ៍នេះគឺផ្តោតទៅលើបញ្ហា ឬការប្រឈម ដំណោះស្រាយ ឬវិធានការទាក់ទងនឹងការជ្រើសរើសស្ត្រីឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ការចុះបញ្ជីបេក្ខជនស្ត្រី-បុរស កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ស្ត្រីជាមន្ត្រីរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ស្ត្រីជាអ្នកសង្កេតការណ៍ ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ និងអ្នកបោះឆ្នោតជាស្ត្រី ។

II. ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះ ត្រូវបានរកឃើញថា នៅតែមានភាពប្រឈមច្រើនរាប់ចាប់ពីការទទួលបានឱកាសក្នុងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ការចូលរួមបោះឆ្នោត និងឱកាសឈានទៅមុខក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ។ ជាពិសេស បានទទួលឱកាសតិចតួចឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១នៃបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ និងមានគម្លាតគ្នាខ្លាំងរវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរស ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងបុរសជាប់ឆ្នោត ហើយគម្លាតគ្នាកាន់តែខ្លាំងរវាង មេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រី និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់បុរសដែលជាអ្នកដើរតួនាទីសំខាន់ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ផង និងជាអ្នកដឹកនាំ ចាត់ចែងអភិវឌ្ឍន៍នៅទូទាំង ១៦៥២ ឃុំ សង្កាត់ផង ។

១- ការជ្រើសរើសបេក្ខជនស្ត្រី និងការចុះបញ្ជីបេក្ខជនគណបក្សនយោបាយ

គណបក្សនយោបាយទាំង១៧ ដែលបានចូលរួមប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នៅតែបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការងារលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រីនៅមានកំរិតនៅឡើយ តាមរយៈលទ្ធផលនៃការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនរបស់ស្ត្រីនៅលំដាប់លេខរៀងទី១ដែលមានឱកាសច្រើនក្នុងការក្លាយជាអ្នកដឹកនាំនៅតាមឃុំ សង្កាត់ (ជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់) ។ ជាក់ស្តែង ចំនួននិងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឈរឈ្មោះនៅ **លេខរៀងទី១ មានគម្លាតគ្នាខ្លាំង គឺ** បេក្ខជនស្ត្រី មានតែ **១២%** ខណៈដែលបេក្ខជនបុរសមានច្រើនលើសលុប **៨៨%** ។

យោងតាមលទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលា ស្តីពី «ការបង្កើនចំនួនអ្នកដឹកនាំស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្តនៅកម្ពុជា» ដែលសហការរៀបចំដោយ អង្គការខុមហ្វ្រែល (COMFREL) អង្គការសីលការកម្ពុជា (SILAKA Cambodia) អង្គការយេនឌ័រនិងអភិវឌ្ឍដើម្បីកម្ពុជា (GADC) អង្គការបន្ទាយស្រី (Bantey Srei) និងគណៈកម្មាធិការលើកស្ទួយស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ (គសន/CPWP) នៅខែវិច្ឆិកា និងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ និងលទ្ធផលសង្កេត តាមដានគណបក្សនយោបាយក្នុងការបង្កើនចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២របស់អង្គការខុមហ្វ្រែលកាលពីដើមឆ្នាំ២០២២ បានរកឃើញថា ក្នុងចំណោមគណបក្សនយោបាយទាំង១៧ដែលបានសម្ភាសន៍ និងចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលា គណបក្សភាគច្រើនមានផែនការសកម្មភាព ឬ គោលនយោបាយរបស់គណបក្សដោយបានកំណត់ភាគរយបេក្ខជនស្ត្រី-បេក្ខជនបុរសជាក់លាក់ និងបានប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការបង្កើនចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ និងការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រនីតិកាលទី៧ ឆ្នាំ២០២៣ ដោយគណបក្សខ្លះ២០% ខ្លះ២៥% ខ្លះ៣០% ខ្លះ៤៥% ខ្លះ៥០% គណបក្សខ្លះទៀតពី៦០% ទៅ ៧០% និងគណបក្សខ្លះមិនបានកំណត់ចំនួនជាក់លាក់ទេ គឺការសម្រេចចិត្ត

ផ្អែកលើសមត្ថភាពជាអាទិភាព ។ ប៉ុន្តែ គណបក្សទាំងអស់ពុំទាន់មានគោលនយោបាយ**សមភាព និងសមធម៌**យេនឌ័រដាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងគណបក្សរបស់ខ្លួននៅឡើយ ហើយគ្រប់គណបក្សនៅតែដាក់លក្ខខណ្ឌផ្ដោតតែកត្តាសមត្ថភាព និងធនធាន ។ គណបក្សទាំងអស់នៅតែបន្តនិយាយថា ពិបាករកស្ត្រី ជាពិសេស ស្ត្រីវ័យក្មេងចូលជាសមាជិក និងជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះដែលការនិយាយបែបនេះកើតឡើងតាំងពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី១ ឆ្នាំ២០០២ ។ ការលើកឡើងរបស់គណបក្សបែបនេះគ្រាន់តែជាលេសតែប៉ុណ្ណោះ ខណៈដែលសមាជិកស្ត្រីជាច្រើនមាននៅក្នុងគណបក្ស ហើយស្ត្រីទាំងនោះបានទទួលការបណ្ដុះបណ្ដាលអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹង និងបង្ហឹកសកម្មភាពជាច្រើនពីក្រុមស្ត្រីនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិល ប៉ុន្តែ ជាក់ស្ដែង ស្ត្រីទាំងនោះភាគច្រើនមិនបានទទួលឱកាសឈរឈ្មោះជាបេក្ខជននៅលេខរៀងខាងលើ គឺបានឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងក្រោមៗដែលមិនមានលទ្ធភាពជាប់ឆ្នោត និងស្ត្រីខ្លះទៀតត្រូវបានថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សមិនផ្ដល់ឱកាសឱ្យឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនឡើយ ។

ជាលទ្ធផល មាន**១៤គណបក្ស (៨២,៣%)** ក្នុងចំណោម ១៧គណបក្ស បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះចន្លោះពី **៣០% ទៅ ៥៥%**នៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សខ្លួនសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ចំនួននេះមាន**ភាពប្រសើរ** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានតែ**៨គណបក្ស(៦៦,៦%)**ក្នុងចំណោម១២គណបក្សនយោបាយ ។ គួរកត់សម្គាល់ថា ដោយសារគណបក្សពីរដែលមានសក្ដានុពលជាងគេ គឺ **គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា** និង**គណបក្សភ្លើងទៀន** បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីតិច ជាមូលហេតុនាំឱ្យស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានចំនួន**តិច** និងមាន**គម្លាតឆ្ងាយ**រវាងតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងតំណាងបុរសជាប់ឆ្នោត។ យោងតាមរបាយការណ៍សង្កេតរបស់ខុមហ្វ្រែល ស្ដីពី «ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២» បេក្ខជនស្ត្រី ចំនួន ១៧រូប មកពី៤គណបក្សនយោបាយដូចជា គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គណបក្សភ្លើងទៀន គណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច និងគណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិបានប្រាប់អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីខុមហ្វ្រែលនៅតាមឃុំ សង្កាត់ឱ្យដឹងថា ជាគោលការណ៍របស់គណបក្សមិនមានតម្រូវការថវិកាក្នុងការតែងតាំងបេក្ខជនឈរឈ្មោះសម្រាប់ការបោះឆ្នោតឡើយ ។ ប៉ុន្តែបេក្ខជនទាំងនោះ ត្រូវចំណាយថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនបន្តិចបន្តួច និងបេក្ខជនស្ត្រីខ្លះចំណាយថវិកាត្រឹមតែ១លានរៀលដោយផ្អែកលើការស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់ការធ្វើសកម្មភាពឃោសនារបស់ខ្លួននៅតាមឃុំ សង្កាត់ ។

មុនការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ និងមុនការចុះបញ្ជីគណបក្សនយោបាយ និងបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ក្រុមការងារស្ត្រី/យេនឌ័រនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិល រួមមាន អង្គការខុមហ្វ្រែល អង្គការសីលការកម្ពុជា (SILAKA Cambodia) អង្គការយេនឌ័រ និងអភិវឌ្ឍដើម្បីកម្ពុជា (GADC) អង្គការបន្ទាយស្រី (Bantey Srei) និងគណៈកម្មាធិការលើកស្ទួយស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ (គសន/CPWP) បានសិក្សាលើច្បាប់បោះឆ្នោត និងបានផ្ដល់នូវអនុសាសន៍មួយចំនួនប្រយោជន៍មានច្បាប់បោះឆ្នោតឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រដែលជាវិធានការសមស្របក្នុងការធានាឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត តាមរយៈការស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតលើមាត្រាមួយចំនួន ។ ការកំណត់វិធានការពិសេសនៅក្នុងច្បាប់បោះឆ្នោត ឬហៅថា **ច្បាប់បោះឆ្នោតឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ** ជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយដែល

អាចលើកទឹកចិត្តគ្រប់គណបក្សនយោបាយដាក់បេក្ខភាពស្ត្រីក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្ស ។ វិសោធកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតនេះ កែលម្អបន្ថែមលក្ខខណ្ឌនៃការដាក់ពាក្យចុះឈ្មោះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយដែលតម្រូវឱ្យដាក់ឆ្លាស់គ្នារវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោមនៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ ។ ការស្នើធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ **ជំពូកទី៦** ៖ ការចុះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយសម្រាប់ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ **មាត្រា៣៩** ***«បញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗត្រូវមានឈ្មោះបេក្ខជនតាមលំដាប់លេខរៀង និងឆ្លាស់គ្នារវាងស្ត្រី និងបុរសពីលើដល់ក្រោម»*** និង ច្បាប់ ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ **ជំពូកទី៤ មាត្រា២៧ និងមាត្រា២៨** ***«បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលនីមួយៗត្រូវមានបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឆ្លាស់គ្នាតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោម»*** នៃបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ ។ ចំណែកឯការបង្កើត និងអនុវត្ត**គោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ** គឺជាវិធានការបន្ទាន់មួយក្នុងការបង្កើនចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី និងចំនួនស្ត្រីនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលផ្ទៃក្នុងគណបក្ស និងក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធធ្វើសេចក្តីសម្រេចផ្សេងទៀតនៅក្នុងគណបក្ស ។ បញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗត្រូវជានាដាក់ឆ្លាស់គ្នារវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោម ។ តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីប្រទេសចំនួន៥ដែលមានភាពជោគជ័យក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ ដូចជា ប្រទេសស៊ុយអែត(Sweden) ប្រទេសរវ៉ាន់ដា(Rwanda) ប្រទេសអាយស្លែន(Iceland) ប្រទេសន័រវែសន៍ (Norway) និងប្រទេសកាណាដា(Canada) បានបង្ហាញពីបទពិសោធឱ្យឃើញថា ការធ្វើឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ត្រូវមាន ៖ រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ ច្បាប់សមភាពយេនឌ័រ ច្បាប់បោះឆ្នោតឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ គោលនយោបាយ ផែនការសកម្មភាព និងកញ្ចប់ថវិកាឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ គឺជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ ។ បន្ថែមពីនេះ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អ្នកដឹកនាំនិងឆន្ទៈនយោបាយក្នុងការគាំទ្រ គឺជាកត្តាចាំបាច់ដែលជម្រុញឱ្យការងារនេះទទួលបានជោគជ័យ ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រុមការងារស្ត្រី/យេនឌ័រនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិល បានសហការរៀបចំសិក្ខាសាលាចំនួន ៣ ស្តីពី « ការបង្កើន ចំនួនអ្នកដឹកនាំស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្តនៅកម្ពុជា»ក្នុងនោះ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ ចំនួន ១ តាមរយៈអនឡាញ និងនៅនឹងកន្លែងផ្ទាល់ និងសិក្ខាសាលាតាមរយៈពីចម្ងាយ (អនឡាញ)ចំនួន២ នៅថ្នាក់ខេត្ត គឺ ខេត្តកំពង់ចាម និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង នៅខែវិច្ឆិកា និងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២១ ដែលមានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ១៧៧ នាក់ (ស្ត្រី ៤៥,១%) មកពី ៩ គណបក្សនយោបាយ រួមមាន គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា គណបក្សកម្ពុជានិយម គណបក្សខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ គណបក្សហ៊ុនស៊ិនប៉ិច គណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សសញ្ញាតិកម្ពុជា និងគណបក្សឯកភាពជាតិខ្មែរ តំណាងក្រសួង/មន្ទីរកិច្ចការនារី តំណាងគ.ជ.ប ប្រធានលធ.ឧប

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក/ក្រុង តំណាងទូតមួយចំនួន ម្ចាស់ជំនួយ អង្គការជាតិ យុវជន សហគមន៍ និងអ្នកសារព័ត៌មានមួយចំនួន ។ សិក្ខាសាលានេះរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណង៖

- ស្វែងយល់ពីគោលនយោបាយ ឬផែនការសកម្មភាពរបស់គណបក្សក្នុងការដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតឃុំ ឆ្នាំ២០២២ និងការបោះឆ្នោតជាតិ ឆ្នាំ២០២៣ និងចែករំលែកអំពីលទ្ធផលនៃការស្ទង់មតិ ស្តីពីការចូលរួមរបស់សកម្មជននយោបាយស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ នៅកម្ពុជា ។
- ចែករំលែកពីការសិក្សាអំពីបទពិសោធជោគជ័យនិងគោលនយោបាយលើកកម្ពស់ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រី និងថ្នាក់សម្រេចចិត្តពីប្រទេសដទៃ និងចំណុចសំខាន់ៗក្នុងការបង្កើតគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយនៅក្នុងគណបក្ស ។
- បង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការសិក្សាលើច្បាប់បោះឆ្នោតនៅកម្ពុជាក្នុងការបង្កើនតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងតួនាទីសម្រេចចិត្ត និងស្វែងរកការគាំទ្រការស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតនេះ ។

លទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលា អ្នកចូលរួមទាំងអស់រួមទាំងគណបក្សនយោបាយ មានគំនិតដូចគ្នាក្នុងការ ***អំពាវនាវឱ្យមានគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគណបក្ស ក៏ដូចជាការស្នើធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោត*** ដើម្បីនាំមកនូវសមភាពយេនឌ័រពិតប្រាកដនៅកម្ពុជា ។ ប៉ុន្តែ លើកលែងគណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិ-KNUP មិនគាំទ្រលើការស្នើធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោត ពីព្រោះយល់ថា វាមិនសូវមានប្រយោជន៍ ហើយធ្វើឱ្យខាតផលប្រយោជន៍ដល់គណបក្សតូចៗមួយចំនួននៅកម្ពុជា ដូចជាគណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិជាដើម ប្រសិនបើមានការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោត ។ ប៉ុន្តែ អ្នកជំនាញផ្នែកយេនឌ័របានពន្យល់ថា ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតដើម្បីឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រនេះ មានប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការផ្តល់ឱកាសដល់ស្ត្រី និងបុរសចូលរួមដោយស្មើភាពគ្នាក្នុងវិស័យនយោបាយ ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនសម្រាប់ការបោះឆ្នោត និងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់កម្ពុជាផងដែរ ។

ក្រាហ្វិកទី១ ៖ ភាគរយបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ពី អាណត្តិទី១ ដល់ អាណត្តិទី៥

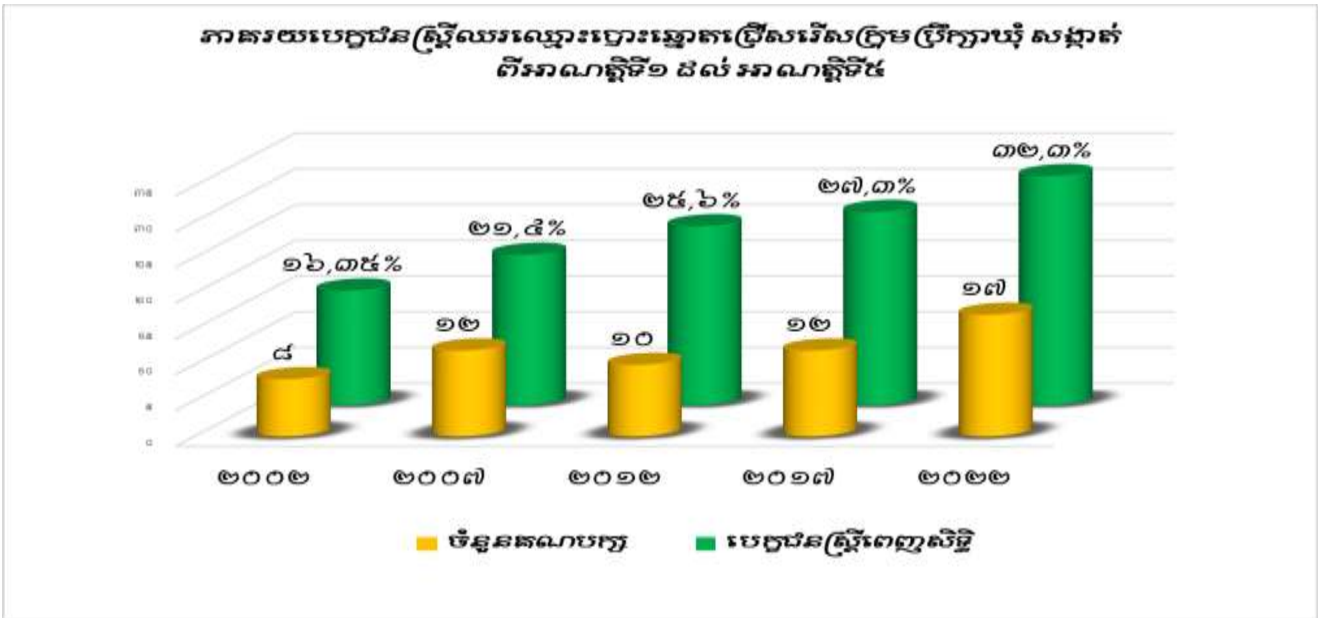

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

តារាងទី២ ៖ ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ទាំង១៧គណបក្ស

ល.រ	គណបក្ស	បេក្ខជនឈរឈ្មោះពេញសិទ្ធិ						ចំនួនឃុំ សង្កាត់
		បេក្ខជនសរុប (ស្រី-ប្រុស)	ស្ត្រី		បុរស			
			ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ		
១	ប្រជាជនកម្ពុជា	២៨.០០៨	៧.២៥៩	២៥,៩	២០.៧៤៩	៧៤,១		១.៦៥២
២	ភ្លើងទៀន	២៣.៩៣៩	៥.៥៦៤	២៣,២	១៨.៣៧៥	៧៦,៨		១.៦២៣
៣	ហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច	៩.៩៥២	៣.៨៩៩	៣៩,២	៦.០៥៣	៦០,៨		៦៨០
៤	ខ្មែររួបរួមជាតិ	៨.៨១៥	៤.០៤៧	៤៥,៩	៤.៧៦៨	៥៤,១		៥៩៦
៥	ខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ	៥.០៥០	២.១២២	៤២	២.៩២៨	៥៨		៣១៥
៦	សញ្ញាតិកម្ពុជា	៣.៩៥៦	២.១៨៥	៥៥,២	១.៧៧១	៤៤,៨		២៤៥
៧	យុវជនកម្ពុជា	១.៨២៤	៨៥២	៤៦,៧	៩៧២	៥៣,៨		១១៤
៨	កែទម្រង់កម្ពុជា	៩៧៨	៣៧៣	៣៨,១	៦០៥	៦១,៩		៥៩
៩	ឆន្ទៈខ្មែរ	១.០៥០	៥២៩	៥០,៤	៥២១	៤៩,៦		៥៨
១០	កម្ពុជានិយម	៦៥៨	២៤២	៣៦,៨	៤១៦	៦៣,២		៣៨
១១	ប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន	៤៨១	១៥៣	៣១,៨	៣២៨	៦៨,២		៣២
១២	ខ្មែរតែមួយ	៤៥៧	២៤៨	៥៤,៣	២០៩	៤៥,៧		៣០
១៣	សំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ	៣៩២	១៨១	៤៦,២	២១១	៥៣,៨		២៣
១៤	ជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា	២០២	៤១	២០,៣	១៦១	៧៩,៧		១៩
១៥	ឯកភាពជាតិខ្មែរ	១៧៨	៦៤	៣៦	១១៤	៦៤		១៤
១៦	រស្មីខេមរា	៨៨	៣៤	៣៨,៦	៥៤	៦១,៤		៦
១៧	ខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច	៦៤	២០	៣១,៣	៤៤	៦៨,៨		៤
សរុប		៨៦.០៩២	២៧.៨១៣	៣២,៣	៥៨.២៧៩	៦៧,៧		

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ក្រាហ្វិកទី៣ ៖ បេក្ខជនស្ត្រី និងបុរសសរុប អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

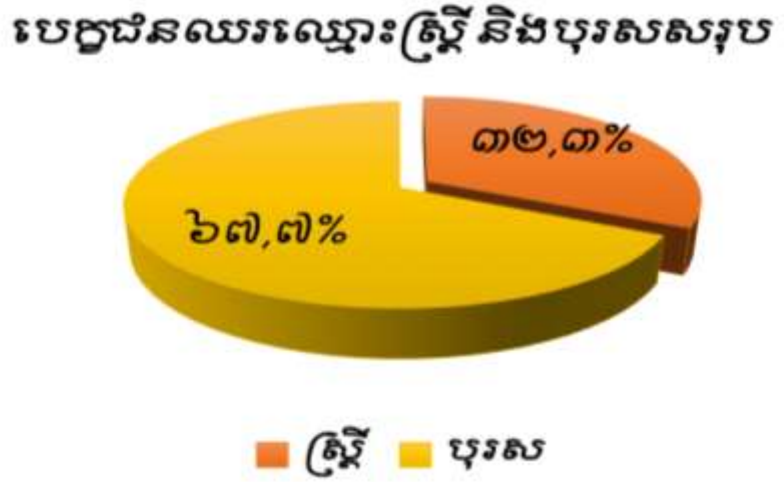

យោងតាម លទ្ធផលផ្លូវការនៃការចុះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយរបស់ គ.ជ.ប សម្រាប់ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាណត្តិទី៥នេះ មានបេក្ខជនស្រី-ប្រុសប្រកួតប្រជែងសរុបចំនួន **៨៦.០៩២នាក់** (បេក្ខជនពេញសិទ្ធិ) ក្នុងនោះបេក្ខជនស្ត្រីមានចំនួន **២៧.៨១៣នាក់ (៣២,៣%)** មកពីគណបក្សនយោបាយទាំង**១៧** គឺ កើនចំនួន **៥%** ធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន **២៧,២%** ។ ទោះបីយ៉ាងណា ចំនួន និងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសមានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយរវាងភេទ គឺបេក្ខជនស្ត្រីមានចំនួន **២៧ ៨១៣នាក់** ស្មើនឹង **៣២,៣%** ខណៈដែលបេក្ខជនបុរសមានដល់ទៅ **៥៨ ២៧៩នាក់** ស្មើនឹង **៦៧,៧%** ។

មានតែ**គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា**ដែលបានរៀបចំបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះនៅទូទាំងប្រទេស **១.៦៥២** ឃុំ សង្កាត់ និង**គណបក្សភ្លើងទៀន** មានបេក្ខជនឈរឈ្មោះស្ទើរទូទាំងប្រទេស **១.៦២៣** ឃុំ សង្កាត់ ។ ប៉ុន្តែគណបក្សទាំងពីរនេះ បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះភាគរយតិចដែលសុទ្ធសឹងជាគណបក្សបានទទួលសម្លេងគាំទ្រច្រើនជាងគេ ។ ជាក់ស្តែង ភាគរយសរុបបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសនៃគណបក្សទាំងពីរមានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយរវាងភេទ គឺ គណបក្សភ្លើងទៀនមានបេក្ខជនស្ត្រីចំនួន **២៣,២%** ខណៈដែល បេក្ខជនបុរសមានចំនួន **៧៦,៨%** ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាមានបេក្ខជនស្ត្រីចំនួន **២៥,៩%** និងបេក្ខជនបុរសចំនួន **៧៤,១%** ។ ចំណែកឯ គណបក្សដែលពុំសូវមានការគាំទ្រពីអ្នកបោះឆ្នោត បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះច្រើនគួរឱ្យកោតសរសើរ ដូចជា គណបក្សសញ្ជាតិកម្ពុជាចំនួន**៥៥,២%** គណបក្សខ្មែរតែមួយចំនួន**៥៤,៣%** គណបក្សឆន្ទៈខ្មែរចំនួន**៥០,៤%** គណបក្សយុវជនកម្ពុជាចំនួន**៤៦,៧%** គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យចំនួន **៤៦,២%** គណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិចំនួន**៤៥,៩%** គណបក្សខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិចំនួន**៤២%** គណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិចចំនួន**៣៩,២%** គណបក្សរស្មីខេមរាចំនួន**៣៨,៦%** គណបក្សកែទម្រង់កម្ពុជាចំនួន**៣៨,១%** គណបក្សកម្ពុជានិយមចំនួន**៣៦,៨%** គណបក្សឯកភាពជាតិខ្មែរចំនួន**៣៦%** និងគណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចចំនួន**៣១,៣%**។

សម្រាប់អាណត្តិទី៥នេះ យើងកត់សម្គាល់ឃើញថា ភាគរយបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតមាន**ភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទូទាំង ២៥ រាជធានី ខេត្ត** ដែលមានចន្លោះពី **២៤,៤% រហូតដល់ ៣៨,៨%** ។ *(សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ១ ស្តីពី ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះតាមរាជធានី ខេត្ត)*។

ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះពីលេខរៀងទី១ ដល់ ទី៣ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

តារាងទី៤ ៖ បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅលេខរៀងទី១ តាមគណបក្ស

ល.រ	គណបក្សនយោបាយ	បេក្ខជនឈរឈ្មោះពេញសិទ្ធិ លេខរៀងទី១			
		ស្ត្រី		បុរស	
		ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
១	ប្រជាជនកម្ពុជា	១៧០	១០,៣	១.៤៨២	៨៩,៧
២	ភ្លើងទៀន	១៥៥	៩,៦	១.៤៦៨	៩០,៤
៣	ហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច	៦៨	១០	៦១២	៩០
៤	ខ្មែររួបរួមជាតិ	១០៨	១៨,១	៤៨៨	៨១,៩
៥	ខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ	៤៣	១៣,៧	២៧២	៨៦,៣
៦	សញ្ញាតិកម្ពុជា	៦៩	២៨,២	១៧៦	៧១,៨
៧	យុវជនកម្ពុជា	១៤	១២,៣	១០០	៨៧,៧
៨	កែទម្រង់កម្ពុជា	៤	៦,៨	៥៥	៩៣,២
៩	ឆន្ទៈខ្មែរ	៧	១២,១	៥១	៨៧,៩
១០	កម្ពុជានិយម	៤	១០,៥	៣៤	៨៩,៥
១១	ប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន	២	៦,៣	៣០	៩៣,៨
១២	ខ្មែរតែមួយ	១	៣,៣	២៩	៩៦,៧
១៣	សំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ	៣	១៣	២០	៨៧
១៤	ជនជាតិដើមប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា	១	៥,៣	១៨	៩៤,៧
១៥	ឯកភាពជាតិខ្មែរ	៣	២១,៤	១១	៧៨,៦
១៦	រស្មីខេមរា	១	១៦,៧	៥	៨៣,៣
១៧	ខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច	០	០,០	៤	១០០
សរុប	**១៧គណបក្ស**	**៦៥៣**	**១១,៩**	**៤.៨៥៥**	**៨៨,១**

ប្រភព ៖គ.ជ.ប

ក្រាហ្វិកទី៥

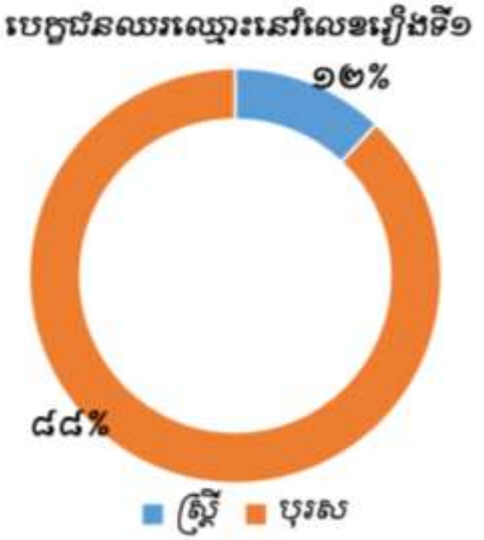

អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះចំនួននិងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រីនិងបេក្ខជនបុរសឈរឈ្មោះនៅ**លេខរៀងទី១មានគម្លាតគ្នាខ្លាំង** **គឺ** បេក្ខជនស្ត្រីមានចំនួន **៦៥៣នាក់** **(១២%)** និងបេក្ខជនបុរសមានចំនួនច្រើនលើសលុប **៤ ៨៥៥នាក់** (៨៨%) ។ ទោះបីយ៉ាងណា បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១សម្រាប់អាណត្តិទី៥នេះ បានកើន ៤,១% បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មាន **៧,៩%** ។

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ក្រាហ្វិកទី៦

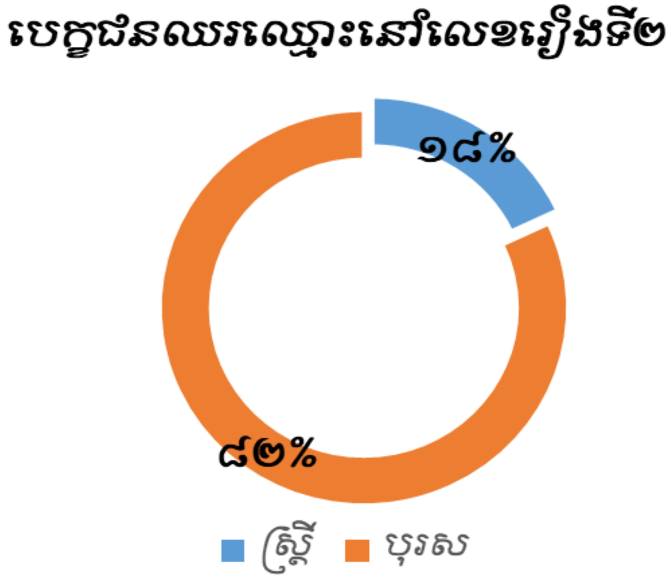

ដូចគ្នាដែរ ចំនួន និងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឈរឈ្មោះនៅ**លេខរៀងទី២ក៏មានគម្លាតគ្នាខ្លាំង** គឺ បេក្ខជនស្ត្រីមានចំនួន១០១៨នាក់ (១៨%)និងបេក្ខជនបុរសមានចំនួនច្រើនលើសលុប **៤ ៤៩០នាក់** (៨២%)។ គួរកត់សម្គាល់ថា បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី២សម្រាប់អាណត្តិទី៥នេះ បានកើន៣,៣% បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧មាន១៤,៧%។

ក្រាហ្វិកទី៧

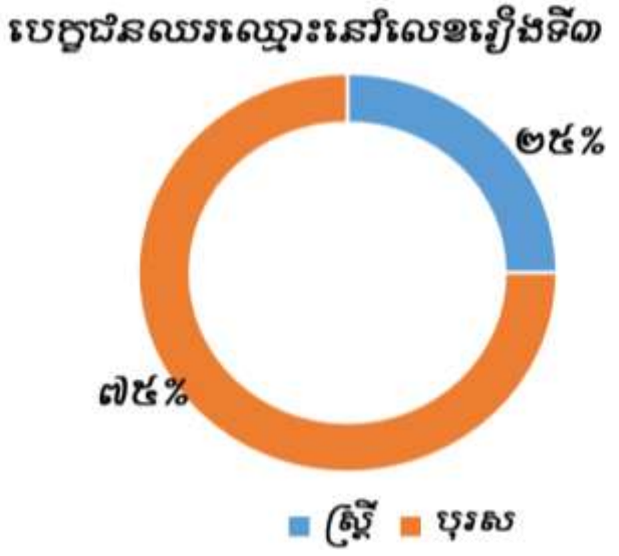

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ចំនួន និងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឈរឈ្មោះនៅ**លេខរៀងទី៣** **ក៏មានគម្លាតគ្នាខ្លាំង** គឺ បេក្ខជនស្ត្រីមានចំនួន**១៣៩៣នាក់** **(២៥%)**និង**បេក្ខជនបុរសមានចំនួន** **៤ ១១៥នាក់** **(៧៥%)** នៃចំនួនសរុប ស្រី-ប្រុស ៥ ៥០៨នាក់ ។ ដូចគ្នាដែរ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី៣សម្រាប់អាណត្តិទី៥នេះបាន កើនតិចតួច **២,៧%** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មាន ២២,៣%

ក្រាហ្វិកទី៨

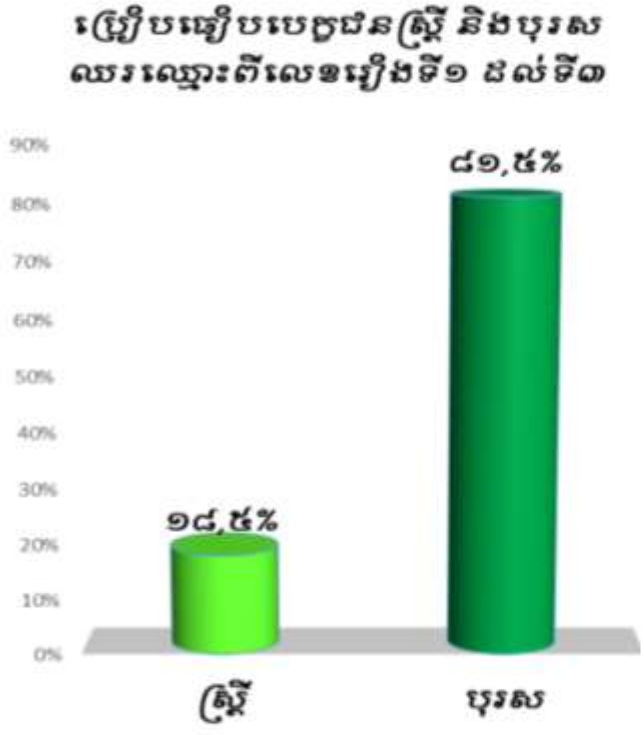

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ដោយឡែក ចំនួននិងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រីនិងបេក្ខជនបុរសឈរឈ្មោះ **ពីលេខ រៀងទី១ ដល់ទី៣ ក៏មានគម្លាតគ្នាខ្លាំងដែរ** គឺ បេក្ខជនស្ត្រីមានចំនួន **៣ ០៦៤នាក់ (១៨,៥%)** ខណៈដែលបេក្ខជនបុរសមានចំនួន **១ ៣៤៦០ នាក់** (៨១,៥%)នៃចំនួនសរុបស្រី-ប្រុស ១៦ ៥២៤នាក់ ។ ភាគរយបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះពីលេខរៀងទី១ ដល់ ទី៣ នេះបានកើនតិចតួច **៣,៥%** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មាន ១៥% ។

តួលេខទាំងនេះបង្ហាញឱ្យឃើញថា កម្ពុជានៅតែបន្តបញ្ហាអតុល្យភាពនៃការអនុវត្តសិទ្ធិ និងអំណាចនយោបាយរវាងស្ត្រីនិងបុរស បើទោះបីកម្ពុជាទទួលយកនូវវិធានការពិសេសដូចជា អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស៊ីដ-គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព និងមានផែនការអភិវឌ្ឍជាតិដើម្បីលើកកម្ពស់ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រីចូលរួមសកម្ម និងស្មើភាពរវាងស្ត្រី-បុរសទាំងបរិមាណ និងសិទ្ធិអំណាចក៏ដោយ ។

យោងតាមរបាយការណ៍សង្កេតរបស់ខុមហ្វ្រែល ស្តីពី«ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ២០២២» ស្ត្រីនៅតែមានបញ្ហាប្រឈមក្នុងការភ្ជាប់ខ្លួនជាមួយនឹងកិច្ចការនយោបាយ និងការបោះឆ្នោត ។ ពួកគេមានបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗចំនួនបួន ៖ ***ទី១ ៖*** ពុំទាន់មាន**គោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ**ដាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ ដែលជាវិធានការពិសេស និងខ្វះនូវមាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់បោះឆ្នោត ដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រី-បុរសចូលរួមស្មើគ្នាក្នុងវិស័យនយោបាយ ជាពិសេសការឈរឈ្មោះ ជាបេក្ខជន និងបានជាប់ឆ្នោត ។ ***ទី២ ៖*** បន្តការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីបានកើតឡើងភាគច្រើនក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបេក្ខជន និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសបេក្ខជននៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ និងការប្រឈមនឹងអំពើហិង្សាជាច្រើនទម្រង់។ ***ទី៣ ៖*** កង្វះឆន្ទៈនយោបាយរបស់គណបក្ស និងការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់អ្នកដឹកនាំក្នុងការជម្រុញឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ។ ***ទី៤ ៖*** បទដ្ឋានវប្បធម៌ និងសង្គមមួយចំនួនដែលមានផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមានក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី គឺជាឫសគល់បញ្ហាបង្កជារនាំងរាំងដល់ការចូលរួមរបស់អ្នកនយោបាយស្ត្រីប្រកបដោយគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព ។

២- ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត

ក្រាហ្វិកទី៩ ៖ ភាគរយស្ត្រី-បុរសជាប់ឆ្នោត អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

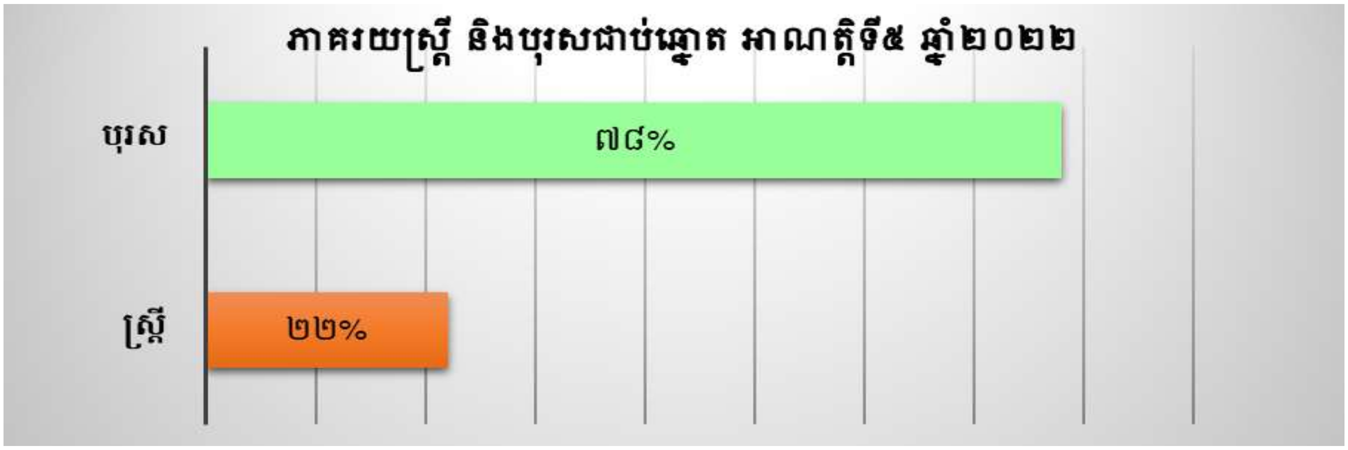

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ភាគរយសរុបនៃស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងបុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ មានគម្លាត គ្នាខ្លាំងរវាងភេទ គឺ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានចំនួន **២២%** ស្មើនឹង **២.៥៦២**នាក់ និងបុរសជាប់ឆ្នោតមានចំនួន ច្រើនលើសលុប **៧៨%** ស្មើនឹង **៩.០៦០នាក់** នៃចំនួន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ស្រី-ប្រុស សរុប ១១.៦២២នាក់។

តួលេខនេះបង្ហាញថា វិសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយនៅតែជាបញ្ហាត្រូវការចាំបាច់បន្ថែមការ យកចិត្តទុកដាក់ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការលើកស្ទួយការចូលរួមដោយស្មើភាពរវាងស្ត្រី និងបុរស តាមរយៈ បង្កើត និងអនុវត្តវិធានការពិសេសនានា។

ក្រាហ្វិកទី១០

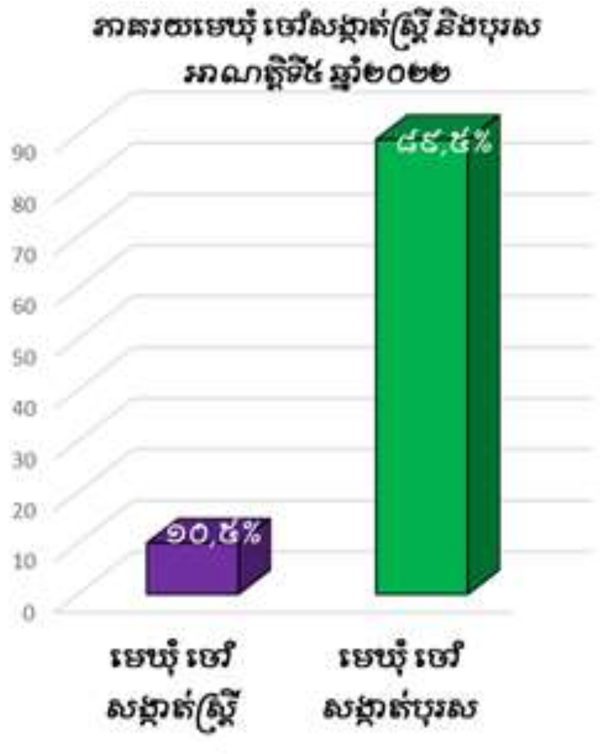

មាន**គម្លាតគ្នាខ្លាំង**រវាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងបុរស ជាប់ឆ្នោតជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់ សម្រាប់អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ដែលមានមេឃុំ ចៅសង្កាត់**ស្ត្រី ១០,៥%** និងមេឃុំ ចៅ សង្កាត់**បុរស ៨៩,៥%** បើទោះបីមេឃុំចៅ សង្កាត់ស្ត្រីមានការកើនឡើងបន្តិច **២%** ក៏ដោយ។ ស្ថិតិ នេះ បង្ហាញពីភាពមិនមានសមាមាត្រគ្នាយ៉ាងខ្លាំងរវាង ចំនួនស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោតដែលជាការឆ្លុះបញ្ចាំងពី កង្វះការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីដោយស្មើភាព គ្នាក្នុងនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ។

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

✚ តារាងទី១១ ៖ ចំនួនស្ត្រី-បុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ តាមគណបក្ស

គណបក្សនយោបាយ	អាសនៈទទួលបានសរុប	ស្ត្រី		បុរស	
		ចំនួន	ភាគរយ	ចំនួន	ភាគរយ
ប្រជាជនកម្ពុជា	៩ ៣៧៦	២ ៣៦២	២៥,២	៧ ០១៤	៧៤,៨
ភ្លើងទៀន	២ ១៩៨	១៩៩	៩	១ ៩៩៩	៩១
ហ៊ុនស៊ិនប៉ិច	១៩	០	០	១៩	១០០
ខ្មែររួបរួមជាតិ	១៣	០	០	១៣	១០០
ប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន	៦	១	១៦,៧	៥	៨៣,៣
ខ្មែរស្រលាញ់ជាតិ	៥	០	០	៥	១០០
យុវជនកម្ពុជា	៣	០	០	៣	១០០
កម្ពុជានិយម	១	០	០	១	១០០
សំបុកឃ្មុំសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ	១	០	០	១	១០០
សរុប	១១ ៦២២	២ ៥៦២	២២	៩ ០៦០	៧៨

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ដូចគ្នាផងដែរ ចំនួននិងភាគរយសរុបនៃស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងបុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ **អាណត្តិទី៥នៃគណបក្សនយោបាយទាំងបី មានគម្លាតគ្នាខ្លាំងរវាងភេទ** គឺ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតចំនួន **២ ៣៦២នាក់ (២៥,២%)** និងបុរសជាប់ឆ្នោតចំនួន **៧ ០១៤នាក់ (៧៤,៨%)** ខណៈដែល គណបក្សភ្លើងទៀន មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោត **១៩៩នាក់ (៩%)** និងបុរសជាប់ឆ្នោតដ៏ច្រើនលើសលុប **ចំនួន ១ ៩៩៩នាក់ (៩១%)** ។ ចំណែកឯ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតចំនួន **១នាក់ (១៦,៧%)** ខណៈដែលបុរសជាប់ឆ្នោតចំនួន **៥នាក់ (៨៣,៣%)** ។

ការប្រៀបធៀបក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ជាស្ត្រី-បុរសក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ និងអាណត្តិទី៥

ក្រាហ្វិកទី១២

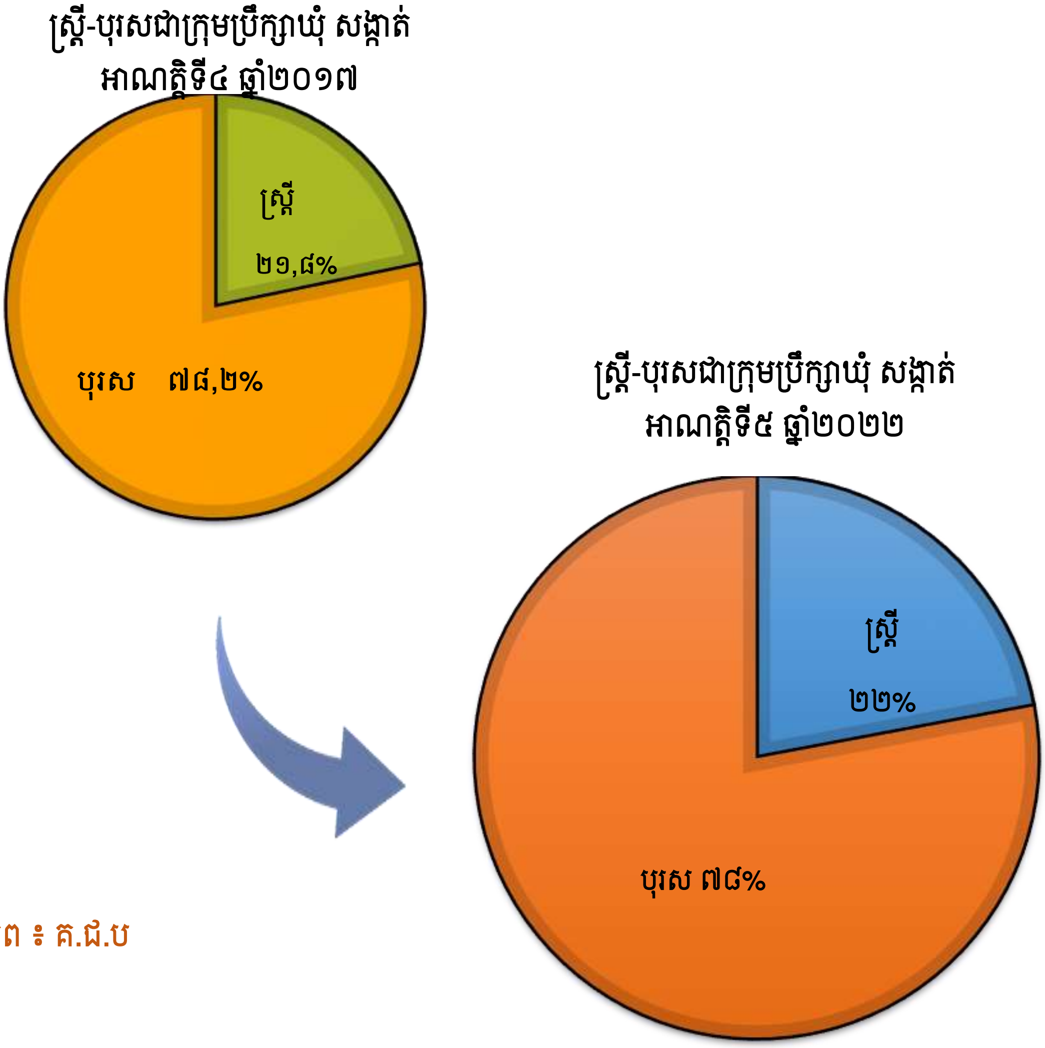

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

បើប្រៀបធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នា គឺ ២១,៨% (២ ៥២២នាក់) ចុងអាណត្តិទី៤ និង ២២% (២ ៥៦២នាក់) អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២[7] ។ ខណៈដែលស្ត្រីនិងបុរសជាប់ឆ្នោតទាំងពីរអាណត្តិនេះ (អាណត្តទី៤ និងអាណត្តិទី៥) មានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយរវាងភេទ ។

[7] លទ្ធផលផ្លូវការនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ដែលប្រកាសដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) នៅថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២

ក្រាហ្វិកទី១៣

លទ្ធផលតាមគណបក្ស៖

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ជាស្ត្រី-បុរស
(លទ្ធផលបឋម) អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧

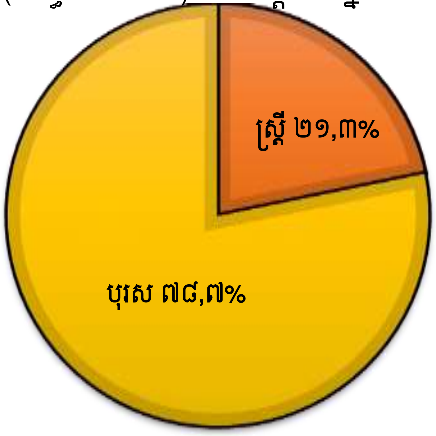

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ជាស្ត្រី-បុរស
អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

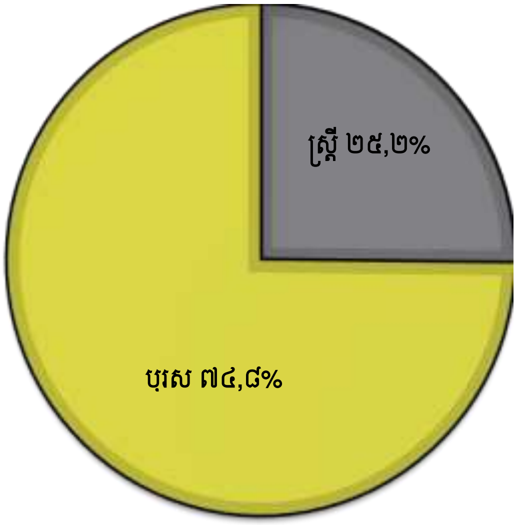

គណបក្សភ្លើងទៀន

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ជាស្ត្រី-បុរស
អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

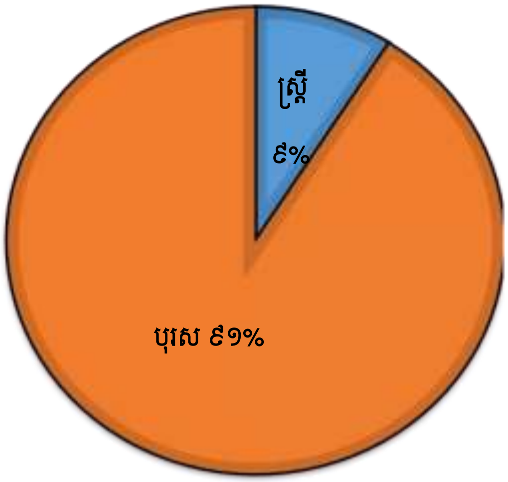

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

គណបក្សពីរ គឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សភ្លើងទៀន ទទួលបានសម្លេងឆ្នោតគាំទ្រច្រើនពីអ្នកបោះឆ្នោត និងមានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់ ។ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មានស្ត្រីចំនួន

២ ៣៦២នាក់ (២៥,២%) ក្នុងនោះមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីមានចំនួន**១៧៣នាក់ (១០,៥%)** ខណៈដែលគណបក្សភ្លើងទៀន មានស្ត្រីចំនួន **១៩៩នាក់ (៩%)** និងពុំមានស្ត្រីជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់ឡើយ ។

ចំនួននេះបង្ហាញពីការមិនទាន់ឆ្លើយតបគ្រប់គ្រាន់នូវភាពជាតំណាងរបស់ស្ត្រី ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ (១)ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ក៏ដូចជាគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ដែលមិនអាចសម្រេចបាននូវគោលដៅសមភាពយេនឌ័រ (២)ប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រីដែលកំពុង និងត្រៀមនឹងប្រឡូកនៅក្នុងឆាកនយោបាយរាប់ចាប់តាំងពីកម្រិតឃុំ សង្កាត់ បង្ករឱ្យមានការបាក់ទឹកចិត្ត ដោយសារចំនួនស្ត្រីដែលជាគំរូភាពនៅតែមានតិចតួច (៣)បញ្ហាបរិយាប័នសង្គមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានមិនត្រូវបានគេយកចិត្តទុកដាក់ និងឆ្លើយតបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយសារសម្លេងស្ត្រីជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានចំនួនតិចនៅឡើយ ។

ដោយឡែក ឃុំ សង្កាត់ដែល**គ្មានស្ត្រី**ជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សា អាណត្តិទី៥នេះ មានចំនួន **១២៦ឃុំ សង្កាត់** ក្នុងស្រុក ខណ្ឌចំនួន**៦៥** ក្នុង **២០ រាជធានី ខេត្ត** ។ រាជធានី ខេត្តដែល**មិនមានតំណាងស្ត្រី**ជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ច្រើនជាងគេ គឺ ៖ **ខេត្តកំពង់ចាមនិងខេត្តព្រៃវែង**ចំនួន១៤,៣% **ខេត្តកំពតចំនួន**១០,៣% **ខេត្តព្រះសីហនុ និងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ**ចំនួន៦,៣% និង**ខេត្តកំពង់ធំ**ចំនួន៥,៥% ។
(ព័ត៌មានលម្អិតសូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ៣)

រាជធានី ខេត្តដែលមានភាគរយស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ច្រើនជាងគេ

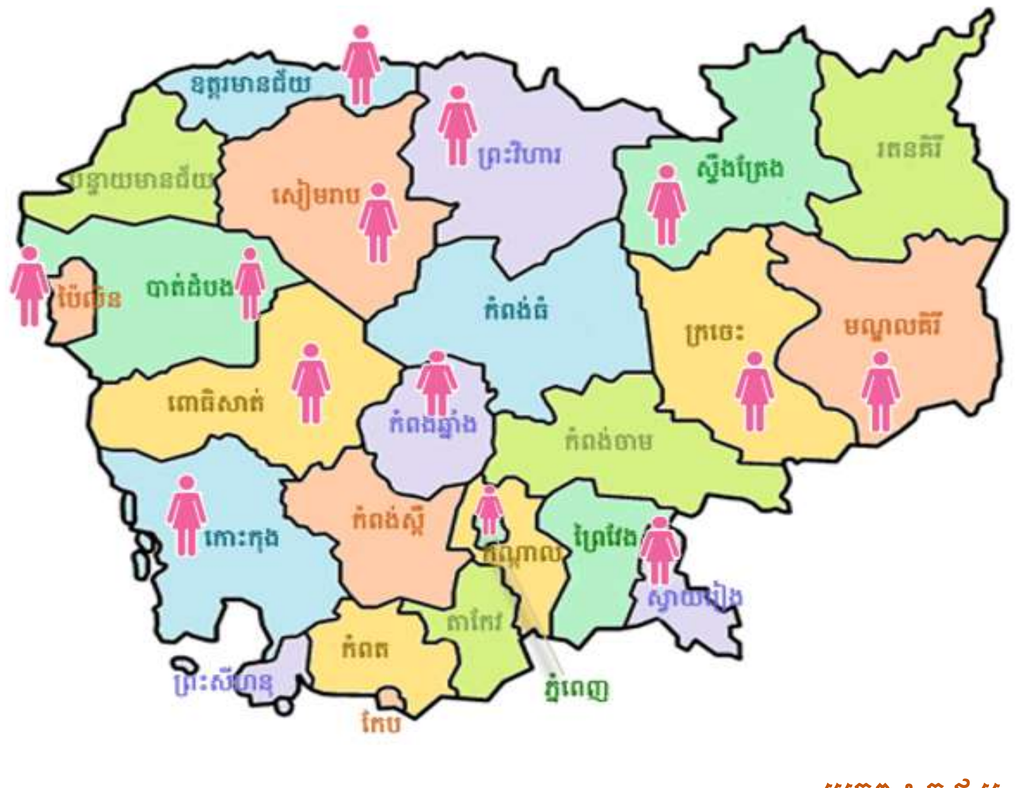

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

រាជធានី ខេត្តដែលមាន**ភាគរយស្ត្រីជាប់ឆ្នោតច្រើនជាងគេ** ដូចជា ខេត្តប៉ៃលិនចំនួន**៣០,៨%** ខេត្តឧត្តរមានជ័យចំនួន**២៩,៦%** ខេត្តកោះកុងចំនួន**២៨,១%** រាជធានីភ្នំពេញចំនួន**២៧,១%** ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តបាត់ដំបងចំនួន**២៦%** ខេត្តស្វាយរៀងចំនួន**២៥,៧%** ខេត្តពោធិ៍សាត់ចំនួន**២៥,៥%** ខេត្តមណ្ឌលគិរីចំនួន**២៥,២%** ខេត្តក្រចេះចំនួន**២៤%** ខេត្តកំពង់ឆ្នាំងនិងខេត្តស្ទឹងត្រែងចំនួន**២៣,៩%** និងខេត្តព្រះវិហារចំនួន**២៣,៤%** ។ (*សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ២ ស្តីពី ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតតាមរាជធានី-ខេត្ត*)

ក្រាហ្វិកទី១៤ ៖ ប្រៀបធៀបតួនាទីស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោត អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

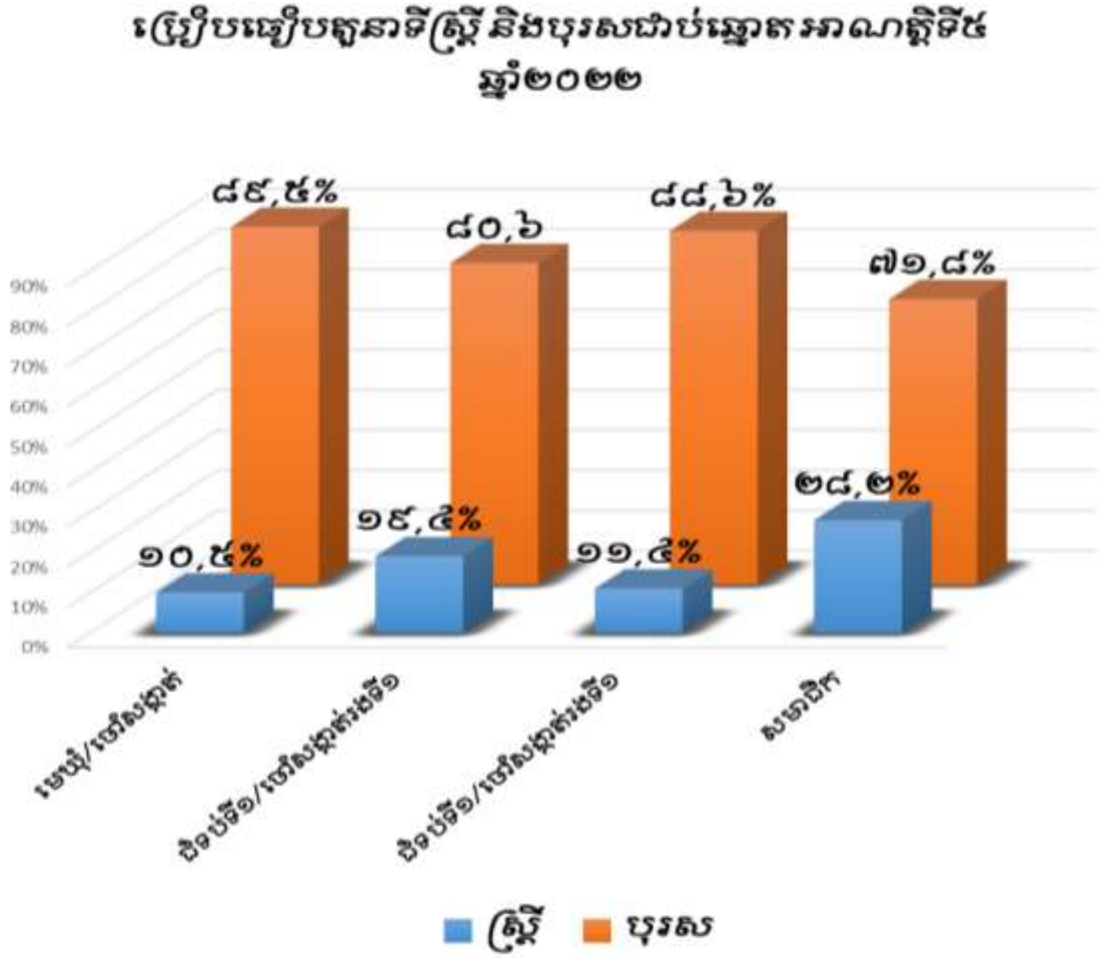

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

មេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីសរុបមានចំនួន**១៧៣នាក់ (១០,៥%)** នៅក្នុងអាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ គឺកើនឡើងចំនួន**៣២នាក់ (២%)** បើប្រៀបធៀបនឹងចុងអាណត្តិទី៤ មានចំនួន ១៤១នាក់ (៨,៥%)។ ប៉ុន្តែចំនួននិងភាគរយមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រី និងបុរស មានវិសមភាពខ្លាំង គឺ ស្ត្រី ១៧៣នាក់ (១០,៥%) ខណៈដែលមេឃុំ ចៅសង្កាត់បុរសមានចំនួនច្រើនលើសលុប **១ ៤៧៩នាក់ (៨៩,៥%)** ក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ ។

ចំនួននិងភាគរយសរុបស្ត្រី និងបុរសជាជំទប់ទី១/ចៅសង្កាត់រងទី១ ក៏មានគម្លាតគ្នាខ្លាំង គឺ ស្ត្រីមានចំនួន **៣២០នាក់ (១៩,៤%)** និងបុរសមានចំនួន **១ ៣៣២នាក់(៨០,៦%)** ។ ទោះបីយ៉ាងណា ភាគរយស្ត្រីជាជំទប់ទី១/ចៅសង្កាត់រងទី១ បានកើន ៥,២% បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មាន ១៤,២% ។ ស្ត្រីជា

ជំទប់ទី២/ចៅសង្កាត់រងទី២ មានចំនួនតិចតួច **១៨៩នាក់ (១១,៤%)** ខណៈដែល បុរសមានចំនួនច្រើនលើសលុប **១ ៤៦៣នាក់ (៨៨,៦%)** ។ រីឯ ស្ត្រីជាសមាជិក មានចំនួន **១ ៨៨០នាក់ (២៨,២%)** និងបុរសមានចំនួន **៤ ៧៨៦នាក់ (៧១,៨%)** ។

ក្រាហ្វិកទី១៥ ៖ មេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីតាមវ័យ ថ្មី ចាស់ និងតាមតំបន់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

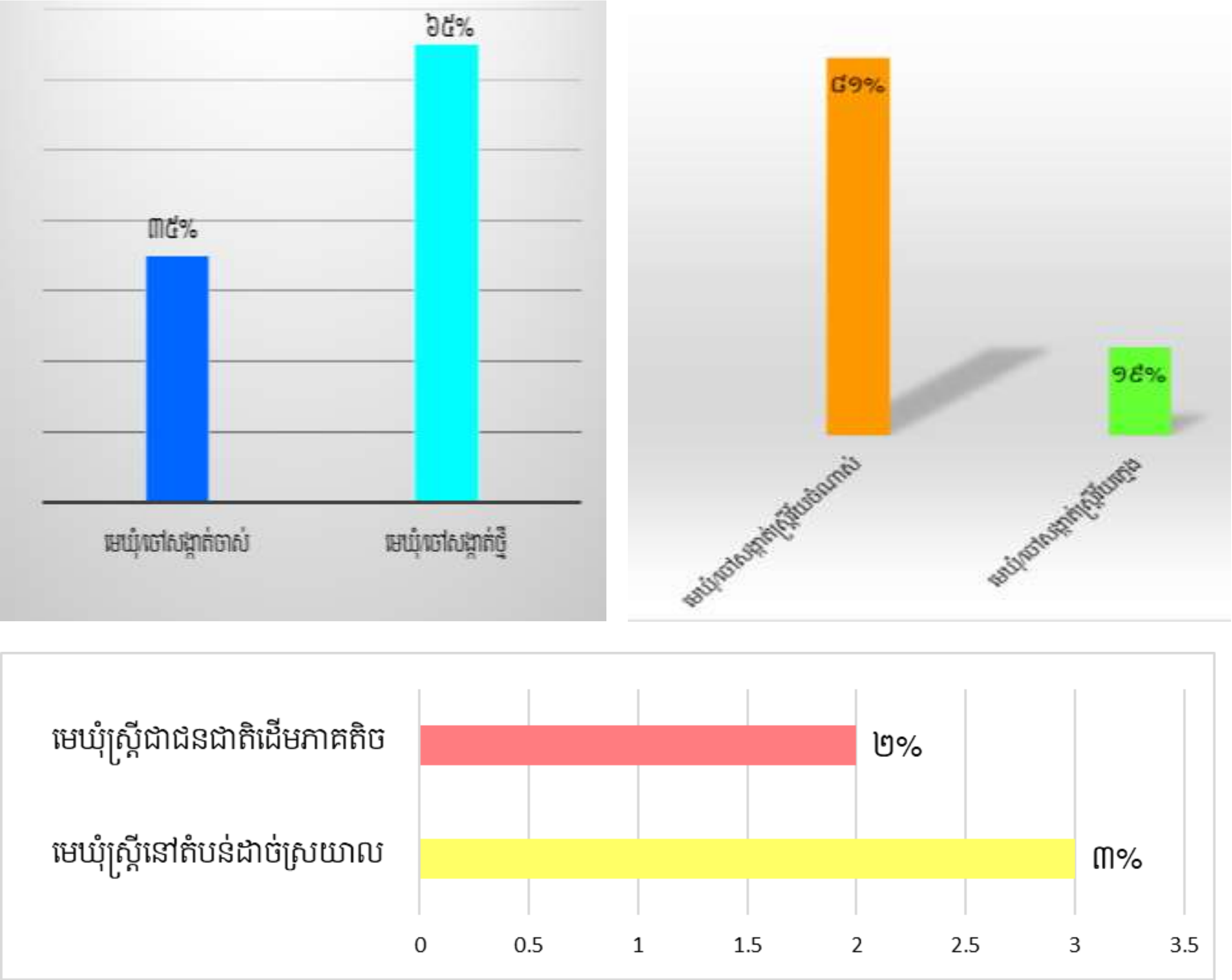

ប្រភព ៖ គជប

ក្រាហ្វិកទី១៥នេះ បង្ហាញឱ្យឃើញថា ក្នុងចំណោមមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីសរុប ១៧៣នាក់ មាន**ស្ត្រីវ័យចំណាស់ចំនួន ១៤០នាក់** (៨១%) និង**ស្ត្រីវ័យក្មេងចំនួន ៣៣នាក់** (១៩%) ក្នុងនោះ មេឃុំស្ត្រីនៅ**តំបន់ដាច់ស្រយាលមានចំនួន ៥នាក់** (៣%) និងមេឃុំស្ត្រី**ជាជនជាតិដើមភាគតិចមានចំនួន** ៣នាក់ (២%) ។

ក្នុងចំណោមមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីសរុប **១៧៣នាក់ ស្ត្រីមេឃុំ ចៅសង្កាត់ថ្មី**ជាស្ត្រីដែលទើបតែបានជាប់ឆ្នោតតួនាទីជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់លើកដំបូង មានចំនួន**ច្រើនលើសលុប ១១២នាក់ ស្មើនឹង ៦៥%** (*ស្ត្រីវ័យក្មេងចំនួន ៣០នាក់ ស្មើនឹង ២៧% និងស្ត្រីវ័យចំណាស់មានចំនួន ៨២នាក់ ស្មើនឹង ៧៣%*)

ខណៈដែលស្ត្រីមេឃុំ ចៅសង្កាត់**ចាស់** (ស្ត្រីដែលធ្លាប់បានតួនាទីជាមេឃុំ ចៅ សង្កាត់តាំងពីអាណត្តិមុនៗ) មានចំនួនតែ **៦១នាក់ ស្មើនឹង ៣៥%** ប៉ុណ្ណោះ ។ តួលេខនេះបញ្ជាក់ថា ស្ត្រីបានទទួលឱកាសជាអ្នកដឹកនាំនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានកាន់តែច្រើនជាងមុន និងបានចាប់យកបទពិសោធនៃការដឹកនាំនៅក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់ខ្លួន ។ (*សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ស្តីពី បញ្ជីឈ្មោះមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រី អាណត្តិទី៥*)

គួរកត់សម្គាល់ថា រាជធានី ខេត្តដែលមានមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីច្រើនជាងគេ ដូចជា **ខេត្តកណ្ដាល**ចំនួន**១៨នាក់ ខេត្តសៀមរាប**ចំនួន**១៨នាក់ រាជធានីភ្នំពេញ**មានចំនួន**១៥នាក់ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង**ចំនួន**១៥នាក់ ខេត្តស្វាយរៀង**ចំនួន**១៥នាក់** និង**ខេត្តបាត់ដំបង**ចំនួន**១២នាក់** ។ ទោះបីចំនួនមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រីមានការកើនឡើងក្នុងអាណត្តិទី៥នេះក៏ដោយ ប៉ុន្តែជាចំនួន**តិចតួចបំផុត** ខណៈដែលមេឃុំ ចៅសង្កាត់បុរសមានចំនួនដ៏ច្រើនលើសលុប ១ ៤៧៩នាក់ ស្មើនឹង ៨៩,៥% នៃ១៦៥២ឃុំ សង្កាត់ ។ យោងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់អង្គការសង្គមស៊ីវិលរកឃើញថាតួនាទីស្ត្រីជាមេឃុំ/ចៅសង្កាត់ធ្វើការមានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញនិងធ្វើការមានប្រសិទ្ធភាពជាងស្ត្រីដែលមានតួនាទីជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់។

ករណីសិក្សា ៖ ភាពលេចធ្លោរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

ករណីសិក្សាទី១

«មូលហេតុដែលខ្ញុំបានជាប់ឆ្នោតជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ជាមេឃុំ និងបានជាប់ឆ្នោតជាច្រើនអាណត្តិគឺដោយសារតែគណបក្សរបស់ខ្ញុំមើលឃើញពីសមត្ថភាព ប្រជាប្រិយភាព និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងឃុំ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ខ្ញុំជាមួយប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋាន ។ ជាងនេះទៅទៀតខ្ញុំមានការគាំទ្រពីគ្រួសារ និងអ្នកជិតខាង ដោយមើលឃើញពីភាពរួសរាយ និងការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការស្វះស្វែងរកដំណោះស្រាយជូនប្រជាពលរដ្ឋ ចុះពិនិត្យមើលផ្ទាល់ដល់មូលដ្ឋាន មិនគិតថាយប់អាធ្រាត ឬការងាររវល់យ៉ាងណានោះទេ ឱ្យតែប្រជាពលរដ្ឋមករកខ្ញុំតែងតែដោះស្រាយជូនភ្លាម *» ។*

លោកស្រី **ហៀង សុផល** ជាបេក្ខជនលេខរៀងទី១មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងបានជាប់ឆ្នោតជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ជាមេឃុំ មេព្រីង ស្រុកបាជាយ ខេត្តកំពង់ចាម ក្នុងអាណតិទី៥នេះ

(ឆ្នាំ២០២២ ដល់ ឆ្នាំ២០២៧) ដែលមាន សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំសរុប ៥នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រី២នាក់ ស្មើនឹង ៤០% ដែលមានបីគណបក្សនយោបាយ ៖

១. ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ (មេឃុំ)	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ស្រី)
២. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ (ជំទប់ទី១)	គណបក្សខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ	(ប្រុស)
៣. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ (ជំទប់ទី២)	គណបក្សភ្លើងទៀន	(ប្រុស)
៤. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ប្រុស)
៥. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ស្រី)

នៅក្នុងឃុំមេព្រីងនេះ មាន ៥ភូមិ និងប្រជាជនសរុប ១ ៧០០គ្រួសារ ស្មើនឹង ៦ ៧៥២នាក់ ។ បច្ចុប្បន្ន លោកស្រី **ហៀង សុផល** មានអាយុ៦០ឆ្នាំ ជាស្ត្រីមេម៉ាយ មានកូនបីនាក់ ស្រី១នាក់ ប្រុស២នាក់ រស់នៅឃុំមេព្រីង ស្រុកបាធាយ ខេត្តកំពង់ចាម។

លោកស្រីមានប្រវត្តិ បទពិសោធការងារ និងកំរិតវប្បធម៌ដូចតទៅ ៖

- បញ្ចប់ការសិក្សាត្រឹមថ្នាក់ទី៩
- ឆ្នាំ១៩៩៣ ជាប់ជាអ្នកអភិវឌ្ឍឃុំ
- ឆ្នាំ១៩៩៧ ជាប្រធានសមាគមនារី
- ឆ្នាំ១៩៩៩ ជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តភូមិ (អង្គការយ៉ាចារ)
- ឆ្នាំ២០០២ ជាប់ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានរយៈពេល២ឆ្នាំឡើងជាមេឃុំ ដោយសារមេឃុំចាស់មានបញ្ហាសុខភាព និងជាប់ជាមេឃុំរហូតដល់បច្ចុប្បន្ន ។

លោកស្រី **ហៀង សុផល** បានជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំមេព្រីង ចំនួន៥អាណត្តិ (ពីអាណត្តិទី១ ដល់អាណត្តិទី៥) ។ អាណត្តិទី១ទទួលបន្ទុកកិច្ចការស្ត្រី និងកុមារ និងនៅពាក់កណ្ដាលអាណត្តិទី១ ដល់អាណត្តិទី៥ ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងជាមេឃុំស្ត្រី ។

«មូលហេតុដែលលោកស្រី **ហៀង សុផល** ចូលប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយ ដោយសារតែលោកស្រីចង់ចូលរួមជួយសង្គមដោយផ្ទាល់ និងការពារផលប្រយោជន៍ស្ត្រី ព្រមទាំងដើម្បីជួយសម្រួលដល់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃក្នុងគ្រួសារផង ជាពិសេសដោយមានការជំរុញលើកទឹកចិត្តពីគ្រួសារ និងមិត្តិភក្តិជិតខាង » ។ លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា « *ដំបូងឡើយ ខ្ញុំមិនចាប់អារម្មណ៍លើការងារនេះទេ តែដោយមានការជំរុញពីមិត្តភក្តិ អ្នកជិតខាងខ្ញុំក៏សាកល្បង ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានការគាំទ្រពីប្រជាពលរដ្ឋក្នុងភូមិ ខ្ញុំក៏ចាប់ផ្ដើមពេញចិត្តនឹងការងារក្នុងឃុំ ដោយបានជួយដល់ជនងាយរងគ្រោះ ដូចជា ស្ត្រីមេម៉ាយ ក្មេងកំព្រា ចាស់ជរា ជាដើម។* »។

លោកស្រី **ហៀង សុផល** បានប្រាប់ឱ្យដឹងទៀតថា « *មូលហេតុដែលខ្ញុំបានជាប់ឆ្នោតជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ជាមេឃុំ និងបានជាប់ឆ្នោតជាច្រើនអាណត្តិ គឺដោយសារតែគណបក្សរបស់ខ្ញុំមើលឃើញពីសមត្ថភាព ប្រជាប្រិយភាព និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងឃុំ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់ខ្ញុំជាមួយប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋាន* » ។ បន្ថែមលើនេះទៀត លោកស្រីមានការគាំទ្រពីគ្រួសារនិង

អ្នកជិតខាងដោយពួកគេមើលឃើញពីសមត្ថភាព ភាពរួសរាយ និងការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការស្វះស្វែងរកដំណោះស្រាយជូនប្រជាពលរដ្ឋ ចុះពិនិត្យមើលផ្ទាល់ដល់មូលដ្ឋាន មិនគិតថាយប់អាធ្រាត ឬ ការងាររវល់យ៉ាងណានោះទេ ឱ្យតែប្រជាពលរដ្ឋមករកលោកស្រី គឺលោកស្រីដោះស្រាយជូនភ្លាមៗ ។ ចំណែកឯបុរសនៅក្នុងឃុំក៏មានការលើកទឹកចិត្ត និងកោតសរសើរពីភាពក្លាហានរបស់លោកស្រីក្នុងការដឹកនាំភូមិ ឃុំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល ។

វិធីសាស្ត្រដែលលោកស្រីប្រើប្រាស់ ដើម្បីទាក់ទាញការគាំទ្រពីម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងឃុំទាំងពេលដឹកនាំឃុំនិងទាំងពេលឃោសនាបោះឆ្នោត គឺ លោកស្រីចុះទៅដោះស្រាយជូនប្រជាពលរដ្ឋដល់កន្លែង និងដោះស្រាយជូនប្រជាពលរដ្ឋភ្លាមៗ ទាំងបញ្ហា អំពើហិង្សា ក្មេងទំនើង និងការផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗជូនប្រជាពលរដ្ឋ ។

ក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់លោកស្រី **ហៀង សុផល** ពុំឃើញមានការប្រឈម ឬក៏ឧបសគ្គរាំងណាមួយដល់ដំណើរការឈោងចាប់យកតំណែងជាស្ត្រីដឹកនាំនៅឃុំ សង្កាត់ឡើយ ។ លោកស្រីពិតជាអ្នកនយោបាយមូលដ្ឋានដែលពោរពេញដោយសក្តានុពល មានភាពរឹងមាំ មានសំណាងបានទទួលការគាំទ្រពេញលេញពីគណបក្សរបស់ខ្លួន និងមានឱកាសយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់លោកស្រី ។

សម្រាប់អាណត្តិទី៥នៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នេះ លោកស្រីបានប្តេជាចិត្តថា « *លោកស្រីនឹងបន្តសកម្មភាពដែលបានផ្តល់សេវាល្អៗកន្លងមកជូនប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់នៅក្នុងឃុំ និងខិតខំបន្ថែមទៀតធ្វើយ៉ាងណាឱ្យប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅដោយសុខុដុមរមនា និងមានការអភិវឌ្ឍភូមិ ឃុំមេព្រីង* »។

ដើម្បីបង្កើនចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះសម្រាប់ការបោះឆ្នោតអាណត្តិក្រោយ លោកស្រីបានលើក ទឹកចិត្តស្ត្រីក្នុងឃុំថា « ស្ត្រីត្រូវមានភាពក្លាហានក្នុងការប្រឡូកក្នុងវិស័យនយោបាយ កុំខ្លាច ឬគិតថាខ្លួនធ្វើមិនបានពីព្រោះពេលចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយនឹងបានរៀនសូត្រជាបន្តបន្ទាប់។ ជាពិសេសមាន ក្រុមកិច្ចការនារី ក្រុមកិច្ចការយេនឌ័រជួយជ្រោមជ្រែងបន្ថែមទៀត ជួយពន្យល់ឱ្យស្ត្រីបានយល់ដឹង និងអភិវឌ្ឍន៍ សមត្ថភាពរបស់ខ្លួន » ។

លោកស្រី **ហៀង សុផល** បានសំណូមពរថា ៖ សូមឱ្យស្ត្រីមានភាពក្លាហានឡើងក្នុងការចូលរួម និងសូមឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពខ្លួនឯង ដើម្បីបង្ហាញពីសក្តានុពលរបស់ស្ត្រីក្នុងការចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សូមគណបក្សនយោបាយបន្តផ្តល់ឱកាស និងគាំទ្រស្ត្រីដើម្បីឱ្យស្ត្រីបានប្រើប្រាស់សក្តានុពលរបស់ខ្លួនក្នុងការចូលរួមដឹកនាំនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ ។

មូលហេតុចម្បងដែលជម្រុញឱ្យនាងខ្ញុំចូលប្រឡូកការងារក្នុងវិស័យនយោបាយ គឺចង់ជួយសង្គមដោយផ្ទាល់ ជួយលើកកំពស់ស្ត្រី លើក កំពស់កុមារ រួមទាំងជួយកុមារកំព្រា និងស្ត្រី មេម៉ាយ ។ មានការគាំទ្រពីសំណាក់គ្រួសារ ដោយពួកគាត់បានផ្តល់នូវការលើកទឹកចិត្ត និងជួយជម្រុញបន្ថែម ជាពិសេសមានការចាត់ចែងសព្វបែបយ៉ាងពីស្វាមីចំពោះនាងខ្ញុំ ។

លោកស្រី **ថោង សារ៉ុម** ជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះលេខរៀងទី១ មកពីគណបក្សភ្លើងទៀននិងបានជាប់ឆ្នោតជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងជាជំទប់ទី២ឃុំស្អាង ស្រុកជ័យសែន ខេត្តព្រះវិហារ ក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ (ឆ្នាំ២០២២ ដល់ ឆ្នាំ២០២៧) ដែលមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សរុប ៧នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រី **៣នាក់ (៤៣%)** មានពីរគណបក្សនយោបាយ ៖

១. ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងជាមេឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ប្រុស)
២. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងជាជំទប់ទី១	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ស្រី)
៣. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងជាជំទប់ទី២	គណបក្សភ្លើងទៀន	(ស្រី)
៤. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ស្រី)
៥. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ប្រុស)
៦. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ប្រុស)
៧. សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	(ប្រុស)

បច្ចុប្បន្ន លោកស្រី **ថោង សារ៉ុម** មានអាយុ ៥១ឆ្នាំ មានស្វាមីឈ្មោះ **គិន ភុយ** និងមានកូនស្រីចំនួន ៣នាក់ រស់នៅភូមិស្អាង ឃុំស្អាង ស្រុកជ័យសែន ខេត្តព្រះវិហារ ហើយលោកស្រីបានបញ្ចប់ការសិក្សាត្រឹមថ្នាក់ទី៤ ។

លោកស្រី **ថោង សារ៉ុម** គឺជាបេក្ខជនស្ត្រីដែលបានជាប់ឆ្នោតជាលើកដំបូង(ជាប់ឆ្នោតថ្មី) ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា និងជាជំទប់ទី២នៃឃុំស្អាង ក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ ដោយទទួលបន្ទុកការងារជាអ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន និងជួយណែនាំជូនប្រជាពលរដ្ឋពេលដែលមកធ្វើឯកសារផ្សេងៗ និងជាអ្នកចាំទទួលឯកសារ ។

« មូលហេតុចម្បងដែលជម្រុញឱ្យនាងខ្ញុំចូលប្រឡូកការងារក្នុងវិស័យនយោបាយ គឺនាងខ្ញុំចង់ជួយសង្គមដោយផ្ទាល់ ជួយលើកកំពស់ស្ត្រី លើកកំពស់កុមារ រួមទាំងជួយកុមារកំព្រានិងស្ត្រីមេម៉ាយ ។ បន្ថែមលើ

នេះទៀត ដោយសារនាងខ្ញុំទទួលបានការគាំទ្រ ជម្រុញលើកទឹកចិត្តយ៉ាងពេញទំហឹងពីក្រុមគ្រួសារ ជាពិសេសមានការគាំទ្រ និងចាត់ចែងសព្វបែបយ៉ាងពីស្វាមីក្នុងការឈរឈ្មោះ និងការធ្វើសកម្មភាពនយោបាយ» លោកស្រីបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ ។

« ការណ៍ដែលលោកស្រីបានជាប់ឆ្នោតជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំស្អាង អាណត្តិទី៥នេះ គឺដោយសារតែលោកស្រីជាស្ត្រីដែលមានភាពរួសរាយរាក់ទាក់ ហើយលោកស្រីបានចូលរួមសកម្មភាពនៅក្នុងភូមិ ឃុំរបស់ខ្លួនដែលជាកត្តាមួយធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋមានការពេញចិត្ត ស្រលាញ់ និងគាំទ្រ ហើយជឿជាក់លើលោកស្រីក្នុងការបម្រើជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ។ កត្តាមួយទៀត ដោយសារតែមើលឃើញថាលោកស្រីជាមនុស្សតស៊ូ និងមានភាពក្លាហាន »។

វិធីសាស្ត្រដែលនាងខ្ញុំបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីទាក់ទាញការគាំទ្រពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ ម្ចាស់ឆ្នោតក្នុងឃុំពេលឃោសនាបោះឆ្នោតមានដូចជា ៖

- ធ្វើការស្ទង់មតិប្រជាពលរដ្ឋ ដោយត្រូវរិះរកមធ្យោបាយយ៉ាងណាដើម្បីធ្វើឱ្យពួកគាត់ចូលចិត្តនិងពេញចិត្ត ។
- និយាយនូវពាក្យសំដីផ្អែមល្ហែមឱ្យប្រជាពលរដ្ឋជឿទុកចិត្តមកលើរូបនាងខ្ញុំ
- ចូលរួមជួយប្រជាពលរដ្ឋដោយផ្ទាល់ រួមទាំងបានចូលរួមជួយរាល់សកម្មភាពដែលមាននៅក្នុងភូមិឃុំ
- ដើរចែកសន្លឹកខិតប័ណ្ណរបស់គណបក្សភ្លើងទៀនជូនប្រជាពលរដ្ឋ
- និយាយផ្សព្វផ្សាយ បើប្រជាពលរដ្ឋពេញចិត្តគណបក្សភ្លើងទៀនរបស់នាងខ្ញុំ សូមជួយបោះឆ្នោតជូននាងខ្ញុំផង ។

ក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់លោកស្រី **ថោង សារ៉ុម** ពុំឃើញមានការប្រឈម ឬក៏ឧបសគ្គរាំងណាមួយដល់ដំណើរការឈោងចាប់យកតំណែងជាស្ត្រីដឹកនាំនៅឃុំ សង្កាត់ឡើយ ។ លោកស្រីពិតជាអ្នកនយោបាយមូលដ្ឋានម្នាក់មានភាពក្លាហាន មានសំណាងបានទទួលការគាំទ្រពេញលេញពីគណបក្សរបស់ខ្លួន មានការចាត់ចែងយ៉ាងពេញទំហឹងពីស្វាមី និងទទួលបានឱកាសយ៉ាងទូលំទូលាយក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់លោកស្រីបើទោះបីលោកស្រីទើបតែចូលប្រឡូកក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងបានឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនជាលើកដំបូងក៏ដោយ ។

សម្រាប់អាណត្តិទី៥នៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នេះ លោកស្រីបានសន្យា និងប្តេជ្ញាចិត្តថា *« នាងខ្ញុំសន្យាដឹកនាំឃុំស្អាងឱ្យកាន់តែមានការរីកចម្រើន និងមានសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ »*។

លោកស្រី **ថោង សារ៉ុម** បានសំណូមពរដូចតទៅ ៖

- សូមឱ្យមានបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ កាន់តែច្រើនសម្រាប់អាណត្តិក្រោយៗទៀត
- សូមស្ត្រីទាំងឡាយកុំមានការអៀនខ្មាស់ ហើយកុំគិតថាខ្លួនមិនអាចធ្វើបាន
- ស្ត្រីត្រូវមានភាពជឿជាក់លើសក្តានុពលរបស់ខ្លួន សមត្ថភាពខ្លួនឯង ថាអាចធ្វើបាន

ក្នុងដំណើរការយុទ្ធនាការឃោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ មាន**រយៈពេល១៤ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ដល់ថ្ងៃទី០៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២** គណបក្សនយោបាយទាំង១៧ បានធ្វើសកម្មភាពឃោសនាដើម្បីបង្ហាញដល់អ្នកបោះឆ្នោតនូវកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួនក្នុងការដឹកនាំ និងអភិវឌ្ឍ ឃុំ សង្កាត់ ក្នុងនោះក៏បានបង្ហាញនូវកម្មវិធីនយោបាយទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ក្នុងអាណត្តិទី៥នេះផងដែរ។

កម្មវិធីនយោបាយ និងការសន្យាសំខាន់របស់គណបក្សនយោបាយខាងក្រោមនេះ បានដកស្រង់ចេញពីឯកសារនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប) និងបានដកស្រង់ចេញពីរបាយការណ៍សង្កេតការណ៍របស់ខុមហ្វ្រែលស្តីពី «ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២» ព្រមទាំងបានដកស្រង់ព័ត៌មានពីបេក្ខជនស្ត្រីក្នុងតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែលចំនួន**៥ខេត្ត** គឺ **ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តតាកែវ និងខេត្តព្រះវិហារ** ។

គណបក្សនយោបាយប្រមាណ៣០%ក្នុងចំណោមគណបក្សនយោបាយ១៧ បានគិតគូរក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ៖

តារាងទី១៦ ៖ កម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិរបស់គណបក្សដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ

ល.រ	កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្ស	ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយ
១	ទប់ស្កាត់ការជួញដូរគ្រឿងញៀន ល្បែងស៊ីសង ចោរកម្ម និងការជួញដូរផ្លូវភេទទៅលើស្ត្រី	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន • ហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច • ខ្មែររួបរួមជាតិ
២	• លុបបំបាត់ការជួញដូរស្ត្រី និងកុមារ • លុបបំបាត់គ្រឿងញៀនដែលជះឥទ្ធិពលដ៏ធំមកលើកូនខ្មែរគ្រប់រូប	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន • ខ្មែររួបរួមជាតិ
៣	អប់រំជាសាធារណៈ អំពី ការរំលោភផ្លូវភេទ និងការជួញដូរស្ត្រី និងកុមារ	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន

៤	បង្កើតមូលនិធិជូនដល់ជនដែលងាយរងគ្រោះ ដូចជា ចាស់ជរា ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន • ហ្វ៊ុនស៊ីនប៉ិច
៥	រៀបចំឱ្យមានសហគមន៍ជួយគ្នាទៅវិញទៅមកនៅតាមមូលដ្ឋាន ជាពិសេសជួយគាំពារដល់ចាស់ជរា ជនក្រីក្រ ជនគ្មានទីពឹង កុមារកំព្រា និងជនពិការ ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
៦	ខិតខំស្វែងរកការងារជូនរាស្ត្រ ជាពិសេសស្ត្រីនៅក្នុងមូលដ្ឋាន	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
៧	បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការសិក្សា និងកីឡាជូនយុវជន យុវនារីក្នុងមូលដ្ឋាន ដើម្បីកាយសម្បទារឹងមាំ និងប្រាជ្ញាភ្លឺថ្លា ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
៨	ជំរុញគ្រូពេទ្យឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ពិនិត្យ និងព្យាបាលជំងឺជូនប្រជារាស្ត្រនៅមណ្ឌលសុខភាព ពិសេសចាស់ជរា មាតា ទារក និងទទួលសង្គ្រោះបន្ទាន់ដោយគ្មានការរើសអើងព្រមទាំងរៀបចំឱ្យមានរថយន្តឬមធ្យោបាយសមស្របអាចដឹកជញ្ជូនអ្នកជំងឺសង្គ្រោះបន្ទាន់ទៅមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យ ជាពិសេសមិនឱ្យអ្នកជំងឺស្លាប់ដោយខ្វះប្រាក់សម្រាប់ព្យាបាលឡើយ ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
៩	លើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រី និងកុមារឱ្យបានរីកចំរើនគ្រប់វិស័យ នូវតំរូវការនៃប្រជាពលរដ្ឋចង់បាន ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន • ហ្វ៊ុនស៊ីនប៉ិច
១០	អភិវឌ្ឍន៍ឃុំ សង្កាត់ឱ្យរីកចំរើនប្រកបដោយចីរភាពលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ អប់រំ សុខាភិបាល និងយេនឌ័រ ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
១១	បណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹង និងចំណេះធ្វើដល់កុមារ យុវជន យុវតីដោយផ្តល់នូវអាហាររូបករណ៍ ទំនាក់ទំនងអង្គការក្រៅប្រទេសដើម្បីជួយដល់កុមារ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន • ហ្វ៊ុនស៊ីនប៉ិច
១២	ជួយលើកតម្កើងស្ត្រីឱ្យមានគំនិតច្នៃប្រឌិតតាមតំបន់នីមួយៗ ដោយតម្បាញតាមផ្ទះ ផ្តល់ជំនួយសម្រាប់កុមារ ជនពិការ ក្មេងកំព្រា។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
១៣	• លើកស្ទួយសិទ្ធិកុមារ កុមារកំព្រា កុមារពិការ កុមារមក	• ប្រជាជនកម្ពុជា

	ពីគ្រួសារក្រីក្រ ។ • បង្កើនការអប់រំ ការស្តារនីតិសម្បទានិងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈដល់កុមាររងគ្រោះ ។	• ភ្លើងទៀន
១៤	លើកតម្កើងការគោរពសិទ្ធិសេរីភាពប្រជារាស្ត្រ និងសមភាពយេនឌ័រដែលជាគោលការណ៍គ្រឹះនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន • ខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ
១៥	បង្កើតគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ ដើម្បីលើកស្ទួយការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ និងការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រីក្នុងការធ្វើសេចក្រីសម្រេចចិត្ត ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
១៦	ជានាប្រសិទ្ធភាព និងលើកកម្ពស់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេស សិទ្ធិស្ត្រី សិទ្ធកុមារ និងសិទ្ធិជនជាតិដើមភាគតិច ហើយជម្រុញឱ្យមានការចូលរួមពីស្ត្រីនៅគ្រប់វិស័យ ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
១៧	រៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលស្ត្រីដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពយល់ដឹង និងការចូលរួមក្នុងកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
១៨	គាំទ្រដល់យុវជន និងយុវនារីដែលមិនមានលទ្ធភាពបន្តការសិក្សាដល់ថ្នាក់វិទ្យាល័យ និងមហាវិទ្យាល័យឱ្យទទួលបាននូវការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងទុនសម្រាប់បង្កើតមុខរបរដោយខ្លួនឯង ។ យើងនឹងជ្រើសរើសមន្ត្រីជំនាញយ៉ាងតិច១រូបក្នុង១ឃុំឱ្យជួយតម្រង់ទិស និងគាំទ្រដល់យុវជនដើម្បីទទួលបានការងារល្អ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន
១៩	ជានាផ្តល់នូវសេវាសាធារណៈជូនមន្ត្រីរាជការ កម្មករ-កម្មការិនីរោងចក្រ និងស្ត្រី-បុរសកម្មករសំណង់ ស្ត្រី-បុរសអាជីវករ ព្រមទាំងសិស្ស និស្សិត និងយុវជន-យុវនារីប្រកបដោយ គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាព ។	• ប្រជាជនកម្ពុជា • ភ្លើងទៀន

តារាងទី១៧ ៖ កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្សតាមឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ ដែលបាន សន្យាដោយបេក្ខជនស្ត្រីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ

ការឃោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ ២០២២នេះ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបានឃោសនាតាមកម្មវិធីនយោបាយថ្នាក់ជាតិ និងបានធ្វើការសន្យាបន្ថែមទៅតាមតម្រូវការក្នុងឃុំ សង្កាត់ដោយឡែកៗពីគ្នាទាក់ទិននឹងបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ។ គណបក្សខ្លះបានបង្ហាញពីសមិទ្ធិផលដែលបានកសាងទាំងអស់ក្នុងឃុំ សង្កាត់ក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំកន្លងមក ។ ការសន្យាសំខាន់ៗតាមឃុំ សង្កាត់នេះបានដកស្រង់ព័ត៌មានពីបេក្ខជនស្ត្រីក្នុងតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែលចំនួន៥ខេត្ត គឺខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តតាកែវ និងខេត្តព្រះវិហារ ។

ប្រភព ៖ Rasmei Kampuchea Daily

ប្រភព ៖ Khmer Unity

ល.រ	កម្មវិធីនយោបាយរបស់គណបក្ស តាម ឃុំ សង្កាត់	បេក្ខជនស្ត្រី	ឈ្មោះគណបក្សនយោបាយ
១	លើកកម្ពស់ការគាំពារសង្គម និង លើកកម្ពស់ ស្ថានភាពរស់នៅរបស់ស្ត្រី យុវជន កុមារ ជនមានពិការភាព ចាស់ជរា ជនជាតិភាគតិច អតីតយុទ្ធគ្រួសារក្រីក្រ និងប្រជាជនងាយ រងគ្រោះ។	បេក្ខជនស្ត្រី ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	ប្រជាជនកម្ពុជា
២	លើកកម្ពស់ស្ត្រីឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងផុសផុល និងយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាស្ត្រីក្នុង កិច្ចការនយោបាយ។	បេក្ខជនស្ត្រី ខេត្តកំពង់ចាម	
៣	គោរពតាមគោលការណ៍របស់បក្ស លើកកម្ពស់ស្ត្រី ជួយដល់កុមារកំព្រា ចាស់ជរា ជនទីទល់ក្រ ។	បេក្ខជនស្ត្រី ខេត្តព្រះវិហារ	ភ្លើងទៀន
៤	លើកកម្ពស់ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រីបានចូលរួម និងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលចំណេះដឹង ដល់ស្ត្រីបន្ថែមទៀត ។	បេក្ខជនស្ត្រី ខេត្តកំពង់ ចាម	

៤- សមាជិកស្ត្រីរបស់ គ.ជ.ប លធ.ខប គធ.ខប គឃ.សប មន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត និងស្ត្រីក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត[8]

ស្ត្រីនៅតែមានចំនួនតិចតួចក្នុងតួនាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងការបោះឆ្នោតនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ខណៈដែលមានស្ត្រីស្ទើរតែ ៥០% នៅគកប និងគករ សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ។

ថ្នាក់ជាតិ

ពុំមានស្ត្រីសោះជាអ្នកដឹកនាំនៅថ្នាក់ជាតិជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប) ក្នុងចំណោមសមាសភាពទាំង៩រូប និងជាអគ្គលេខាធិការនិងអគ្គលេខាធិការរងទាំង ៥រូប ។ មានស្ត្រីចំនួន ១៣០នាក់ (២០,៣%) នៃចំនួនសរុប ៦៣៩នាក់ ជាបុគ្គលិកបម្រើការនៅក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃគ.ជ.ប ចំនួននេះបាន**កើនឡើង** **<u>៧,៣%</u>** បើធៀបនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានស្ត្រីតែ **៤២នាក់ (១៣%)** នៃចំនួនសរុប ៣២៤នាក់ ។ ស្ត្រីជាមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលវែង មានចំនួន **១៤២នាក់ (៣៥,៣%)** នៃចំនួនសរុប ៤០២នាក់ ។ ជាមួយគ្នានេះ ស្ត្រីជាមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលខ្លីមានចំនួន **១០៦នាក់ (៣២%)** នៃចំនួនសរុប ៣៣១នាក់ ចំនួននេះមាន**ភាគរយប្រហាក់ប្រហែល**នឹង អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានភាគរយ ៣១,៦% ។

ថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ស្ត្រីនៅតែមានចំនួនតិចតួចនៅគណៈកម្មការរៀបចំការបោះឆ្នោតថ្នាក់ក្រោមៗ ដូចជា លេខាធិការដ្ឋានរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត(លធ.ខប)មានស្ត្រីចំនួន ៣៨នាក់ (១៣,៥%)នៃចំនួនសរុប២៨១នាក់។ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលវែងនៅលធ.ខប និងថ្នាក់ រាជធានី ខេត្ត ចំនួន ១១១នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីមាន ចំនួន ៣២នាក់ ស្មើនឹង ២៨,៨% ។ ចំណែកឯមន្ត្រីជាប់កិច្ច សន្យារយៈពេលខ្លីនៅលធ.ខប ចំនួន៥១៦នាក់ ក្នុងនោះ ស្ត្រីមានចំនួន៤៧នាក់ (៩,១%) ។

[8] របាយការណ៍បូកសរុបការងារបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ថ្លែងដោយឯកឧត្តម សោម សូរីដា ទីប្រឹក្សាគ.ជ.ប និងជាអគ្គលេខាធិការរង គ.ជ.ប

មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលខ្លីជាគណៈកម្មការរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត(គធ.ខប) និងមន្ត្រី គធ.ខប ចំនួន ១ ០២៣នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រី មានចំនួន ១៤១នាក់ ស្មើនឹង ១៣,៨% គឺមានការកើនឡើងបន្តិច **១,២%** បើធៀបនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ដែលស្ត្រីមានចំនួន ១១៤នាក់ ស្មើនឹង ១២,៦% ។ រីឯ មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលខ្លីជាគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត (គឃ.សប) ចំនួន ៨ ៣០២នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីមានចំនួន១ ២៤៨នាក់ (១៥%) ចំនួននេះមាន **ភាគរយប្រហាក់ប្រហែល**នឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មាន១៤,៩% ។ ចំណែកឯ សមាសភាពក្រុមចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត (ក.ច.ប) មានចំនួនសរុប ៤ ៩៥០នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីជាមន្ត្រីក.ច.បចំនួន **៨២៣នាក់ (១៦,៦%)** ប្រចាំឆ្នាំ២០២១ ចំនួននេះមានការ**ថយចុះ** **៣,៥%** បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ មាន **២០,១%** ។

ការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត

ប្រភព ៖ VOD Khmer

ចំនួនស្ត្រីកាន់តែច្រើននៅថ្នាក់ទាប ដូចជា មន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យារយៈពេលខ្លីជា គណៈកម្មការការិយាល័យបោះឆ្នោត (គកប) និងគណៈកម្មការការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោត(គករ) មានស្ត្រីចំនួន**៧០ ៤៥១នាក់** ស្មើនឹង **៤៩,៧%** នៃចំនួនសរុប ១៤១ ៦១២នាក់ ។ ចំនួននេះបាន**កើនឡើង ៥,៩%** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ស្ត្រី មានចំនួន ៥៨ ១៧៦នាក់ ស្មើនឹង ៤៣,៨% ។

ក្រាហ្វិកទី១៨

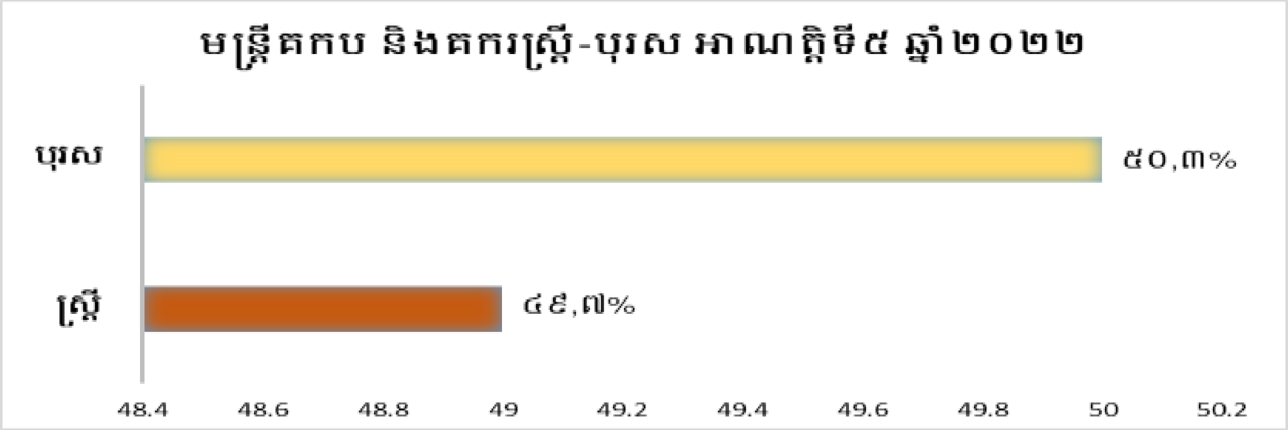

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

ក្រាហ្វិកទី១៩ ៖ តួនាទីរបស់ស្ត្រីជាមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត

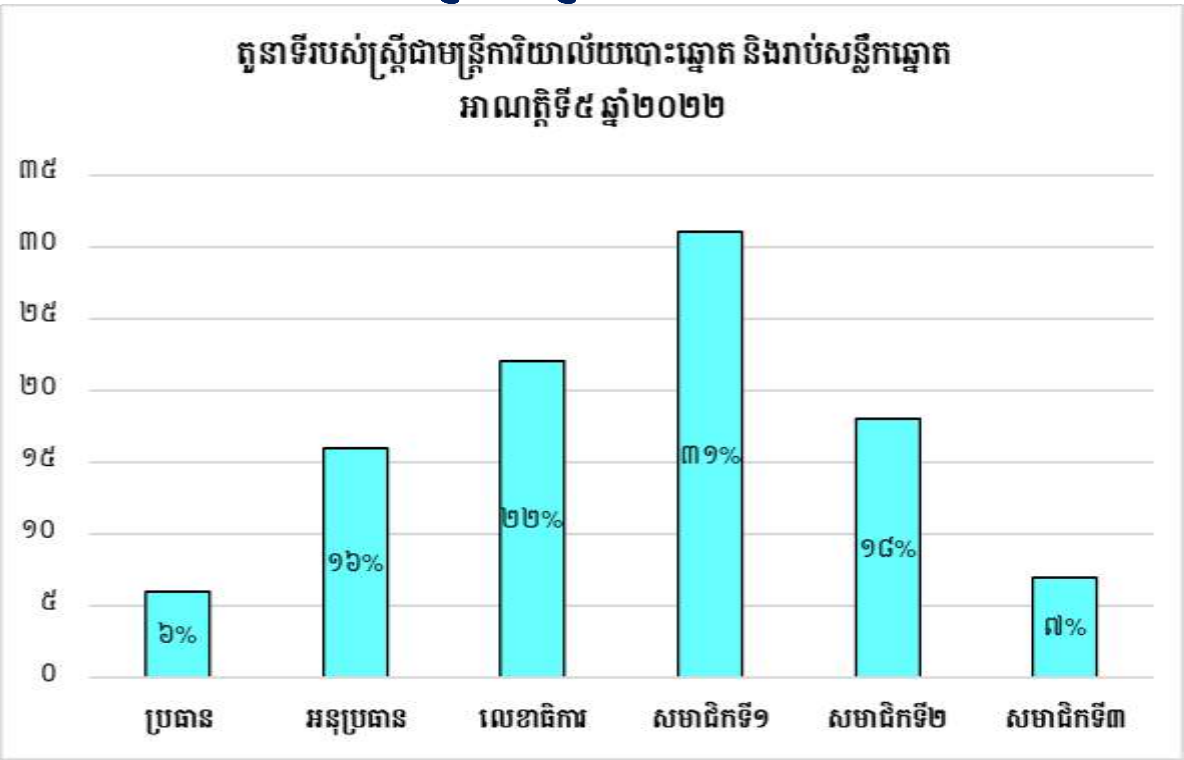

ប្រភព ៖ គ.ជ.ប

របាយការណ៍សង្កេតការណ៍របស់ខុមហ្វ្រែល GADC និង BCV ស្តីពី« *ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ២០២២*» បានរកឃើញថា នៅថ្ងៃបោះឆ្នោត ភាគរយសរុបនៃមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោតជាស្ត្រី និងបុរស ស្ទើរតែមានសមភាពរវាងភេទ គឺ ស្ត្រី ចំនួន **២៨៤នាក់ ស្មើនឹង ៤៩% និងបុរសចំនួន ២៩៨នាក់ ស្មើនឹង ៥១,២%** នៃចំនួនសរុប**៥៨២** ក្នុងចំណោម **៩៧**ការិយាល័យបោះឆ្នោត ។ ទោះបីយ៉ាងណា ស្ត្រីជាមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត**ភាគច្រើន**មានតួនាទីជា**សមាជិក**ចំនួន**៥៦%** ខណៈដែលតួនាទីជា**ប្រធាន**មាន**តិចតួច ៦% ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកឯ** តួនាទីជា**លេខាធិការ**មានចំនួន **២២%** និងជា**អនុប្រធាន**មានចំនួនតែ**១៦%** ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ យើងឃើញមានការិយាល័យបោះឆ្នោតលេខ ០២៣៦ នៅភូមិត្រពាំងទន្ទឹម ឃុំរមទម ស្រុករវៀង ខេត្តព្រះវិហារ មានសុទ្ធតែស្ត្រីទាំងអស់ ជាមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត ។

៥- អ្នកសង្កេតការណ៍ និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បណ្តាស្ថានទូតនានាប្រចាំនៅកម្ពុជា និងគណបក្សនយោបាយ បានដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍ និងតំណាងរបស់ខ្លួនតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់នៃរាជធានី ខេត្តនីមួយៗដើម្បីចូលរួមសង្កេត ឃ្លាំមើលដំណើរការរៀបចំការបោះឆ្នោត ។ តាមតួលេខផ្លូវការរបស់ គ.ជ.ប

បានបង្ហាញនូវចំនួនអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ អន្តរជាតិ ភ្ញៀវពិសេស និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយដូចខាងក្រោម[9] ៖

ប្រភព ៖ ខុមហ្វ្រែល

អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិជាស្ត្រី

អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិជាស្ត្រីដែលគ.ជ.បបានអនុញ្ញាតិឱ្យចូលរួមសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ មានចំនួន **៤៥ ៤៧១នាក់** ស្មើនឹង**៦០,៧%** ក្នុងនោះ**ស្ត្រីពិការ** ចំនួន **៤នាក់** នៃចំនួនសរុប **៧៤ ៨៨៥នាក់** មកពីសមាគម-អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន៧២ ។ ចំនួននេះ បានកើនឡើង **៧,៧%** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានស្ត្រីជាអ្នកសង្កេតការណ៍ចំនួន**៥៣%** ។

គួរកត់សម្គាល់ថា ការបោះឆ្នោតលើកនេះ **អ្នកសង្កេតការណ៍ជាស្ត្រីមានចំនួនច្រើនលើសលុប** ដាក់ស្តែងសមាគមនារីកម្ពុជាដើម្បី សន្តិភាព និងអភិវឌ្ឍន៍ (CWPD)បានដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីរបស់ខ្លួនស្មើរតែ១០០% ទូទាំងប្រទេស និងច្រើនជាងមុន មានចំនួន **២៦ ០៩៩នាក់** ស្មើនឹង **៩៩,៩%** នៃចំនួនសរុប ២៦ ១០២នាក់ ។ ចំណែកឯ អង្គការខុមហ្វ្រែលបានដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍របស់ខ្លួន សរុបទាំងអស់ចំនួន **១ ៩៤៩នាក់** ក្នុងនោះ ស្ត្រីចំនួន **៨៤៥នាក់** ស្មើនឹង **៤៣,៣%** ។ ចំនួននេះ គឺ បាន**ថយចុះ**ប្រមាណ **១២ ៦៣១នាក់ (៨៦,៦%)** បើធៀបនឹងការបោះឆ្នោត អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួនអ្នកសង្កេតការណ៍សរុបដល់ទៅ ១៤ ៥៨០នាក់ ខណៈដែលចំនួនស្ត្រីក៏មានការ **ថយចុះ**ប្រមាណ **៥ ៣០៨នាក់** ។ ដោយឡែកសហភាពសហព័ន្ធយុវជនកម្ពុជា បានដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍របស់ខ្លួនទូទាំងប្រទេស**ច្រើនជាងគេ**ចំនួន **៣៩ ៨១៥នាក់** ក្នុងនោះស្ត្រី ចំនួន **១៦ ៤២១នាក់** ស្មើនឹង **៤១,២%** សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នេះ ។ (*ព័ត៌មានលម្អិតសូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ៥)*

មិនមានការប្រឈមគួរឱ្យកត់សម្គាល់មកលើអ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី របស់ខុមហ្វ្រែលនិងអង្គការបីស៊ីវី អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី-បុរសរបស់ អង្គការហ្វេតស៊ី នៅថ្ងៃបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោតឡើយ ។ មន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោតបានផ្តល់អាទិភាពឱ្យអ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី-បុរសទាំងនោះបានបោះឆ្នោតមុន និងបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលសង្កេតការណ៍នៅក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោតស្របតាមបទបញ្ញា និងនីតិវិធីបោះឆ្នោត ។ ទោះបីយ៉ាងណា ការិយាល័យបោះឆ្នោតចំនួន១ ក្នុងចំណោម**៩៧ ការិយាល័យបោះឆ្នោត**

ប្រភព ៖ ខុមហ្វ្រែល

[9] សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន អំពីលទ្ធផលបណ្តោះអាសន្ននៃការផ្តល់ប័ណ្ណជូនអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ-អន្តរជាតិ និងភ្ញៀវពិសេសដែលត្រូវសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ដោយគ.ជ.ប នៅថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២

មានការរារាំងអ្នកសង្កេតការណ៍ជាស្ត្រី និងភ្នាក់ងារជាស្ត្រីរបស់គណបក្សនយោបាយមិនឱ្យចូលសង្កេតការណ៍ក្នុងការិយាល័យបោះឆ្នោត**លេខ០៣៧៣** នៅភូមិល្វៃ ឃុំត្រពាំង ឫស្សី ស្រុកកំពង់ស្វាយ ខេត្តកំពង់ធំ ។

អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិជាស្ត្រី

អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិជាស្ត្រីដែលគ.ជ.បបានអនុញ្ញាត មានចំនួន **៤០នាក់ ស្មើនឹង ៣៦,៤%** នៃចំនួនសរុប**១១០នាក់**ដែលមកពី សាកលវិទ្យាល័យ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ អ្នកបកប្រែភាសា សមាគម និងអង្គការអន្តរជាតិ សរុបចំនួន១៩ ។ ចំនួនប្រុស-ស្រីនៃអ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិនេះ មានការថយចុះ ចំនួន **២៧៤នាក់ (៧១,៣%)** ពី ៣៨៤នាក់ក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មកត្រឹម១១០នាក់ក្នុងអាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ខណៈដែលចំនួនស្ត្រីក៏មានការថយចុះ **៨៤នាក់** ពី ១២៤នាក់ ឆ្នាំ២០១៧ មកត្រឹម ៤០នាក់ ឆ្នាំ២០២២ ។ *(ព័ត៌មានលម្អិតសូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ ៥)*

ភ្ញៀវពិសេសជាស្ត្រី

ភ្ញៀវពិសេសជាស្ត្រីដែលគ.ជ.បបានអនុញ្ញាតិដើម្បីសង្កេតលើដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ មានចំនួន **៦នាក់** ស្មើនឹង **២៦,១%** នៃចំនួនសរុបស្រី-ប្រុស ២៣នាក់ ដែលមកពី បណ្ដាស្ថានទូតមួយចំនួន និងសាកលវិទ្យាល័យបរទេសសរុបចំនួន ៥ ។

ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី

ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រីដែលអនុញ្ញាតិដោយ គ.ជ.ប មានចំនួន **២៦ ១៥៥នាក់ ស្មើនឹង ២៩,៧%** នៃចំនួនសរុបស្រី-ប្រុស **៨៨ ០៥០នាក់** មកពី **១៧ គណបក្សនយោបាយ** សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ។ ចំនួនសរុបនេះ បាន**ថយចុះ**: **១៧ ០២៦នាក់ (១៦,២%)** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន ១០៥ ០៧៦នាក់ ប៉ុន្តែចំនួនស្ត្រីមានការ**កើនឡើង** **៣ ២៣១នាក់** និងភាគរយស្ត្រីក៏**បានកើន** **៧,៩%** បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ មានចំនួនតែ ២២ ៩២៤នាក់ ស្មើនឹង ២១,៨% ។ *(ព័ត៌មានលម្អិតសូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ៦)*

៦. អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី

៦.១. ស្ត្រីក្នុងដំណើរការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រចាំឆ្នាំ២០២១

ក. ស្ត្រីដែលបានពិនិត្យឈ្មោះ និងបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ចំនួនអ្នកបានពិនិត្យឈ្មោះ និងបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រចាំឆ្នាំ២០២១			
ចំនួនសរុប ស្រី-ប្រុស		ចំនួនស្ត្រី	
ចំនួន	%	ចំនួន	%
៩ ២០៥ ៦៨១	៨៧,៩	៤ ៩០៤ ៨៣២	៥៣,៣

(សូមមើលព័ត៌មានលម្អិតនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ៧)

យោងតាមលទ្ធផលផ្លូវការនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០២១ ចេញផ្សាយដោយគ.ជ.ប នៅថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២ ស្ត្រីបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត និងមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោតទូទាំងប្រទេសមានចំនួន **៥៣,៣%** ស្មើនឹង **៤ ៩០៤ ៨៣២នាក់** នៃចំនួនប្រុស-ស្រីសរុប ៩ ២០៥ ៦៨១នាក់ ។ ដោយឡែកក្នុងតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែលចំនួន ១០ ឃុំ សង្កាត់ ស្ត្រីបានចុះឈ្មោះថ្មីមានចំនួន ៧ ០២០នាក់ (៥៣,១%)នៃចំនួនសរុបប្រុស-ស្រី១៣.២១២នាក់ ក្នុងនោះមានស្ត្រីយៃក្មេងចំនួន ៣០៧នាក់ (៤,៤%)។ អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីខុមហ្វ្រែលបានជួបសម្ភាសន៍បែបសំណេះសំណាលជាមួយនឹងស្ត្រីដែលបានពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចំនួន ៦០នាក់ ដោយទទួលបានហេតុផលមួយចំនួន[10] ៖

អំពី «ភាពងាយស្រួល» ក្នុងឃុំ សង្កាត់	
ការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ	**ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត**
ងាយស្រួលក្នុងការពិនិត្យឈ្មោះនៅតាមមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ព្រោះនៅជិត បំផុត ដោយមានឯកសារភ្ជាប់ជាមួយ និងងាយស្រួលក្នុងការធ្វើដំណើរ ។	ក.ច.បចុះដល់ភូមិផ្ទាល់
ក.ច.បរៀបចំបានល្អ(រៀបចំតារាងឈ្មោះនិងក្តារខៀន)	ក.ច.ប មានការលើកទឹកចិត្តអ្នកមកចុះឈ្មោះ និងប្រើពាក្យសំដីគួរជាទីគោរព
ក.ច.បចាំជួយពិនិត្យ និងណែនាំជូនប្រជាពលរដ្ឋរាល់ចំណុចណាមួយដែលប្រជាពលរដ្ឋមិនយល់ ។	ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់បានចេញឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់ការចុះឈ្មោះជូនប្រជាពលរដ្ឋដោយគ្មានការរើសអើង ។

អំពី «ការលំបាក» ក្នុងឃុំ-សង្កាត់	
ការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ	**ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត**
ប្រជាពលរដ្ឋខ្លះមិនសូវចេះអក្សរជាកត្តាធ្វើឱ្យពួកគាត់ពិបាកក្នុងការពិនិត្យឈ្មោះរបស់ខ្លួន	ប្រជាពលរដ្ឋខ្លះខ្វះឯកសារសម្រាប់ចុះឈ្មោះ ហើយបានបោះបង់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនមួយចំនួន បន្ទាប់ពីមន្ត្រី ក.ច.បស្នើទៅយកឯកសារដើម្បីបំពេញឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ
	មានការលំបាកនៅពេលថតរូប ម៉ាស៊ីនគាំងនាំឱ្យមានការចំណាយពេលរង់ចាំយូរ (ខាតពេលវេលា)
ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនខ្វះមធ្យោបាយសំរាប់ធ្វើដំណើរ ដើម្បីទៅពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ។	

[10] ខុមហ្វ្រែលបានដាក់ពង្រាយអ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីក្នុងខេត្តគោលដៅ៥ ៖ ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តតាកែវ និងខេត្តព្រះវិហារ ក្នុងរយៈពេលនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រចាំឆ្នាំ២០២១

មូលហេតុដែលស្ត្រីទៅពិនិត្យឈ្មោះ និងទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត	
ពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ	ចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត
ខ្លាចខុសឈ្មោះពី អ.ខ	ព្រោះគ្រប់អាយុត្រូវចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត
ខ្លាចបាត់ឈ្មោះ	បំពេញតួនាទី ភារកិច្ចជាពលរដ្ឋខ្មែរ
ខ្លាចមិនបានបោះឆ្នោត	
ដើម្បីប្រាកដថាមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត	
ដើម្បីមានសិទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសតំណាងល្អដើម្បីបំរើដល់សង្គមជាតិយើងឱ្យកាន់តែមានការរីកចម្រើន និងមានសន្តិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ(ជ្រើសរើសគណបក្ស ដែលខ្លួនស្រលាញ់ពេញចិត្ត ហើយមើលឃើញថាគាត់អាចដឹកនាំឃុំ សង្កាត់បានល្អ) ។	

ខ. ស្ត្រីដែលមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

ដោយផ្អែកទៅលើលទ្ធផលជាក់ស្តែង ស្ត្រីដែលមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតពិតជាពិបាករកមកសម្ភាសន៍ពីព្រោះឃុំ សង្កាត់ខ្លះស្ត្រីបានទៅចុះឈ្មោះស្ទើរតែទាំងស្រុង និងឃុំ សង្កាត់ខ្លះប្រជាពលរដ្ឋស្ត្រីមួយចំនួនបានចំណាកស្រុកទៅក្រៅប្រទេសដោយមិនបានវិលត្រឡប់មកវិញ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីខុមហ្វ្រែលបានខិតខំស្វែងរក និងជួប**សម្ភាសន៍បែបសំណេះសំណាល**ជាមួយនឹងស្ត្រីដែលមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ចំនួន **១៥នាក់** ដែលជាទូទៅការមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត គឺដោយសារមូលហេតុមួយចំនួន ៖

មូលហេតុដែលស្ត្រីមួយចំនួនមិនបានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត
គ្មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ [ទៅធ្វើរួចហើយ តែមិនទាន់បានទទួល(ប្រើពេលយូរ)]
បាត់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ជូនដំណឹងទៅសមត្ថកិច្ច តែមិនធ្វើឱ្យ
អាយុមិនទាន់គ្រប់
មិនចង់ទៅចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត អស់ជំនឿគ្មានការរីកចំរើនអ្វីសោះក្នុងឃុំរបស់ខ្លួន
អត់មានឯកសារ
មានបញ្ហាឯកសារ
មិនបានដឹងព័ត៌មានអំពីការចុះឈ្មោះ
ពេលមន្ត្រីក.ច.បចុះមកភូមិ ចំពេលគាត់ទៅធ្វើការងារឆ្ងាយ
មិនបានដឹងព័ត៌មានចុះឈ្មោះព្រោះនៅខាងប្តី ហើយមានផ្ទៃពោះផង

គ. ចំណាប់អារម្មណ៍ និងការយល់ឃើញផ្ទាល់របស់អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រីខុមប្រែល

ដំណើរការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់		
ទិដ្ឋភាពរួម	**ចំណុចខ្លាំង**	**ចំណុចខ្សោយ**
មន្ត្រីក.ច.ប ស្មៀន មេភូមិសហការគ្នាបានល្អ ខិតខំតស៊ូគ្រប់ពេលវេលានិងបំពេញតួនាទីបានល្អ នៅរង់ចាំប្រជាពលរដ្ឋដែលមកពីស្រែចំការរហូតដល់ម៉ោង ៦ល្ងាច និងចេះជួយសម្របសម្រួល និងផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកសង្កេតការណ៍។ រីឯខាងក្រៅការិយាល័យចុះឈ្មោះ មានសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់ដំណើរការល្អ ក្នុងនោះក៏មានប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនមិនទៅពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត(ឃុំក្តីដូង និងឃុំភ្នំត្បែងពីរ)។	ក្រុមមន្ត្រីក.ច.ប និងមន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់សហការគ្នាបានល្អ ពួកគាត់មានការយក ចិត្តទុកដាក់រួមទាំងធ្វើការសំណេះសំណាល និងជួយណែនាំដល់ប្រជាជនក្នុងការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតថែមទាំងបានបង្កនូវភាពស្និទស្នាលទទួលស្គាល់ និងមានការយកចិត្តទុកដាក់ជាមួយអ្នកសង្កេតការណ៍ផ្តល់បទ សម្ភាសន៍ និងផ្តល់ព័ត៌មានបានលឿន។មន្ត្រីចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតរួសរាយ និងគោរពពេលវេលាដោយបានត្រៀមជាមុនក្នុងការជួយពន្យល់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋយ៉ាងក្បោះក្បាយពីលក្ខខណ្ឌ និងរបៀបធ្វើឯកសារ ។ ចំណែកលោកមេភូមិបានស្វះស្វែងរកអ្នកគ្រប់អាយុបោះឆ្នោតមកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតផងដែរ ។	អាជ្ញាធរឃុំ សង្កាត់មិនបានផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យបានទូលំទូលាយ ។ ក្រុមការងារឃុំសង្កាត់ខ្វះការអប់រំដល់ប្រជាពលរដ្ឋហើយផ្តល់ព័ត៌មានមិនច្បាស់លាស់ថែមទាំងធ្វើការយឺតម៉ោង ជាពិសេសពេលព្រឹក និងមានបញ្ហាកំហុសបច្ចេកទេស ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្លះខ្វះការយល់ដឹងមិនសូវចេះអក្សរពេលមកពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ មានអ្នកខ្លះមិនបានយកឯកសារមកជាមួយ (ឯកសារមិនគ្រប់គ្រាន់) និងប្រជាពលរដ្ឋខ្លះ ខ្វះការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនជាពលរដ្ឋមួយរូបរស់នៅក្នុងសង្គម។

៦.៧. ថ្ងៃបោះឆ្នោត

ប្រភព ៖ Radio Free Asia

ប្រភព ៖ Khmer Times

អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជាស្ត្រីនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការ ឆ្នាំ២០២១ មានចំនួន **៤ ៩០៤ ៨៣២នាក់** ស្មើនឹង **៥៣,៣%** នៃចំនួនអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតស្រី-ប្រុសសរុប ៩ ២០៥ ៦៨១នាក់[11] សម្រាប់ការ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះ ។ មានអ្នកបោះឆ្នោតចំនួន ៧ ១៧២ ៤៤៨នាក់ ស្មើនឹ៧៧,៩%[12]ក្នុងនោះតាមការប៉ាន់ស្មានអ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី **ច្រើនជាង**អ្នកបោះឆ្នោតបុរសបានបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត នាថ្ងៃអាទិត្យ ទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២។ របាយការណ៍សង្កេតរបស់អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី**ខុមហ្វ្រែល និង**BCV និង អ្នកសង្កេតការណ៍ស្ត្រី-បុរសរបស់អង្គការGADCក្នុងខេត្តគោលដៅចំនួន៧ បានរកឃើញថា[13] ក្នុងចំណោមការិយាល័យបោះឆ្នោតសរុប ចំនួន**៨៧** មាន **៧៥**ការិយាល័យបោះឆ្នោត ស្មើនឹង **៨៦,២%** ស្ត្រីបានមកបោះឆ្នោត **ច្រើនជាង** បុរសដែលមានចន្លោះចាប់ពី **៥១,១%** រហូតដល់ **៧៨%** ។

ប្រភព ៖ ខុមហ្វ្រែល

អ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតចំនួន **២ ០៣៣ ២៣៣នាក់ (២២,១%)**មិនបានទៅបោះឆ្នោត និង/ឬមិនបានបោះឆ្នោត។ ការខកខានមិនបានទៅបោះឆ្នោត និង/ឬមិនបានបោះឆ្នោតនេះក៏អាចមានស្ត្រីមួយចំនួនធំផងដែរ ។ ពួកគេបានជួបការលំបាក ខ្លះក្នុងការទៅបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត ដោយសារមានមូលហេតុ និងភាពមិនប្រក្រតីមួយចំនួនដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិអ្នកបោះឆ្នោត ជាពិសេសអ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី ដូចជា មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការ ប៉ុន្តែបាត់/គ្មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរហួសសុពលភាព ឬមិនមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ។ ឈ្មោះ និងទិន្នន័យរបស់ខ្លួនមិនត្រឹមត្រូវក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។ មិនអាចរកឈ្មោះរបស់ពួកគាត់ឃើញនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត និងបានជួបបញ្ហាជាយថាហេតុមួយចំនួន ។

[11] លទ្ធផលផ្លូវការនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ប្រចាំឆ្នាំ២០២១ ចេញផ្សាយដោយគជប នៅថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២

[12] ចំនួនអ្នកបានទៅបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ នៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ ចេញផ្សាយដោយគជប នៅថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២

[13] របាយការណ៍សង្កេតរបស់ខុមហ្វ្រែល BCV and GADC ស្ដីពី « ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ក្នុងខេត្តគោលដៅ ៧ (ខេត្តកំពង់ធំ កំពង់ចាម កំពង់ឆ្នាំង តាកែវ ព្រះវិហារ ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តព្រៃវែង)

យោងតាមរបាយការណ៍សង្កេតស្ត្រី បានរកឃើញទៀតថា នៅថ្ងៃបោះឆ្នោតមានបញ្ហា និងភាពមិនប្រក្រតីកើតឡើងចំពោះអ្នកបោះឆ្នោតជាស្ត្រី ចំនួន ***៩៥ករណី*** នៅក្នុង**២៨ការិយាល័យបោះឆ្នោត** ដូចជា ៖ (១) អ្នកបោះឆ្នោតជាស្ត្រីមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតផ្លូវការ ប៉ុន្តែបាត់/គ្មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ឬអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរហួសសុពលភាព ឬមិនមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ។ (២)ឈ្មោះ និងទិន្នន័យមិនត្រឹមត្រូវក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ។ (៣) អ្នកបោះឆ្នោតជាស្ត្រីមួយចំនួនមិនអាចរកឈ្មោះរបស់ពួកគាត់ឃើញនៅក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោត ដោយសារតែពួកគាត់មិនបានទទួលប័ណ្ណព័ត៌មានអ្នកបោះឆ្នោត ឬមិនដឹងពីការផ្លាស់ប្តូរលេខកូដការិយាល័យបោះឆ្នោត ។ (៤)អ្នកបោះឆ្នោតជាស្ត្រីមួយចំនួនជួបបញ្ហាជាយថាហេតុ ដូចជា ក្នុងគ្រួសារមានអ្នកជំងឺត្រូវទៅពេទ្យបន្ទាន់ និងមានបញ្ហាសុខភាព ។ (៥) អាជ្ញាធរ ឬ/និង សកម្មជនគណបក្សនយោបាយឈរនៅមុខការិយាល័យបោះឆ្នោត ហើយមេភូមិបានសួរអ្នកបោះឆ្នោតថា «បោះឈ្មោះឱ្យអ្នកណា» និងមេភូមិប្រធានក្រុមបានកៀរគរ និងដឹកប្រជាជនតាមផ្ទះមកបោះឆ្នោត ។

ការស្ទង់មតិរហ័ស (Rapid Survey) ស្តីពីការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងខេត្តគោលដៅទាំង៧ នៅថ្ងៃទី៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ក្រោយថ្ងៃបោះឆ្នោតមួយថ្ងៃទៅលើ ***«ស្ត្រីបានបោះឆ្នោតឬមានទឹកខ្មៅនៅម្រាមដៃនិងស្ត្រីមិនបានបោះឆ្នោត ឬមិនមានទឹកខ្មៅនៅម្រាមដៃ»***បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ក្នុងចំណោមស្ត្រី សរុប **១១៩នាក់** ដែលបានសម្ភាសន៍ មាន **៦៤%បានបោះឆ្នោត** ដោយបានលើកពីមូលហេតុដែលខ្លួន បានចេញទៅបោះឆ្នោត និង**៣៦%មិនបានបោះឆ្នោត** ដោយបានលើកឡើងពីបញ្ហារបស់ខ្លួនដែលមិនអាចចេញទៅបោះឆ្នោតបាន ។

៦៤% នៃស្ត្រីដែលបានទៅបោះឆ្នោត បានលើកឡើងថាពួកគាត់ចង់ទៅបោះឆ្នោត ដោយសារ ៖

មូលហេតុ
ពួកគាត់ចង់ប្រើប្រាស់សិទ្ធិក្នុងការបោះឆ្នោត
ពួកគាត់គាំទ្រគណបក្សដែលគាត់ពេញចិត្ត
ព្រោះគ្រប់ៗគ្នាគេទៅបោះឆ្នោត
ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥
សង្ឃឹមថានឹងទទួលបានតំណាងស្ត្រីដែលជាមេដឹកនាំល្អ និងមានការគិតគូដល់បញ្ហាស្ត្រី និងកុមារ ជាពិសេសត្រូវធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធសិក្សាអប់រំមានលក្ខណៈកាន់តែទូលំទូលាយ និងធ្វើឱ្យគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចមានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងមុន។
សង្ឃឹមថានឹងមានការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន

៧៦% នៃស្ត្រីដែល<u>មិនបានទៅបោះឆ្នោត</u> បានលើកឡើងថា ពួកគាត់មិនចង់/មិនបានទៅបោះឆ្នោត ដោយសារ ៖

មូលហេតុ
មិនមានពេលទៅបោះឆ្នោត
មិនយល់ពីនយោបាយ
មិនគិត ឬមិនយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហានយោបាយ
រកឈ្មោះមិនឃើញ
ឈ្មោះ និងទិន្នន័យមិនត្រឹមត្រូវ (ក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបោះឆ្នោត)
បញ្ហាសុខភាព
បាត់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ
ភ្លេចអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរនៅកន្លែងធ្វើការ
ត្រូវទៅមើលថែឪពុកនៅមន្ទីរពេទ្យ

III. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងសង្ខេប

កម្ពុជានៅបន្តបញ្ហាវិសមភាពនៃតំណាងរវាងបុរស និងស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយ ប៉ុន្តែស្ត្រីបានចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ ការបោះឆ្នោតយ៉ាងសកម្មទាំងសម្លេង និងសកម្មភាពពីមួយអាណត្តិទៅមួយអាណត្តិ។ ជាក់ស្តែង ភាគរយសរុបនៃស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ មានគម្លាតគ្នាឆ្ងាយ ក្នុងនោះស្ត្រីជាប់ឆ្នោត **២២%** និងបុរសជាប់ឆ្នោត **៧៨%** ខណៈដែលសិទ្ធិ អំណាចផ្លូវការពេញលេញរបស់ស្ត្រីក្នុងការបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួននៅមានការប្រឈមនឹងការរើសអើង និងនៅមានកម្រិត ។ នេះយើងមិនទាន់វិភាគទៅដល់ភាពចម្រុះផ្សេងទៀតរបស់ស្ត្រីដែលមានពិការភាព ជនជាតិដើមភាគតិច អ្នកស្រលាញ់ភេទដូចគ្នាជាដើមផង ដោយសារភាពមិនគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនៃទិន្នន័យ ។

ការចូលរួមនយោបាយរបស់ស្ត្រីសម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នេះត្រូវបានរកឃើញថា នៅតែមានភាពប្រឈមច្រើនរាប់ចាប់ពីការទទួលបានឱកាសក្នុងការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ការចូលរួមបោះឆ្នោត និងឱកាសឈានទៅមុខក្នុងជីវិតនយោបាយរបស់ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ។ ជាពិសេស បានទទួលឱកាសតិចតួចឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១នៃបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ និងមានគម្លាតគ្នាខ្លាំងរវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរស ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងបុរសជាប់ឆ្នោត ហើយគម្លាតកាន់តែខ្លាំងរវាង មេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រី និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់បុរសដែលជាអ្នកដើរតួនាទីសំខាន់ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ផង និងជាអ្នកដឹកនាំ ចាត់ចែងអភិវឌ្ឍន៍នៅទូទាំង ១៦៥២ ឃុំ សង្កាត់ផង ។ បញ្ហាទាំងនេះកើតឡើងដោយសារ ប្រទេសកម្ពុជា**ពុំទាន់មានគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ**ដាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយដែលជាវិធានការពិសេស និងខ្វះ**នូវមាត្រាមួយចំនួនដែលឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការយេនឌ័រនៃច្បាប់បោះឆ្នោត**ដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រី-បុរសដែលមានភាពចម្រុះចូលរួមស្មើគ្នាលើតួនាទីសម្រេចចិត្តក្នុងវិស័យនយោបាយស្របតាម អនុសញ្ញាស៊ីដ (CEDAW) និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព*(SDG)* ដែលកម្ពុជាបានទទួលយក ។ កង្វះឆន្ទៈនយោបាយរបស់គណបក្ស និងការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់អ្នកដឹកនាំក្នុងការជម្រុញឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ។ បន្ថែមលើនេះទៀត សកម្មជនគណបក្សនយោបាយជាស្ត្រី និងអ្នកនយោបាយស្ត្រីនៅតែប្រឈមនឹង**ការរើសអើង** និង**ហិង្សាគ្រប់ទម្រង់**ដែលជាឧបសគ្គរាំងពួកគេក្នុងការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ និងការទទួលបាននូវយុត្តិធម៌យេនឌ័រ និងផលប្រយោជន៍ពីការចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយ ។ បទដ្ឋានវប្បធម៌ និងសង្គមមួយចំនួនដែលមានផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមានក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី គឺជាឫសគល់បញ្ហាបង្កជារនាំងរាំងដល់ការចូលរួម របស់អ្នកនយោបាយស្ត្រីប្រកបដោយគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព ។

គណបក្សនយោបាយទាំង១៧ ដែលបានចូលរួមប្រកួតប្រជែងក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នៅតែបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការងារលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី

នៅមានកំរិតនៅឡើយ តាមរយៈលទ្ធផលនៃការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនរបស់ស្ត្រីនៅលំដាប់លេខរៀងទី១ដែលមានឱកាសច្រើនក្នុងការក្លាយជាអ្នកដឹកនាំនៅតាមឃុំ សង្កាត់ (ជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់) ។ ជាក់ស្តែង ចំនួននិងភាគរយសរុបនៃបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឈរឈ្មោះនៅ **លេខរៀងទី១ មានគម្លាតគ្នាខ្លាំង គឺ** បេក្ខជនស្ត្រី មានតែ **១២%** ខណៈដែលបេក្ខជនបុរសមានច្រើនលើសលុប **៨៨%** ។

គណបក្សពីរដែលទទួលបានការគាំទ្រពីអ្នកបោះឆ្នោត និងទទួលបានអាសនៈច្រើនក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ គឺ **គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា** និង**គណបក្សភ្លើងទៀន** ប៉ុន្តែ អ្នកដឹកនាំគណបក្សទាំងពីរនេះនៅខ្វះការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់ខ្លួន និងគោលនយោបាយរួមទាំងថវិកាដែលបម្រុងទុកក្នុងការបង្កើនសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងតួនាទីសម្រេចចិត្ត ដោយបានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះមានភាគរយ**តិច ហើយបេក្ខជនស្ត្រីភាគច្រើនឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងខាងក្រោម**នៅក្នុងបញ្ជីឈរឈ្មោះគណបក្សរបស់ខ្លួន សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នេះ ។

ចំនួននិងភាគរយសរុបនៃស្ត្រីជាប់ឆ្នោត និងបុរសជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ នៃគណបក្សនយោបាយទាំងបីមានគម្លាតគ្នាខ្លាំងរវាងភេទ គឺ គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតចំនួន **២ ៣៦២នាក់ (២៥,២%)** និងបុរសជាប់ឆ្នោតចំនួន **៧ ០១៤នាក់ (៧៤,៨%)** ខណៈដែល គណបក្សភ្លើងទៀន មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតចំនួន **១៩៩នាក់ (៩%)** និងបុរសជាប់ឆ្នោតដ៏ច្រើនលើសលុប ចំនួន **១ ៩៩៩នាក់ (៩១%)** ។ ចំណែកឯ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋាន មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតចំនួន **១នាក់ (១៦,៧%)** ខណៈដែលបុរសជាប់ឆ្នោតចំនួន **៥នាក់ (៨៣,៣%)** ។

គណបក្សនយោបាយប្រមាណ ៣០% ក្នុងចំណោមគណបក្សនយោបាយ១៧ បានគិតគូរក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារនៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួន សម្រាប់អាណត្តិទី៥ ។

អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រី **ច្រើនជាង** អ្នកបោះឆ្នោតបុរសបានចេញទៅបោះឆ្នោត នៅថ្ងៃបោះឆ្នោតថ្ងៃអាទិត្យ ទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ ។ អ្នកបោះឆ្នោតស្ត្រីបានបោះឆ្នោតតាមការិយាល័យបោះឆ្នោតចន្លោះពី **៥១,១%** ដល់ **៧៨%** នៅក្នុង**៧៥**ការិយាល័យបោះឆ្នោតនៃតំបន់គោលដៅរបស់ខុមហ្វ្រែល ហ្គេតស៊ី និងប៊ីស៊ីវី។

ពុំមានស្ត្រីសោះជាអ្នកដឹកនាំនៅថ្នាក់ជាតិជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត(គ.ជ.ប) ក្នុងចំណោមសមាសភាពទាំង**៩រូប** និងជាអគ្គលេខាធិការនិងអគ្គលេខាធិការរងទាំង **៥រូប** ។ ផ្ទុយទៅវិញ **ស្ត្រីកាន់តែច្រើនជិត ៥០%** ចូលរួមចាត់ចែងការបោះឆ្នោតនៅថ្នាក់ទាបជាមន្ត្រីគកបនិងគករ ។ **៥៦%**នៃស្ត្រីជាមន្ត្រីការិយាល័យបោះឆ្នោតមានតួនាទីជា**សមាជិក** ខណៈដែលតួនាទីជា**ប្រធាន**មាន**តិចតួច**បំផុត **៦%** នៅក្នុង **៩៧**ការិយាល័យបោះឆ្នោត ។

ស្ត្រី និងបុរសខ្មែរត្រូវបានធានាយ៉ាងពេញលេញ និងស្មើភាពគ្នាដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជាស្តីពី ការចូលរួម និងផលប្រយោជន៍នយោបាយរបស់ពួកគេ។ ទោះយ៉ាងណា លក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ស្ត្រី និងបរិយាកាសអំណោយផល (women friendly and enabling environment) គោលនយោបាយ ច្បាប់បោះឆ្នោត និងមាត្រដ្ឋាននៃប្រតិបត្តិការ មិនទាន់បានឆ្លើយតបជាក់ស្តែងចំពោះស្ថានភាពនៃការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងឆាក

នយោបាយទេ។ គម្លាតនៃគោលនយោបាយ និងច្បាប់បោះឆ្នោតមិនឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ មាត្រដ្ឋាននៃប្រតិបត្តិការ និងការវិនិយោគ បាន**ពង្រឹងវិសមភាព**នៃភាពជាតំណាង និងការចូលរួមរបស់ស្ត្រី។ ដូច្នេះ មានគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគណបក្ស និងច្បាប់បោះឆ្នោតឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ ហើយត្រូវអនុវត្តបានល្អនឹងក្លាយជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ និងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ស្ត្រីក្នុងការទាមទារសិទ្ធិរបស់ពួកគេ និងចាប់យកឱកាសស្មើភាពគ្នាជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះ និងជាប់ឆ្នោត ។ បន្ថែមពីនេះ ការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់អ្នកដឹកនាំ និងឆន្ទៈនយោបាយក្នុងការគាំទ្រ គឺជាកត្តាចាំបាច់ដែលជម្រុញឱ្យការងារនេះទទួលបានជោគជ័យ ។

IV. អនុសាសន៍

ដើម្បីបង្កើនសមភាពយេនឌ័រ និងផ្តល់អំណាចនយោបាយដល់ស្ត្រី វិធានការខាងក្រោមគួរត្រូវបានដោះស្រាយ៖

១. រដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា (National Assembly and Senate)

ជានាបង្កើតច្បាប់បោះឆ្នោតឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័រ ទាំងច្បាប់ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ និងច្បាប់ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដែលជាវិធានការពិសេសដើម្បីលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រីចូលរួមដោយស្មើភាពនៅក្នុងវិស័យ នយោបាយ និងការអនុវត្តច្បាប់នេះបានល្អ ។ វិធានការពិសេសនេះ គឺជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយដែលអាចជម្រុញលើកទឹកចិត្តគ្រប់គណបក្សនយោបាយដាក់បេក្ខភាពស្ត្រីច្រើននៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្ស ។ ការលើកទឹកចិត្តដើម្បីអនុវត្តរបស់គណបក្សនយោបាយនេះ គឺត្រូវបង្កើតក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ គឺសំដៅដល់ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់សម្រាប់ការបោះឆ្នោត ។ វិសោធនកម្មច្បាប់នេះ កែលម្អបន្ថែមលក្ខខណ្ឌនៃការដាក់ពាក្យចុះឈ្មោះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយ ដែលតម្រូវឲ្យដាក់ឆ្លាស់គ្នារវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើ ដល់ក្រោមនៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ ។ ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោតដូចជាច្បាប់ ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ **ជំពូកទី៤ មាត្រា២៧ និងមាត្រា២៨** « ***បញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះតាមមណ្ឌលនីមួយៗ ត្រូវមានបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរសឆ្លាស់គ្នាតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោម*** » និងច្បាប់ស្តីពី ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ **ជំពូកទី៦ មាត្រា៣៩** « ***បញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយនីមួយៗត្រូវមានឈ្មោះបេក្ខជនតាមលំដាប់លេខរៀង និងឆ្លាស់គ្នារវាងស្ត្រី និងបុរសពីលើដល់ក្រោម*** » ។

២. គណបក្សនយោបាយ (Political Party)

ជានាបង្កើតគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគណបក្សដោយគណបក្សនយោបាយ ហើយគោលនយោបាយនេះត្រូវអនុវត្តឱ្យបានល្អ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីដោយស្មើភាព និងគ្មានការរើសអើងនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយរបស់ខ្លួន ដូចជា ស្ត្រីក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ ស្ត្រីជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ។ គោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រ គឺជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដាក់បេក្ខភាពស្ត្រីឱ្យបានច្រើននៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនរបស់គណបក្ស ដោយប្រើប្រព័ន្ធឆ្លាស់គ្នាតាមលំដាប់លេខរៀងពី លើ ដល់ ក្រោម រវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរស និងបង្កើនសមភាពយេនឌ័រនៅគ្រប់ជាន់ថ្នាក់នៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ ។

៣. ស្ថាប័នរដ្ឋ និងស្ថាប័នសាធារណៈ (State and Public Institutions)

- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ) គួរផ្ដល់ការគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាងដូចជា ថវិកា ធនធាននានា និងធនធានមនុស្សដល់អ្នកដឹកនាំស្ត្រី និងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងគុណភាពនៃការចូលរួមនយោបាយ ការងារ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី ។
- រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវពង្រឹងការគោរពសិទ្ធិនយោបាយរបស់ស្ត្រី និងធានាឱ្យបានក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិនេះ ដោយបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ស្ត្រីធ្វើការជួបជជែកគ្នាអំពីកិច្ចការនយោបាយ និងកិច្ចការផ្សេងៗ ជាពិសេសសម្រាប់អ្នកនយោបាយស្ត្រីដែលមកពីគណបក្សប្រឆាំង និងគណបក្សផ្សេងទៀត ប្រយោជន៍ គាំទ្រ និងផ្ដល់ឱកាសឱ្យស្ត្រីចូលរួមកាន់តែច្រើនក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ស្របតាមអនុសញ្ញាស៊ី-ដរ(CEDAW)និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់កម្ពុជា(CSDG)។
- ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវធានាចំពោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទាំងអស់ ជាពិសេសស្ត្រីទទួលបាននូវតួនាទី ភារកិច្ច និងសិទ្ធិអំណាចពេញលេញស្របតាមច្បាប់ស្តីពី «ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់» និងអនុសញ្ញាស៊ី-ដរ។ ឧទាហរណ៍ ការបង្កើតយន្តការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃដើម្បីត្រួតពិនិត្យលក្ខខណ្ឌការងារ និងបញ្ហាប្រឈមរបស់ពួកគេ ។

៤. អង្គការសង្គមស៊ីវិល វិទ្យាស្ថានអប់រំ និងការសិក្សា (CSOs, Educational Institutions and Academies)

- បង្កើនយន្តការគាំទ្រសម្រាប់អ្នកនយោបាយស្ត្រីដូចជា ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព (ទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង និងជំនាញដែលចាំបាច់ដើម្បីចូលរួមក្នុងនយោបាយ រួមមាន ការបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចុះបញ្ចូល និងយុទ្ធនាការឃោសនាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព) ការផ្ដល់អំណាច និងមូនិធិនយោបាយពិសេសដល់ស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយ ។
- ប្រើប្រាស់ទាំងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដើម្បីធ្វើយុទ្ធនាការអំពីសិទ្ធិស្ត្រីដោយសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមក្នុងនយោបាយ និងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី និងបន្តពន្លឿនការលុបបំបាត់ការរើសអើង និងអំពើហិង្សាគ្រប់ទម្រង់លើស្ត្រីនៅកម្រិតសាធារណៈ នយោបាយ និងគ្រួសារ ។

៥. គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (National Election Committee-NEC)

- បង្កើតគំនិតផ្ដួចផ្ដើម និងចូលរួមជម្រុញការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់បោះឆ្នោត ប្រយោជន៍ធានានូវសមភាពយេនឌ័រក្នុងការបោះឆ្នោត ជាពិសេសគាំទ្រ និងរិះរកគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីជួយស្ត្រីឱ្យមានឱកាសបានឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងបានជាប់ឆ្នោតច្រើន ។

- ជានាបង្កើតបទបញ្ញា និងនីតិវិធីដែលឆ្លើយតបនឹងយេនឌ័ររបស់គ.ជ.បសម្រាប់ការបោះឆ្នោត ដើម្បីបង្កើនសមភាពយេនឌ័រ និងផ្តល់ឱកាសស្មើភាពដល់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយបន្ថែមលក្ខខណ្ឌនៃការដាក់ពាក្យចុះឈ្មោះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយ ដែលតម្រូវឱ្យដាក់ឆ្លាស់គ្នារវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោមនៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះរបស់គណបក្សនយោបាយ។

៚៚៚✯ចប់✯៛៛៛

ឧបសម្ព័ន្ធ ១

ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះតាមរាជធានី ខេត្ត
សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

ល.រ	រាជធានី ខេត្ត	បេក្ខជនសរុប	ស្ត្រី	
			ចំនួន	ភាគរយ (%)
1	បន្ទាយមានជ័យ	4,777	1,518	31.8
2	បាត់ដំបង	6,137	2,246	36.6
3	កំពង់ចាម	6,333	2,016	31.8
4	កំពង់ឆ្នាំង	3,705	1,221	33.0
5	កំពង់ស្ពឺ	4,806	1,401	29.2
6	កំពង់ធំ	6,030	2,005	33.3
7	កំពត	3,214	900	28.0
8	កណ្តាល	6,611	2,299	34.8
9	កោះកុង	921	266	28.9
10	ក្រចេះ	2,734	941	34.4
11	មណ្ឌលគិរី	689	168	24.4
12	រាជធានីភ្នំពេញ	5,792	2,245	38.8
13	ព្រះវិហារ	2,320	700	30.2
14	ព្រៃវែង	6,651	2,161	32.5
15	ពោធិ៍សាត់	1,747	524	30.0
16	រតនគិរី	1,365	365	26.7
17	សៀមរាប	6,113	2,059	33.7
18	ព្រះសីហនុ	1,623	458	28.2
19	ស្ទឹងត្រែង	1,183	306	25.9
20	ស្វាយរៀង	2,977	832	27.9
21	តាកែវ	4,655	1,272	27.3
22	កែប	231	81	35.1
23	ប៉ៃលិន	370	143	38.6
24	ឧត្តរមានជ័យ	1,331	496	37.3
25	ត្បូងឃ្មុំ	3,777	1,190	31.5
សរុបរួម		**86,092**	**27,813**	**32.3**

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

ចំនួនស្ត្រីជាប់ឆ្នោតតាមរាជធានី ខេត្ត
សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

ល.រ	រាជធានី ខេត្ត	ចំនួនសរុប	ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត	
			ចំនួន	ភាគរយ (%)
1	បន្ទាយមានជ័យ	533	98	18.4
2	បាត់ដំបង	823	214	26
3	កំពង់ចាម	817	135	16.5
4	កំពង់ឆ្នាំង	427	102	23.9
5	កំពង់ស្ពឺ	616	117	19
6	កំពង់ធំ	585	113	19.3
7	កំពត	561	111	19.8
8	កណ្តាល	915	190	20.8
9	កោះកុង	167	47	28.1
10	ក្រចេះ	300	73	24.3
11	មណ្ឌលគិរី	107	27	25.2
12	រាជធានីភ្នំពេញ	899	244	27.1
13	ព្រះវិហារ	333	79	23.7
14	ព្រៃវែង	892	158	17.7
15	ពោធិ៍សាត់	341	87	25.5
16	រតនគិរី	260	57	21.9
17	សៀមរាប	668	174	26
18	ព្រះសីហនុ	177	35	19.8
19	ស្ទឹងត្រែង	176	42	23.9
20	ស្វាយរៀង	518	133	25.7
21	តាកែវ	736	144	19.6
22	កែប	31	6	19.4
23	ប៉ៃលិន	52	16	30.8
24	ឧត្តរមានជ័យ	152	45	29.6
25	ត្បូងឃ្មុំ	536	115	21.5
សរុបរួម		**11,622**	**2,562**	**22**

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

ចំនួនឃុំ សង្កាត់ដែលគ្មានស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥

ល.រ	រាជធានី ខេត្ត	ស្រុក ខណ្ឌ	ឃុំ សង្កាត់	ឃុំ សង្កាត់ ដែល គ្មានស្ត្រីជាក្រុមប្រឹក្សា	ភាគរយ
1	បន្ទាយមានជ័យ	9	67	8	11.9
2	បាត់ដំបង	14	103	3	2.9
3	កំពង់ចាម	10	109	18	16.5
4	កំពង់ឆ្នាំង	8	71	9	12.7
5	កំពង់ស្ពឺ	8	88	5	5.7
6	កំពង់ធំ	9	81	7	8.6
7	កំពត	9	93	13	14
8	កណ្ដាល	11	127	2	1.6
9	កោះកុង	7	29	0	0
10	ក្រចេះ	6	48	3	6.3
11	មណ្ឌលគិរី	9	21	0	0
12	រាជធានីភ្នំពេញ	14	105	2	1.9
13	ព្រះវិហារ	8	51	2	3.9
14	ព្រៃវែង	13	116	18	15.5
15	ពោធិ៍សាត់	7	49	2	4.1
16	រតនគិរី	9	50	3	6
17	សៀមរាប	12	100	5	5
18	ព្រះសីហនុ	5	29	8	27.6
19	ស្ទឹងត្រែង	6	34	1	2.9
20	ស្វាយរៀង	8	80	3	3.8
21	តាកែវ	10	100	12	12
22	កែប	2	5	0	0
23	ប៉ៃលិន	2	8	0	0
24	ឧត្តរមានជ័យ	5	24	0	0
25	ត្បូងឃ្មុំ	7	64	2	3.1
សរុបរួម		**208**	**1,652**	**126**	**7.6**

ឧបសម្ព័ន្ធ ៤

បញ្ជីឈ្មោះមេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រី ១៧៣នាក់ អាណត្តិទី៥

ល.រ	ឈ្មោះ	ឆ្នាំ	អាយុ	ឃុំ សង្កាត់	ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ	រាជធានី ខេត្ត	ឃុំជាប់ស្រយាល	ជនជាតិដើមភាគតិច	គណបក្សនយោបាយ	ក្រុមប្រឹក្សាចាស់/ថ្មី
១	ជិម សៅឌី	១៩៧២	៥០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ឫស្សីក្រោក	មង្គលបូរី	បន្ទាយមានជ័យ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
២	ស្វាត់ ចាន់ថុន	១៩៩០	៣២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ភ្នំដី	ភ្នំស្រុក	បន្ទាយមានជ័យ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

៣	ធូ ណាគ្រី	១៩៤៦	៧៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរអំបិល	សិរិសោភ័ណ	បន្ទាយមានជ័យ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤	ឆាត សុជា	១៩៨២	៤០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រះពន្លា	សិរិសោភ័ណ	បន្ទាយមានជ័យ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៥	គឹម ពៅ	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរស្រទៀ	ម៉ាឡៃ	បន្ទាយមានជ័យ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៦	គឹម គឹមអាន	១៩៧៧	៤៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្ទឹង	បាណន់	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៧	ង៉ាន ម៉ៅ	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	អំពិលប្រាំដើម	បវេល	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៨	សឿង វណ្ណា	១៩៧៨	៤៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រែកហ្លួង	ឯកភ្នំ	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩	លាវ មុំ	១៩៩១	៣១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រៃស្វាយ	មោងឫស្សី	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០	សិទ្ធ សុខា	១៩៨១	៤១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រៃតូច	មោងឫស្សី	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១	សឿម យ៉ាប់	១៩៦៣	៥៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាប៉ុន	សង្កែ	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

១២	ស៊ឹម ពៅ	១៩៦២	៦០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	រកា	សង្កែ	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៣	សួន ជាតិ	១៩៥២	៧០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាសាញ	សំឡូត	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤	អ៊ុច ធឿន	១៩៥៣	៦៩ឆ្នាំ ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សន្តិភាព	សំពៅលូន	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥	យុន ភន	១៩៥២	៧០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាស្ដា	សំពៅលូន	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៦	រី ហេង	១៩៦១	៦១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ត្រាង	កំរៀង	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៧	ជួន សុផល	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាសែន	កំរៀង	បាត់ដំបង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៨	ហៀង សុផល	១៩៦២	៦០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	មេព្រីង	បាធាយ	កំពង់ចាម			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៩	ញ៉ឹក ស្រីអូន	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សំពងជ័យ	ជើងព្រៃ	កំពង់ចាម			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
២០	យាង ស៊ីផាន	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សំបួរមាស	កំពង់ចាម	កំពង់ចាម			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

២១	អ៊ា ចាន់ថុល	១៩៦២	៦០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កៀនជ្រៃ	កំពង់សៀម	កំពង់ចាម			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
២២	គង់ សៀកអេង	១៩៧៥	៤៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សូរគង	កងមាស	កំពង់ចាម			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
២៣	ស៊ុន ចន្ថា	១៩៥០	៧២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កោះសូទិន	កោះសូទិន	កំពង់ចាម			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
២៤	នុត សៅ	១៩៨០	៤២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ត្រពាំងចាន់	បរិបូណ៌	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
២៥	អ៊ុង គឹមអៀន	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រៃគ្រី	ជលគីរី	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
២៦	ភួន ឈុយអេង	១៩៤៣	៧៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ផ្សារឆ្នាំង	កំពង់ឆ្នាំង	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
២៧	កែវ សុផាត	១៩៥៧	៦៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កំពង់ឆ្នាំង	កំពង់ឆ្នាំង	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
២៨	គុយ ចន្ទី	១៩៦០	៦២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កំពង់ហៅ	កំពង់លែង	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
២៩	ទេព យ៉ារ៉េម	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ពានី	កំពង់ត្រឡាច	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

៣០	ស្វាយ ស៊ីម	១៩៥៧	៦៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាជេស	កំពង់ត្រឡាច	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៣១	ថោង ហុង	១៩៤៦	៧៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រៃមូល	រលាប្អៀរ	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៣២	ផាត់ សារឹន	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ខ្នាឆ្មារ	សាមគ្គីមានជ័យ	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៣៣	ប៉ែន សោភា	១៩៨០	៤២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្វាយជុក	សាមគ្គីមានជ័យ	កំពង់ឆ្នាំង	✓		ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៣៤	ហែម គៀន	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ជ្រៀប	ទឹកផុស	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៣៥	ឈិន សារី	១៩៨១	៤១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចោងម៉ោង	ទឹកផុស	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៣៦	ស៊ឹម រ៉ុន	១៩៦៥	៥៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ក្បាលទឹក	ទឹកផុស	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៣៧	ភឿក ហឹង	១៩៦៦	៥៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ខ្លងពពក	ទឹកផុស	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៣៨	កែវ យ៉ាន	១៩៧៨	៤៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ក្រាំងស្គារ	ទឹកផុស	កំពង់ឆ្នាំង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

៣៩	ព្រុំ សុខា	១៩៨៣	៣៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ពៅធិ៍ចំរើន	បសេដ្ឋ	កំពង់ស្ពឺ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤០	ឃួន សាមឿន	១៩៨០	៤២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	គីរីវន្ត	ភ្នំស្រួច	កំពង់ស្ពឺ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤១	តាំង គឹមចេង	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរ	ភ្នំស្រួច	កំពង់ស្ពឺ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៤២	ព្រុំ នី	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កាហែង	សំរោងទង	កំពង់ស្ពឺ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៤៣	យ៉ែម សុភាព	១៩៧៩	៤៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ខ្ទុំក្រាំង	សំរោងទង	កំពង់ស្ពឺ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤៤	យ័ញ គឹមហុន	១៩៦៨	៥៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្គុះ	សំរោងទង	កំពង់ស្ពឺ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤៥	អួន យ៉ន	១៩៦៨	៥៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	បល្ល័ង្គ	បារាយណ៍	កំពង់ធំ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤៦	យឹង ហ៊ាប	១៩៧៤	៥៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ដំរីស្លាប់	បារាយណ៍	កំពង់ធំ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៤៧	ព្រហ្ម សោភា	១៩៧៧	៤៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ច្រនាង	តាំងគោក	កំពង់ធំ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

៤៨	នុត គឹមស៊ន់	១៩៥៣	៦៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ជ្រលង	តាំងគោក	កំពង់ធំ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៤៩	ប៉ែន សុភណ្ណារី	១៩៧២	៥០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ទូកមាស ខាងលិច	បន្ទាយ មាស	កំពត			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៥០	លឹម លុយ	១៩៥០	៧២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កំពង់ត្រាចខាងកើ	កំពង់ ត្រាច	កំពត			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៥១	លេង ស្រីកែវ	១៩៧៣	៤៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ភ្នំប្រា សាទ	កំពង់ ត្រាច	កំពត			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៥២	ឃន សុម៉ាលី	១៩៨២	៤០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	កំពង់ ក្រែង	ទឹកឈូ	កំពត			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៥៣	សុខ ចាន់ធី	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ត្រពាំង សង្កែ	ទឹកឈូ	កំពត			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៥៤	សេង សុភីន	១៩៥៥	៦៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ត្រពាំងធំ	ទឹកឈូ	កំពត			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៥៥	លឹម សុឃឿន	១៩៦០	៦២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សៀមរាប	កណ្ដាល ស្ទឹង	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៥៦	យ៉ា សារឿន	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ត្រពាំង វែង	កណ្ដាល ស្ទឹង	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

៥៧	តន់ ស៊ុនណារី	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ទ្រា	កណ្តាលស្ទឹង	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៥៨	អ៊ុក សឿន	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ឈើទាល	កៀនស្វាយ	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៥៩	ប៊ុន សុគាំ	១៩៦០	៦២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ជ័យធំ	ខ្សាច់កណ្តាល	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៦០	ឡេង គីមហ៊ាង	១៩៥៣	៦៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រះប្រសប់	ខ្សាច់កណ្តាល	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៦១	ណេង ដាលីស	១៩៨៥	៣៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សន្លុង	ខ្សាច់កណ្តាល	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៦២	ផេ យ៉េត	១៩៦៦	៥៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាឯក	ខ្សាច់កណ្តាល	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៦៣	ហួន ម៉ើ	១៩៥៧	៦៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កោះកែវ	ល្វាឯម	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៦៤	ស៊ិន ចរិយា	១៩៨៣	៣៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	កោះរះ	ល្វាឯម	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៦៥	យុន សុខេម	១៩៦៩	៥៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រែកដំបង	មុខកំពូល	កណ្តាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

៦៦	ស៊ឹម ណាង	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ឆក់ឈើនាង	អង្គស្នួល	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៦៧	ស៊ុំ កល្យាណ	១៩៦៥	៥៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ដំណាក់អំពិល	អង្គស្នួល	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៦៨	ជួង ខែម	១៩៥៤	៦៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ទួលពេជ្រ	អង្គស្នួល	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៦៩	ហេង ម្លប់	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កំពង់ហ្លួង	ពញាឮ	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៧០	ពេជ្រ បូរាណ	១៩៦១	៦១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ក្រាំងយ៉ូវ	ស្អាង	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៧១	កែន ឃឹម	១៩៧៩	៤៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ប្រាសាទ	ស្អាង	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	0ថ្មី
៧២	លន់ សុភា	១៩៧៣	៤៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	តាក្ដុល	តាខ្មៅ	កណ្ដាល			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៧៣	លិ ឡាំង	១៩៦៦	៥៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កោះកាពិ	កោះកុង	កោះកុង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៧៤	ធឹង ពិសី	១៩៦៨	៥៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្មាច់មានជ័យ	ខេមរភូមិន្ទ	កោះកុង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

៧៥	ដួង លីមហ៊ាង	១៩៧៩	៤៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ដំរីផុង	ឆ្លូង	ក្រចេះ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៧៦	គា ប៊ុណ្ណារី	១៩៦៦	៥៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កញ្ជរ	ឆ្លូង	ក្រចេះ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៧៧	យ៉ាង មនោរម្យ	១៩៨០	៤២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ខ្សាច់អណ្ដែត	ឆ្លូង	ក្រចេះ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៧៨	អ៊ីសា អ៊ីតី	១៩៧៩	៤៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រែកសាម៉ាន់	ឆ្លូង	ក្រចេះ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៧៩	ថ្លាង ណារ៉េត	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ឃ្សឹម	ស្នួល	ក្រចេះ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៨០	ខឿន ណារឿន	១៩៧៦	៤៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្រែសង្គម	កោះញែក	មណ្ឌលគិរី			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៨១	ថ្វាន់ ត្រែល	១៩៧២	៥០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សែនមនោរម្យ	អូររាំង	មណ្ឌលគិរី			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៨២	ម៉ន ចាន់ធី	១៩៧៣	៤៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ក្រង់តេះ	ពេជ្រាដា	មណ្ឌលគិរី			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៨៣	នេត ឆាយា	១៩៥៧	៦៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សុខដុម	សែនមនោរម្យ	មណ្ឌលគិរី			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

៨៤	ប៉ែន អ៊ិន	១៩៥៤	៦៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ផ្សារកណ្តាល ទី២	ដូនពេញ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៨៥	ខៀវ សំអុន	១៩៦០	៦២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចតុមុខ	ដូនពេញ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៨៦	អ៊ិន សាផន	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្រះចក	ដូនពេញ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៨៧	ស៊ូ គឹមឡេង	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	មនោរម្យ	៧មករា	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៨៨	ឡុង ផល្លី	១៩៥៣	៦៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	មិត្តភាព	៧មករា	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៨៩	តៅ មន្ថា	១៩៥៥	៦៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	បឹងព្រលឹត	៧មករា	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៩០	ពៅ សាម៉ោច	១៩៤៩	៧៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ផ្សារដេប៉ូទី១	ទួលគោក	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៩១	ឆេង ចាន់ថន	១៩៥១	៧១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ផ្សារដេប៉ូទី២	ទួលគោក	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩២	សឿង សេរី	១៩៥០	៧២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ដង្កោ	ដង្កោ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	

៩៣	ឌី សុខហេង	១៩៨៣	៣៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រៃវែង	ដង្កោ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩៤	រាជ ផារឿន	១៩៥០	៧២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ទួលសង្កែទី១	ឫស្សីកែវ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩៥	ទៀប វណ្ណរឿង	១៩៦០	៦២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កាកាប ទី១	ពោធិ៍សែនជ័យ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩៦	ទេព ព្រហ្មមុន្នី	១៩៦២	៦០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	និរោធ	ច្បារអំពៅ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩៧	យន់ សុផល	១៩៦៤	៥៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	វាលស្បូវ	ច្បារអំពៅ	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
៩៨	ប្រាក់ មាលី	១៩៥៥	៦៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	បឹងកេងកងទី១	បឹងកេងកង	ភ្នំពេញ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
៩៩	ផេង សុភ័ក្រ	១៩៧៧	៤៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ប្រាច់	ជ័យសែន	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០០	ចក់ វ៉ាន់នឿន	១៩៦៩	៥៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ឆែបមួយ	ឆែប	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០១	ទិន ហាយ	១៩៨៨	៣៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ម្លូព្រៃមួយ	ឆែប	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

១០២	លាម សានីម	១៩៧៤	៤៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	គូលែន ជើង	គូលែន	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០៣	វ៉ឹក យ៉ា	១៩៦៧	៥៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	រមទម	រវៀង	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០៤	សោម សុខុម	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចំរើន	សង្គមថ្មី	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១០៥	អ៊ិន ស្តើង	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ឈាន មុខ	ត្បែងមាន ជ័យ	ព្រះវិហារ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០៦	សោម យីម	១៩៧៣	៤៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចាម	កំពង់ ត្របែក	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០៧	ហេង ស្រីពៅ	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កន្ទ្រាម អក	កំពង់ ត្របែក	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១០៨	ទិត សោភា	១៩៧៥	៤៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រៃឈរ	កំពង់ ត្របែក	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១០៩	វង សាភ័ណ្ឌ	១៩៧៤	៤៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រៃពោ ន	កំពង់ ត្របែក	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១០	នូ សាមួន	១៩៧២	៥០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	បន្ទាយ ចក្រី	ព្រះស្តេច	ព្រៃវែង	✓		ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

១១១	ថុង គន្ធា	១៩៨៨	៣៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	បឹងដោល	ព្រះស្តេច	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១២	អុន កូននាង	១៩៨៨	៣៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រះស្តេច	ព្រះស្តេច	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៣	ចាន់ សុខទៀង	១៩៩១	៣១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រៃកតាសរ	ពោធិ៍រៀង	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៤	ណយ គន្ធា	១៩៨៦	៣៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រៃកចង្រ្កាន	ស៊ីធរកណ្តាល	ព្រៃវែង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៥	ម៉េង ធុន	១៩៥៣	៦៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរតាប៉ោង	បាកាន	ពោធិ៍សាត់			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៦	សៀង សាន់ថៃ	១៩៥២	៧០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	រាំងទិល	កណ្តៀង	ពោធិ៍សាត់			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៧	ប៊ិន ស៊ីវឡា	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អន្លង់ត្នោត	ក្រគរ	ពោធិ៍សាត់			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៨	ឌឹប សាមឿន	១៩៧០	៥២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ក្បាលត្រាច	ក្រគរ	ពោធិ៍សាត់			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១១៩	កង ប៊ុនគា	១៩៤៨	៧៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	លលកស	ពោធិ៍សាត់	ពោធិ៍សាត់			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

១២០	អៀត ស្រីម៉ាច	១៩៨៧	៣៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ព្រៃញី	ពោធិ៍សាត់	ពោធិ៍សាត់			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១២១	ផង ក្លិម	១៩៨៨	៣៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	យក្សឡោម	បានលុង	រតនគិរី			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១២២	រ៉ន ចាន់ថន	១៩៦៦	៥៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ទឹងចាក់	បរកែវ	រតនគិរី			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១២៣	ខាញ់ ស្ងួរី	១៩៧៧	៤៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរជុំ	អូរជុំ	រតនគិរី		✓	ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១២៤	ក្រូន ចន្ទ្រា	១៩៨៧	៣៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ល្អក់	អូរជុំ	រតនគិរី		✓	ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១២៥	លិវ សុខប	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចារឈូក	អង្គរជុំ	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១២៦	ឈួន អ៊ឹម	១៩៨៩	៣៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	រុនតាឯក	បន្ទាយស្រី	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១២៧	ឮ ចិន្តា	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ជីក្រែង	ជីក្រែង	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១២៨	ឡាច សុភា	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	គោកធ្លកលើ	ជីក្រែង	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

១២៩	ស៊ឹង សារ៉ា	១៩៨០	៤២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ពង្រក្រោម	ជីក្រែង	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣០	យូន ចាន់អន	១៩៨៣	៣៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	សំបួរ	ក្រឡាញ់	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣១	ជា សំនៀង	១៩៨៩	៣៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ដូនកែវ	ពួក	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣២	ឈើយ ហ៊ាន់	១៩៨៥	៣៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ល្វា	ពួក	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣៣	ធិម សុគន្ធី	១៩៧៨	៤៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ព្រៃជ្រូក	ពួក	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៣៤	ឌុច ម៉ាលីន	១៩៦១	៦១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	យាង	ពួក	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៣៥	ទ្បែម ណាត	១៩៩១	៣១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	បល្ល័ង្គ	ប្រាសាទបាគង	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣៦	ម៉ិល សុគង្គា	១៩៧៤	៤៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កំណ្តែក	ប្រាសាទបាគង	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣៧	ឈិន សារី	១៩៨៧	៣៥ឆ្នាំ ((ស្ត្រីវ័យក្មេង)	គោកចក	សៀមរាប	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

១៣៨	យុន ស៊ីយ៉ុន	១៩៧៩	៤៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សំរោង	សូទ្រនិគម	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៣៩	គឿន ព្រម	១៩៤៩	៧៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្វាយលើ	ស្វាយលើ	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤០	ព្រិន ហោន	១៩៥៧	៦៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ប្រាសាទ	វ៉ារិន	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤១	យត់ ចាន់រ៉ា	១៩៦៥	៥៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ល្វាក្រាំង	វ៉ារិន	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤២	រ៉ក ណម	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្រែណូយ	វ៉ារិន	សៀមរាប			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤៣	សំរិទ្ធ សុខេមរា	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	លេខ២	ព្រះសីហនុ	ព្រះសីហនុ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤៤	ទី បូទាវ	១៩៨៨	៣៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	កោះរ៉ុង	កោះរ៉ុង	ព្រះសីហនុ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤៥	ខាវ ខាំអន	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សាមឃួយ	សេសាន	ស្ទឹងត្រែង		✓	ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៤៦	ជា ណម	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កោះស្រឡាយ	សៀមបូក	ស្ទឹងត្រែង	✓		ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

១៤៧	ហ៊ិន សុវណ្ណារ៉ា	១៩៦៩	៥៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរម្រះ	សៀមបូក	ស្ទឹងត្រែង	✓		ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៤៨	សំ កញ្ញា	១៩៨១	៤១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	បន្ទាយក្រាំង	កំពង់ឆាទី	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៤៩	ដួង យី	១៩៨៣	៣៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	អណ្តូងត្របែក	រមាសហែក	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥០	ហ៊ុល សូដានី	១៩៨៨	៣៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ត្រស់	រមាសហែក	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥១	អ៊ុយ ស៊ន់	១៩៧៥	៤៧ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចំបក់	ស្វាយជ្រំ	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៥២	យ៉ោក សុខា	១៩៨៧	៣៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	កំពង់ចំឡង	ស្វាយជ្រំ	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥៣	ពៅ បណ្ដាំ	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	តាសួស	ស្វាយជ្រំ	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥៤	ជា ស៊ីម	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ដូន	ស្វាយជ្រំ	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៥៥	ទេព សោមុនី	១៩៥៤	៦៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	គោកព្រីង	ស្វាយជ្រំ	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	

១៥៦	ជេត សារី	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្វាយធំ	ស្វាយជ្រំ	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥៧	ឃួន សោភ័ណ្ឌ	១៩៧៩	៤៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចេក	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥៨	ស្រី អមរា	១៩៧៤	៤៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៥៩	យង់ សារ៉ាន	១៩៦៩	៥៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ពោធិ៍តាហោ	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៦០	សុក ណន	១៩៥២	៧០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សង្ឃ័រ	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៦១	ងួន សាត	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កណ្តៀងរាយ	ស្វាយទាប	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៦២	គង់ សាផាន	១៩៨០	៤២ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	សំបួរ	ស្វាយទាប	ស្វាយរៀង			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៦៣	កែវ សុផាត	១៩៥២	៧០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	កំពែង	គិរីវង់	តាកែវ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៦៤	អ៊ឹម សារី	១៩៨៣	៣៩ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	ក្រពុំឈូក	កោះអណ្តែត	តាកែវ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី

១៦៥	ផុន សុខា	១៩៦៧	៥៥ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ធ្លាប្រជុំ	កោះអណ្ដែត	តាកែវ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៦៦	ប៊ុន គឹមលាង	១៩៨២	៤០ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ចំប៉ា	ព្រៃកប្បាស	តាកែវ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៦៧	ប៊ុត ស្រីមុំ	១៩៨៩	៣៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	អង្កាញ់	ទ្រាំង	តាកែវ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៦៨	ទន់ ស៊ីម៉េន	១៩៥៦	៦៦ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ទួលល្វា	ប៉ៃលិន	ប៉ៃលិន			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៦៩	ចក់ ណៃត	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	បយ៉ាខា	ប៉ៃលិន	ប៉ៃលិន			ប្រជាជនកម្ពុជា	ថ្មី
១៧០	សេក សុភី	១៩៥៩	៦៣ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	អូរអណ្ដូង	សាលាក្រៅ	ប៉ៃលិន			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៧១	ច្រឹក ពេជ្រណេង	១៩៥៨	៦៤ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	ផ្អាវ	ត្រពាំងប្រាសាទ	ឧត្តរមានជ័យ	✓		ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៧២	សុខ ណារិទ្ធ	១៩៨៤	៣៨ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យក្មេង)	រំចេក	មេមត់	ត្បូងឃ្មុំ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់
១៧៣	កូវ សារ៉ែន	១៩៦១	៦១ឆ្នាំ (ស្ត្រីវ័យចំណាស់)	គរ	ត្បូងឃ្មុំ	ត្បូងឃ្មុំ			ប្រជាជនកម្ពុជា	ចាស់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន
លេខៈ ០៧៥ គ.ជ.ប.អគ្គ

ថ្ងៃសៅរ៍ ៥កើត ខែជេស្ឋ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៦
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

លទ្ធផលបណ្តោះអាសន្ននៃការផ្តល់ប័ណ្ណជូនអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ-អន្តរជាតិ និងភ្ញៀវពិសេសដែលត្រូវសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) បានចុះឈ្មោះអ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិចំនួន ៧៤,៨៨៥ នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីចំនួន ៤៥,៤៧១ នាក់ អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិចំនួន ១១០ នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីចំនួន ៤០ នាក់ និងភ្ញៀវពិសេសចំនួន ២៣ នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីចំនួន ៦ នាក់ ដើម្បីចូលរួមសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ មានដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ក. អ្នកសង្កេតការណ៍ជាតិ

គ.ជ.ប បានសម្រេចទទួលស្គាល់ផ្លូវការ

ល.រ	សមាគម អង្គការ	រាជធានី ខេត្ត	ស្នើសុំ				បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
			សរុប	ស្រី	ចល័ត		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
					សរុប	ស្រី				
១	សមាគមបញ្ញវន្ត និងយុវជនស្ម័គ្រចិត្ត	២	៤៦	២៥					៤៦	២៥
២	សហភាពសហព័ន្ធយុវជនកម្ពុជា	២៥	៣៩,៨១៧	១៦,៤២៣			២	២	៣៩,៨១៥	១៦,៤២១
៣	គណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះ-ឆ្នោតដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា (ខុមហ្វ្រែល)	២៥	១,៩៥០	៨៤៦	១០	២	១	១	១,៩៤៩	៨៤៥
៤	សមាគមនារីកម្ពុជាដើម្បីសន្តិភាព និងអភិវឌ្ឍន៍	២៥	២៦,១០៤	២៦,១០១	១០	៧	២	២	២៦,១០២	២៦,០៩៩
៥	អង្គការសុខភាពផ្លូវចិត្តបែបបុរាណ និងសម័យ	៥	១៥	២					១៥	២
៦	សមាគមមិត្តយើង	៦	២៧	៧	៧	២			២៧	៧
៧	សមាគមសហព័ន្ធនិស្សិត បញ្ញវន្តប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា	២៥	១,០៦៣	៥៣៩	១០	១	៥	២	១,០៥៨	៥៣៧
៨	សហគមន៍ អភិវឌ្ឍន៍ជាតិ	១៧	២៧២	៤២	៥	១			២៧២	៤២
៩	សមាគមរាជសីហ៍	២១	២០៤	៣១	១០				២០៤	៣១
១០	សមាគមសហព័ន្ធវិនិយោគិនកម្ពុជា	១	១១១	២៣					១១១	២៣

អគារ គ.ជ.ប៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល៖ info@nec.gov.kh

ល.រ	សមាគម អង្គការ	រាជធានី ខេត្ត	ស្នើសុំ				បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
			សរុប	ស្រី	ចល័ត		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
					សរុប	ស្រី				
១១	សមាគមសម្ពន្ធភាព អង្គការ-សមាគម និងវិស័យឯកជននៅកម្ពុជា	១	១២៥	៣៨					១២៥	៣៨
១២	សមាគមសហព័ន្ធធុរកិច្ចទីផ្សារបណ្តាញកម្ពុជា	១	១១៩	៤៧					១១៩	៤៧
១៣	សមាគមយុវជនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា	១	១២០	៤០					១២០	៤០
១៤	សមាគមសម្ពន្ធភាពកសិកម្ម និងបរិស្ថានកម្ពុជា	១	៦៩	២២					៦៩	២២
១៥	សមាគមសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ជីផ្លូវ និងសំណង់កម្ពុជា	១	១១៥	៤០					១១៥	៤០
១៦	សមាគមសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិស្រាវជ្រាវដើម្បីអប់រំសង្គម	៣	៦	៣					៦	៣
១៧	សមាគម សិស្ស និស្សិត បញ្ញវន្ត ក្មេងវត្ត	១០	៦៣១	៨៩					៦៣១	៨៩
១៨	សមាគមអ្នកលក់ឱសថកម្ពុជា	១	១១៦	៣៨					១១៦	៣៨
១៩	សមាគមអ្នកផ្តល់សេវាសុខភាពប្រជាជនកម្ពុជា	១	៧៥	១៦					៧៥	១៦
២០	សមាគមសហព័ន្ធទេសចរណ៍ និងបដិសណ្ឋារកិច្ចកម្ពុជា	១	៨០	២១					៨០	២១
២១	សមាគមសហព័ន្ធការពារអ្នកប្រើ-ប្រាស់នៅកម្ពុជា	១	៧៩	២៩					៧៩	២៩
២២	សមាគមសហព័ន្ធសិប្បកម្ម និងឧស្សាហកម្មកម្ពុជា	១	៨៥	១១					៨៥	១១
២៣	សមាគមសហព័ន្ធវេជ្ជសាស្ត្រ ឱសថសាស្ត្រ និងទន្តសាស្ត្រកម្ពុជា	១	៧៨	២៥					៧៨	២៥
២៤	សមាគមអាយវីអេហ្សកម្ពុជា	១	៨៥	២៥					៨៥	២៥
២៥	សមាគមសំណាងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១	៥	៣					៥	៣
២៦	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន និងសហគ្រិនភាព	១	៥	៣					៥	៣
២៧	សមាគមសហព័ន្ធសិស្ស-និស្សិត អប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ	១៦	៥៩	២៨					៥៩	២៨
២៨	សមាគមសម្ពន្ធយុវជនស្រលាញ់សន្តិភាព	១៦	២,៦២៨	៧៦១	១០	២			២,៦២៨	៧៦១
២៩	អង្គការសហព័ន្ធអង្គការស្ត្រីកម្ពុជាដើម្បីសន្តិភាព និងអភិវឌ្ឍន៍	៥	៨	៦	៣	៣			៨	៦
៣០	សមាគមអរុណរះ	៥	៧	២	២	១			៧	២
៣១	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពសហ-គមន៍	១	៥	២					៥	២
៣២	អង្គការវិទ្យាស្ថានអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស	២	១៣	២					១៣	២
៣៣	អង្គការដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ និងការពារធនធានធម្មជាតិ	១	២១	៥					២១	៥

២

អគារ គ.ជ.ប ៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល ៖ info@nec.gov.kh

ល.រ	សមាគម អង្គការ	រាជធានី ខេត្ត	ស្នើសុំ				បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
			សរុប	ស្រី	ចល័ត		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
					សរុប	ស្រី				
៣៤	អង្គការសហគមន៍គ្រួសារអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម	៥	១៧	១០	៧	២			១៧	១០
៣៥	សមាគមសហព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកកម្ពុជា	១	៧៥	៣០					៧៥	៣០
៣៦	សមាគមអ្នកលក់ផ្ទាល់នៅកម្ពុជា	១	៧៥	១២					៧៥	១២
៣៧	អង្គការអព្យាក្រឹត្យ និងយុត្តិធម៌ដើម្បីការបោះឆ្នោតដោយសេរីនៅកម្ពុជា (និកហ្វិច)	១	២១	១២					២១	១២
៣៨	អង្គការសម្ព័ន្ធអង្គការ អភិវឌ្ឍន៍យុវជនកម្ពុជា	៣	២២	២					២២	២
៣៩	អង្គការវេទិកាស្ត្រី និងកុមារពិការខេត្តកំពត	១	៥	២					៥	២
៤០	អង្គការខ្មែរជីវិតឯករាជ	១	៥	២					៥	២
៤១	អង្គការស្តារ និងអភិវឌ្ឍន៍ជីវភាពគ្រួសារកម្ពុជា	១	៤	១					៤	១
៤២	អង្គការស្ម័គ្រចិត្តកសាងកម្ពុជា	១	២	១					២	១
៤៣	អង្គការអនាគតកុមារ	១	៥	១					៥	១
៤៤	អង្គការសាលាភាសាបរទេសជុំគ្រៀល	១	៥	៣					៥	៣
៤៥	សមាគមសម្ព័ន្ធយុវជនមូស្លិមកម្ពុជា	១១	៣៦៣	៥៣			១២	៣	៣៥១	៥០
៤៦	អង្គការផ្តល់ក្តីមេត្តានៅកម្ពុជា	១	៥	១					៥	១
៤៧	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍នារីខ្មែរ	១	៥	២					៥	២
៤៨	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	១	៥						៥	
៤៩	អង្គការបញ្ញាមូលនិធិអប់រំនៅកម្ពុជា	១	៤	១					៤	១
៥០	អង្គការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា	១	៤	២					៤	២
៥១	អង្គការសម្ព័ន្ធសន្តិភាពកម្ពុជា	១	៥	២					៥	២
៥២	អង្គការសហប្រតិបត្តិការដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ	១	៣						៣	
៥៣	អង្គការសង្គ្រោះអនាគតកុមារខ្មែរ	៦	៣៤	១០	៥	២			៣៤	១០
៥៤	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកសិករកម្ពុជា	១	៥				១		៤	
៥៥	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍សុខភាពគ្រួសារ	១	៤	២					៤	២
៥៦	អង្គការស្ត្រីទ្រទ្រង់ស្ត្រីខ្មែរខេត្តកំពង់ធំ	១	៤	៣					៤	៣
៥៧	អង្គការពន្លឺអភិវឌ្ឍន៍ដើម្បីជនក្រីក្រ	១	៥	១					៥	១
៥៨	សមាគមស្ត្រីសំរាប់អភិវឌ្ឍន៍សិទ្ធិមនុស្ស ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម	៥	១៣	៦	៥	២			១៣	៦

អគារ គ.ជ.ប ៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល ៖ info@nec.gov.kh

ល.រ	សមាគម អង្គការ	រាជធានី ខេត្ត	ស្នើសុំ				បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
			សរុប	ស្រី	បល័ត		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
					សរុប	ស្រី				
៥៩	សមាគមនិស្សិតបញ្ញវន្តកម្ពុជា-អាស៊ាន	១	៥	១					៥	១
៦០	អង្គការបំប៉នវិជ្ជាជីវៈអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងកសិកម្មជនបទ	១	៥	២					៥	២
៦១	អង្គការសង្គ្រោះជនទុរគត និងមនុស្សចាស់	១	៤	១					៤	១
៦២	អង្គការសហព័ន្ធនារីពិការ	១	៥	៤					៥	៤
៦៣	អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ និងការពារបរិស្ថាន	១	៦	២					៦	២
៦៤	សមាគមអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការបាភ្នំ	១	៥	៥					៥	៥
៦៥	អង្គការសហគមន៍ព្រះអាទិត្យអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា	១	៥						៥	
៦៦	អង្គការវេទិកាអភិវឌ្ឍន៍ស្ត្រី និងកុមារពិការខ្មែរ	១	៥	២					៥	២
៦៧	អង្គការមូលនិធិអភិវឌ្ឍនិស្សិតឥស្លាម	១	៥						៥	
៦៨	អង្គការគម្រោងពុទ្ធិកបណ្ណាល័យកម្ពុជា	១	៥						៥	
៦៩	អង្គការសហព័ន្ធអភិវឌ្ឍន៍ជនពិការស្វាយអន្ទរ	១	៥	៥					៥	៥
៧០	អង្គការពុទ្ធសាសនា និងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ជនជាតិភាគតិច	១	៥	២					៥	២
៧១	អង្គការបំលាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានសំរាប់កម្ពុជា	៥	៩	៦	៤	៤			៩	៦
៧២	អង្គការសហព័ន្ធសន្តិភាពសកល-កម្ពុជា	១	៥	១					៥	១
សរុបរួម			៧៤,៩០៨	៤៥,៤៤១	៨៨	២៩	២៣	១០	៧៤,៨៨៥	៤៥,៤៧១

ខ. អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិ

គ.ជ.ប បានសម្រេចទទួលស្គាល់ផ្លូវការ

ល.រ	ស្ថាប័ន	ស្នើសុំ		បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
១	សមាគមខ្មែរហោមិលគុន ភ្នំពេញ មកពីប្រទេសញូហ្សេលែន	៣				៣	
២	សមាគមខ្មែរ-អូស្ត្រាលីប្រចាំរដ្ឋឃ្វីនស្លែនដ៍ មកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី	២				២	
៣	សមាគមពលរដ្ឋខ្មែរ-អូស្ត្រាលីនៃរដ្ឋវិចតូរីយ៉ា មកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី	២				២	

អគារ គ.ជ.ប៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល៖ info@nec.gov.kh

ល.រ	ស្ថាប័ន	ស្នើសុំ		បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
៤	សមាគមមិត្តភាពកម្ពុជា និងវប្បធម៌ប្រចាំរដ្ឋអូស្ត្រាលីខាងត្បូង មកពីប្រទេសអូស្ត្រាលី	១				១	
៥	អង្គការប្រជាធិបតេយ្យនិយមកណ្តាលអន្តរជាតិ (CDI IDC)	៦	១			៦	១
៦	សមាគមអន្តរសភាអាស៊ាន (AIPA)	៩	៣			៩	៣
៧	អង្គការប្រជាធិបតេយ្យនិយមកណ្តាលអន្តរជាតិប្រចាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក (CAPDI)	១១	៨			១១	៨
៨	ក្រុមយុវជននៃសន្និបាតអន្តរជាតិគណបក្សនយោបាយអាស៊ី (Youth Wing-ICAPP)	១០	៤			១០	៤
៩	សភាអន្តរជាតិសម្រាប់សន្តិភាព និងការអត់ធ្មត់ (IPIP)	២				២	
១០	វេទិកាសកលឆ្នាំ២០២២ នៃក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់	៥				៥	
១១	សមាគមវប្បធម៌ខ្មែរប្រចាំរដ្ឋធានីវែល្លីងតុន	៥	១			៥	១
១២	អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិឯករាជ្យ	១២	៨			១២	៨
១៣	អ្នកបកប្រែភាសា របស់អង្គការប្រជាធិបតេយ្យនិយមកណ្តាលអន្តរជាតិ (Interpreter)	៦	៦			៦	៦
១៤	អ្នកបកប្រែភាសា របស់សមាគមអន្តរសភាអាស៊ាន (Interpreter)	៤				៤	
១៥	អ្នកបកប្រែភាសា របស់អង្គការប្រជាធិបតេយ្យនិយមកណ្តាលអន្តរជាតិ ប្រចាំតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក (Interpreter)	៩	២			៩	២
១៦	អ្នកបកប្រែភាសា របស់ក្រុមយុវជននៃសន្និបាតអន្តរជាតិគណបក្សនយោបាយអាស៊ី (Interpreter)	៥				៥	
១៧	អ្នកបកប្រែភាសា របស់សភាអន្តរជាតិសម្រាប់សន្តិភាព និងការអត់ធ្មត់ (Interpreter)	២				២	
១៨	អ្នកបកប្រែភាសា របស់វេទិកាសកលឆ្នាំ២០២២ នៃក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់ (Interpreter)	៦	៤			៦	៤
១៩	អ្នកបកប្រែភាសា របស់អ្នកសង្កេតការណ៍អន្តរជាតិឯករាជ្យ (Interpreter)	១០	៣			១០	៣
សរុបរួម		១១០	៤០			១១០	៤០

គ.ភ្ញៀវពិសេស

គ.៩.១ បានសម្រេចទទួលស្គាល់ផ្លូវការ

ល.រ	ស្ថាប័ន	ស្នើសុំ		បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
១	The University of Tokyo (Japan)	១				១	
២	Niigata University of International and Information Studies (Japan)	១				១	
៣	Australian Embassy, Phnom Penh	៨	៣			៨	៣

៥

អគារ គ.ជ.ប ៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល ៖ info@nec.gov.kh

ល.រ	ស្ថាប័ន	ស្នើសុំ		បដិសេធ		អនុញ្ញាត	
		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
៤	Japan Embassy in Cambodia	១០	២			១០	២
៥	Embassy of Russia in Cambodia	៣	១			៣	១
សរុបរួម		២៣	៦			២៣	៦

អគារ គ.ជ.ប ៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល ៖ info@nec.gov.kh

ឧបសម្ព័ន្ធ ៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន
លេខ: ០៤៧ គ.ជ.ប.អគ្គ

ថ្ងៃអង្គារ ១០កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២២

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន
លទ្ធផលផ្លូវការនៃចំនួនភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ សម្រាប់សង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោត នៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

តាមរបាយការណ៍ពីគណៈកម្មការរាជធានី ខេត្តរៀបចំការបោះឆ្នោត លទ្ធផលផ្លូវការនៃភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយស្នើសុំចុះឈ្មោះដើម្បីសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោត សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ សរុបមានចំនួន ៨៨.០៥០ នាក់ ក្នុងនោះស្ត្រីមានចំនួន ២៦.១៥៥ នាក់។

ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយដែលត្រូវបានអនុញ្ញាត មានដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	គណបក្សនយោបាយ	ចំនួនភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយ					
		ពេញសិទ្ធិ		បម្រុង		សរុបពេញសិទ្ធិ និងបម្រុង	
		សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី	សរុប	ស្រី
១	គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា	២៣.៦០២	៥.១៨៦	២៣.៦០១	៧.២៤៧	៤៧.២០៣	១២.៤៣៣
២	គណបក្សភ្លើងទៀន	២០.៩៦៩	៦.១៧៨	៩.៧៤២	៣.៤៧៦	៣០.៧១១	៩.៦៥៤
៣	គណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច	២.៧៤៩	១.០៧៧	៣៣៣	១២៨	៣.០៨២	១.២០៥
៤	គណបក្សខ្មែររួបរួមជាតិ	២.៧៩៨	១.២១១	៤៤៤	២៤៧	៣.២៤២	១.៤៥៨
៥	គណបក្សខ្មែរស្រឡាញ់ជាតិ	១.៨៦២	៧៦២	២៧៣	១១២	២.១៣៥	៨៧៤
៦	គណបក្សសញ្ញាតិកម្ពុជា	៩	២			៩	២
៧	គណបក្សយុវជនកម្ពុជា	២៣៦	៦៨	៦៤	១៩	៣០០	៨៧
៨	គណបក្សកែទម្រង់កម្ពុជា	៣៦១	១១៤	១៩	៧	៣៨០	១២១
៩	គណបក្សឆន្ទៈខ្មែរ	១៣១	៤៥	១១	៦	១៤២	៥១

១

អគារ គ.ជ.ប៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia អ៊ីម៉ែល៖ info@nec.gov.kh

១០	គណបក្សកម្ពុជានិយម	១៧៤	៦៩	១៣	៦	១៨៧	៧៥
១១	គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យ-មូលដ្ឋាន	២៣៣	៥៩	៦៧	២១	៣០០	៨០
១២	គណបក្សខ្មែរតែមួយ	៣	២	១		៤	២
១៣	គណបក្សសំបុកឃ្មុំសង្គម-ប្រជាធិបតេយ្យ	៨៧	៣៥	១៤	១	១០១	៣៦
១៤	គណបក្សជនជាតិដើមប្រជា-ធិបតេយ្យកម្ពុជា	៣៨	៨	១០	៤	៤៨	១២
១៥	គណបក្សឯកភាពជាតិខ្មែរ	១៣៨	៥៤	៣	២	១៤១	៥៦
១៦	គណបក្សស្មើខេមរា	៥	១			៥	១
១៧	គណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋ-កិច្ច	២០	៤			២០	៤
សរុបរួម		៥៣.៤១១	១៤.៨៣៩	៣៤.៦៣៩	១១.៣១៦	៨៨.០៥០	២៦.១៥៥

តារាងលម្អិត មានផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័រ គ.ជ.ប www.nec.gov.kh/khmer/content/5565 ។

យោងតាមបទបញ្ញា និងនីតិវិធី សម្រាប់ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ គណបក្សនយោបាយដែលបានទទួលស្គាល់ឱ្យចុះឈ្មោះភ្នាក់ងារ ដើម្បីសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងរាប់សន្លឹកឆ្នោត មានសិទ្ធិផ្លាស់ប្តូរភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន រហូតដល់ម៉ោង ១៧:៣០ នាទី មួយថ្ងៃមុនថ្ងៃបោះឆ្នោត ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ បេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត មេភូមិ ជំនួយការមេភូមិ ប្រជាការពារភូមិ និងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើជាភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោត និងការរាប់សន្លឹកឆ្នោតឡើយ ។

សូមបញ្ជាក់ថា ភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយដែលចូលរួមសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវគោរពច្បាប់ បទបញ្ញាដែលពាក់ព័ន្ធជាធរមាន និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវក្រមសីលធម៌សម្រាប់គណបក្សនយោបាយ បេក្ខជន និងភ្នាក់ងារគណបក្សនយោបាយក្នុងដំណើរការបោះឆ្នោត ។

២

អគារ គ.ជ.ប ៖ វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ ៖ 012 959 666 / 092 105 556 / 012 855 018
NEC Building : St. Ratsaphea, Sangkat Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia
អ៊ីម៉ែល ៖ info@nec.gov.kh

ឧបសម្ព័ន្ធ ៧

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

លេខ: គ.ជ.ប

តារាងលទ្ធផលបូកសរុបនៃការពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០២១

កូដ	រាជធានី ខេត្ត	ចំនួន ឃុំ សង្កាត់	ស្ថិតិប៉ាន់ស្មាន		និន្នន័យឆ្នាំ ២០២០	បញ្ជីបោះឆ្នោត ឆ្នាំ២០២១			
			ការិ.	១៨ឆ្នាំឡើង		សរុបរួម	ភាគរយ	ស្ត្រី	ចំនួន ការិ.
01	បន្ទាយមានជ័យ	67	1,114	470,891	384,539	405,730	86.16	216,036	1,114
02	បាត់ដំបង	103	1,683	730,797	600,365	633,763	86.72	333,231	1,685
03	កំពង់ចាម	109	1,668	722,416	601,658	618,338	85.59	334,546	1,668
04	កំពង់ឆ្នាំង	71	805	390,214	328,647	343,368	87.99	186,674	807
05	កំពង់ស្ពឺ	88	1,511	633,412	540,437	571,608	90.24	307,551	1,512
06	កំពង់ធំ	81	1,141	488,961	412,136	431,776	88.30	232,840	1,142
07	កំពត	93	1,050	459,658	381,642	399,385	86.89	214,173	1,050
08	កណ្ដាល	127	1,752	901,020	760,262	775,804	86.10	413,592	1,745
09	កោះកុង	29	188	84,497	68,645	73,134	86.55	37,142	187
10	ក្រចេះ	48	587	243,368	202,507	218,776	89.90	112,641	587
11	មណ្ឌលគិរី	21	133	49,528	43,764	48,097	97.11	23,697	137
12	រាជធានីភ្នំពេញ	105	2,209	1,065,771	878,040	899,688	84.42	477,688	2,197
13	ព្រះវិហារ	51	350	165,495	136,543	143,494	86.71	72,661	349
14	ព្រៃវែង	116	1,861	821,088	689,732	715,654	87.16	391,883	1,861
15	ពោធិ៍សាត់	49	737	321,903	272,645	287,078	89.18	152,560	738
16	រតនគិរី	50	287	120,665	103,446	109,484	90.73	54,784	287
17	សៀមរាប	100	1,509	684,834	560,900	588,553	85.94	313,114	1,508
18	ព្រះសីហនុ	29	317	151,589	128,277	136,275	89.90	69,211	317
19	ស្ទឹងត្រែង	34	238	95,480	85,349	90,968	95.27	44,400	239
20	ស្វាយរៀង	80	984	420,140	375,620	391,622	93.21	212,630	984
21	តាកែវ	100	1,585	686,744	618,419	638,627	92.99	344,946	1,584
22	កែប	5	69	28,229	25,333	26,653	94.42	13,769	69
23	ប៉ៃលិន	8	118	44,564	40,279	42,262	94.83	21,420	118
24	ឧត្ដរមានជ័យ	24	397	162,478	136,919	145,976	89.84	73,694	399
25	ត្បូងឃ្មុំ	64	1,318	524,219	455,867	469,568	89.57	249,949	1,318
	សរុប	**1,652**	**23,611**	**10,467,961**	**8,831,971**	**9,205,681**	**87.94**	**4,904,832**	**23,602**

ថ្ងៃសៅរ៍ ១១ កើត ខែមាឃ ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស. ២៥៦៥

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២

ជ. គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត

ប្រធាន

ប្រាជ្ញ ចន្ទ

វិថីរដ្ឋសភា សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
St., Ratsaphea Tonle Basac, Khan Chamkar Mon, Phnom Penh, Cambodia
ទូរស័ព្ទ : 023 235 271
អ៊ីមែល : info@nec.gov.kh

ឧបសម្ព័ន្ធ ៥

លទ្ធផលអង្កេត ចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី និងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត

ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម

បេក្ខជនស្ត្រី

យោងតាមលទ្ធផលផ្លូវការនៃការចុះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយសម្រាប់ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ដែលបានប្រកាសដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២កន្លងមកនេះ ក្រុមស្ត្រីនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិលសូមសម្តែងការកោតសរសើរដល់គណបក្សនយោបាយទាំង១៧ ដែលបានដាក់បេក្ខភាពស្ត្រីឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនបោះឆ្នោត**កើន**ឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ និងសូមចូលរួមអបអរសាទរចំពោះគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ដែលបានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះ**ច្រើន**នៅ**លេខរៀងទី១** ជាពិសេសចលនាស្ត្រីរបស់គណបក្សដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងជម្រុញការដាក់បេក្ខភាពស្ត្រីឈរនៅលំដាប់លេខរៀងដែលជាប់ ។

បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត**កើន**ឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដែលមានចំនួនសរុប **២៧.៨១៣នាក់** ស្មើនឹង **៣២,៣%**នៃបេក្ខជនស្ត្រី-បុរស សរុប ៨៦.០៩២នាក់ គឺ កើន ចំនួន ៥% ធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួនតែ ២៧,២% ប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកឯ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១ មានចំនួន ៥៩៩នាក់ (១០,៨%) គឺ **កើន ៣%** (១១៨នាក់) ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧មានចំនួន៧,៨% (៤៨១នាក់) ។

ជាក់ស្តែង គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីនៅលេខរៀងទី១ ចំនួន ១៦៣នាក់ ស្មើនឹង ៩,៨% គឺបានកើនចំនួន ៣២នាក់ (ឬកើន ១,៩%)ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួនតែ ១៣១នាក់ (៧,៩%) ។ ចំណែកឯ គណបក្សភ្លើងទៀន (គណបក្សសម រង្ស៊ីពីមុន) ក៏បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីច្រើនដែរនៅលេខរៀងទី១ ដែលមានចំនួន ១៣៦នាក់ ស្មើនឹង ៨,៣% គឺកើនចំនួន ១២នាក់ (ឬកើន០,៧%) ធៀបនឹងអាណត្តិទី៣ ឆ្នាំ២០១២ មានចំនួនតែ ១២៤នាក់ (៧,៦ %) ។ រីឯគណបក្ស១៥ផ្សេងទៀត ក៏បានដាក់បេក្ខជនស្ត្រីច្រើននៅលេខរៀងទី១ ផងដែរ ។ បើប្រៀបធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ បេក្ខជនស្ត្រីឈរឈ្មោះនៅលេខរៀងទី១ ដល់ ទី៣ បានកើនចំនួន **២៩០នាក់ (៣,៤%)** ពី ២ ៧៣៨នាក់ (១៤,៩%) ឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ៣ ០៣៤នាក់ (១៨,៣%) ឆ្នាំ២០២២ ។

ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត

ចំនួនស្ត្រីជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់មានចំនួន **១៧៣នាក់ (១០,៥%)**នៅក្នុងអាណត្តិទី៥ ដែលមានចំនួនកើនឡើង **៣២នាក់ (២%)** បើប្រៀបធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ មានចំនួន**១៤១**នាក់ ស្មើនឹង ៨,៥%

(ចុងអាណត្តិ)។ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មានចំនួន **២.៥៦២នាក់ ស្មើនឹង ២២%** នៃចំនួនក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់សរុប ១១ ៦២២នាក់[14] ។

បើប្រៀបធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នា គឺ ២១,៨% (២ ៥២២នាក់) ចុងអាណត្តិទី៤ និង ២២% (២ ៥៦២នាក់) អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ។ ចំណែកឯភាគរយសរុបនៃស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោត មានគម្លាតធំ គឺ**ស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ២២%** និង**បុរសជាប់ឆ្នោត ៧៨%** ។ **មេឃុំ ចៅសង្កាត់ស្ត្រី ១០,៥% និងមេឃុំ ចៅសង្កាត់បុរស ៨៩,៥% ។**

ចំនួននេះបង្ហាញពីការមិនទាន់ឆ្លើយតបគ្រប់គ្រាន់នូវភាពជាតំណាងរបស់ស្ត្រី ដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ (១) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ក៏ដូចជាគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ដែលមិនអាចសម្រេចបាននូវគោលដៅសមភាពយេនឌ័រ (២) ប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រីដែលកំពុង និងត្រៀមនឹងប្រឡូកនៅក្នុងឆាកនយោបាយ ជាពិសេសកម្រិតឃុំ សង្កាត់ បង្ករឱ្យមានការបាក់ទឹកចិត្តដោយសារចំនួនស្ត្រីដែលជាគំរូភាពនៅតែមានតិច ។ (៣) បញ្ហាបរិយាប័ន្នសង្គមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាពិសេសស្ត្រី និងកុមារនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានមិនត្រូវបានគេយកចិត្តទុកដាក់ និងឆ្លើយតបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយសារសម្លេងស្ត្រីជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានចំនួនតិចនៅឡើយ ។

ការប្រឈម

ទោះបីជាចំនួនបេក្ខជនស្ត្រីមានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក៏ដោយ ក៏ក្រុមស្ត្រីនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិលនៅមានកង្វល់ ដោយសារចំនួននេះនៅមានគម្លាតធំរវាងបេក្ខជនស្ត្រី និងបេក្ខជនបុរស (បេក្ខជនស្ត្រី៣២,៣% នបេក្ខជនបុរស ៦៧,៧%) ដែលវិសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយនៅតែជាបញ្ហាត្រូវបន្ថែមការយកចិត្តទុកដាក់ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ។ បញ្ហាវិសមភាពយេនឌ័រនេះនៅបន្តកើតមានឡើងដោយសារ ៖ **(១)**កង្វះឆន្ទៈនយោបាយរបស់គណបក្ស និងការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់អ្នកដឹកនាំក្នុងការជម្រុញឱ្យមានសមភាពយេនឌ័រក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់សម្រេចចិត្ត ។ **(២)**ខ្វះនូវគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រដាក់លាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ រួមទាំងមិនមានចែងជាក់លាក់ក្នុងមាត្រាមួយចំនួននៃច្បាប់បោះឆ្នោតដើម្បីគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រីចូលរួមដោយស្មើគ្នានឹងបុរសក្នុងវិស័យនយោបាយ ជាពិសេសការឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងជាប់ឆ្នោតក្លាយជាអ្នកដឹកនាំ ។ **(៣)**បទដ្ឋានវប្បធម៌ និងសង្គមមួយចំនួនដែលមានផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមានក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ស្ត្រី គឺជាឫសគល់បញ្ហាបង្កជារនាំងរាំងដល់ការចូលរួមរបស់អ្នកនយោបាយស្ត្រីប្រកបដោយគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព ។

បន្ថែមលើនេះទៀត អ្នកនយោបាយស្ត្រីនៅតែប្រឈមច្រើនទម្រង់នៃការរើសអើង និងអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងពួកគេក្នុងការចូលរួម និងផលប្រយោជន៍នយោបាយរបស់ពួកគេ ដែលបញ្ហានេះនៅតែបន្តកើតមានទោះបី

[14] លទ្ធផលផ្លូវការនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ ប្រកាសដោយគ.ជ.ប នៅថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២

ជាសិទ្ធិនយោបាយ និងការចូលរួមរបស់ស្ត្រីត្រូវបានធានាយ៉ាងពេញលេញដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រី (CEDAW/ស៊ី-ដរ) ក៏ដោយ[15] ។

អនុសាសន៍

ដើម្បីជម្រុញឱ្យស្ត្រីឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន ជាប់ឆ្នោត និងចូលរួមកាន់តែច្រើនក្នុងន័យឆ្ពោះទៅរកសមភាពយេនឌ័ររវាងស្ត្រី និងបុរសក្នុងវិស័យនយោបាយ និងថ្នាក់ធ្វើសេចក្តីសម្រេច (ទាំងសិទ្ធិ ឱកាស ការទទួលខុសត្រូវ និងអំណាច) យើងខ្ញុំជាក្រុមស្ត្រីនៃអង្គការសង្គមស៊ីវិលសូមផ្តល់ជូននូវអនុសាសន៍ដូចខាងក្រោម ៖

១. **ស្នើវិសោធនកម្មច្បាប់** ស្តីពី **<u>ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់</u>** ត្រង់**មាត្រា៣៩នៃជំពូកទី៦** និងច្បាប់ស្តីពី **<u>ការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ</u> មាត្រា២៧** និង**មាត្រា២៨ នៃជំពូកទី៤** ការចុះបញ្ជីបេក្ខជននៃគណបក្សនយោបាយសម្រាប់ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ។ ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ទាំងពីរនេះ គឺក្នុងគោលបំណងឱ្យមានការធានានូវបេក្ខភាពស្ត្រីត្រូវបានឈរឈ្មោះ ក្នុងន័យធានានូវសមភាពរវាងបេក្ខភាពស្ត្រី និងបុរសក្នុងបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតរបស់គណបក្សនយោបាយ ដោយដាក់ឆ្លាស់គ្នារវាងស្ត្រី និងបុរសតាមលំដាប់លេខរៀងពីលើដល់ក្រោម ។ ការអនុវត្តដូចនេះ ជាវិធានការសមស្រប និងមានប្រសិទ្ធភាពល្អប្រសើរក្នុងការជម្រុញឱ្យស្ត្រី និងបុរសអាចចូលរួមក្នុងវិស័យនយោបាយបានពេញលេញទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដូចមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុសញ្ញាស៊ី-ដរ ស្តីពី ការលុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រីភេទក៏ដូចជាស្របនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងការបង្កើនភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី ។

២. **ធានាបង្កើតគោលនយោបាយសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងគណបក្ស**ដោយគណបក្សនយោបាយ នីមួយៗ ហើយគោលនយោបាយនេះត្រូវអនុវត្តឱ្យបានល្អ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីដោយស្មើភាពនៅក្នុងគណបក្សនយោបាយ ដូចជា ស្ត្រីក្នុងដំណើរការបង្កើតគោលនយោបាយ អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត និងតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំ ស្ត្រីជាបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងតំណាងស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ដែលជាការបង្ហាញពីការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ និងបង្កើនភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋជាម្ចាស់ឆ្នោត ។

៣. **លុបបំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងប្រឆាំងនឹងស្ត្រី** ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រី លើកទឹកចិត្តនិងគាំទ្រយ៉ាងពេញលេញដល់ស្ត្រីក្នុងការចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ និងបង្កើនសមត្ថភាពឱ្យបានសមរម្យដល់បេក្ខភាពស្ត្រីសម្រាប់ឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានសមភាពនៃតំណាងអ្នកជាប់ឆ្នោតរវាងស្ត្រី និងបុរស រួមទាំងទទួលបាននូវអំណាចនយោបាយដូចគ្នាតាំងពីថ្នាក់មូលដ្ឋាន រហូតដល់ថ្នាក់ជាតិ ។

---

[15] របាយការណ៍ស្ទង់មតិរបស់ខុមហ្វ្រែល ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពី «ការចូលរួមរបស់សកម្មជននយោបាយស្ត្រីក្នុងវិស័យនយោបាយនៅកម្ពុជា»

៤. **បន្ថែមការអប់រំដល់សាធារណជន**ពីសំណាក់គណបក្សនយោបាយ រាជរដ្ឋាភិបាល និង គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ដើម្បីយល់ដឹងពីសារៈសំខាន់ដែលត្រូវការស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដោយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការឆ្លើយតបតម្រូវការស្ត្រី កុមារ និងបរិយាប័នសង្គមផ្សេងៗទៀត តាមរយៈការបង្កើតយន្តការជាក់លាក់ ដើម្បីគាំទ្រស្ត្រីឱ្យឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត និងជម្រុញឱ្យស្ត្រីមានតួនាទីក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេច និងទទួលបាននូវសិទ្ធិអំណាច តួនាទីពិតប្រាកដក្នុងការអនុវត្តតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតសូមទាក់ទង៖

លោកស្រី សេង រាសី នាយិកានៃអង្គការសីលការកម្ពុជា (SILAKA Cambodia) *០១៧ ៩៣៣ ៣៣៦*

លោកស្រី សឺនកេត សិរីលក្ខណ៍ អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃខុមហ្វ្រែល *០១២ ៧៧៥ ៦៩៦*

លោកស្រី អេង ចាន់ឌី នាយិកានៃអង្គការហ្គេតស៊ី (GADC) *០៩៥ ៧៩៧ ៩០៩*

កញ្ញា ស្តើង ភារ៉ុង នាយិកានៃអង្គការបន្ទាយស្រ្តី (Bantey Srei) *០៧៧ ៥១៤ ៤៧៤*

ឧបសម្ព័ន្ធ ៩

សង្គមស៊ីវិលស្នើរដ្ឋាភិបាលបង្កើនឆន្ទៈនយោបាយម៉ឺងម៉ាត់ ជំរុញឱ្យស្ត្រីបានចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយ

ប្រភព ៖VOD

កញ្ញា ប៉ា សុខេង

៣០ មិថុនា ២០២២ ម៉ោង១៨ : ៣៥

សង្គមស៊ីវិល ទាមទារឱ្យប្រមុខរដ្ឋាភិបាលបង្កើនឆន្ទៈនយោបាយ និងមានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុងការជំរុញឱ្យស្ត្រីបានចូលរួមប្រឡូកក្នុងកិច្ចការដឹកនាំនយោបាយ ដើម្បីឱ្យស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងការ ដែលតែងតែ លើកឡើងថា ផ្តល់ឱកាសដល់ស្ត្រី ខណៈពួកគេអះអាងថា វត្តមានស្ត្រីចូលរួមក្នុងកិច្ចការនយោបាយនៅតែមានតិចតួចនៅឡើយ។

ការលើកឡើងនេះ ធ្វើឡើងក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មានរបស់ក្រុមសង្គមស៊ីវិលដូចជា ខុមហ្វ្រែល អង្គការសីលការកម្ពុជា ហ្គេតស៊ី និងដៃគូមួយចំនួនទៀត អំពីលទ្ធផលអង្កេតចំនួនបេក្ខជនស្ត្រី និងស្ត្រីជាប់ឆ្នោតជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២ នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនានេះ។

អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃគណៈកម្មាធិការដើម្បីការបោះឆ្នោត ដោយសេរី និងយុត្តិធម៌នៅកម្ពុជា (Comfrel) អ្នកស្រី **សឺនគេត សិរីលក្ខណ៍** ថ្លែងថា គម្លាតរវាងបុរស និងស្ត្រី នៅតែមានទំហំធំ ខណៈរឿងនេះនៅតែជាកង្វល់ ដែលទាមទារឱ្យមានការគិតគូរបន្ថែម។

អ្នកស្រីថា រដ្ឋាភិបាលក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំត្រូវតែមានការប្តេជ្ញាខ្ពស់ បង្កើនឆន្ទៈនយោបាយ គាំទ្រស្ត្រី ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាជំរុញសមភាពយេនឌ័រ ក្នុងនោះមានដូចជាធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោត ដើម្បីឱ្យស្ត្រីបានចូលរួមក្នុងកិច្ចការដឹកនាំ និងបេក្ខភាពឈរឈ្មោះក្នុងបក្សនយោបាយជាដើម។ ក្រៅពីនោះ ត្រូវតែប្រាកដថា ពួកគេទទួលបានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញ ក្រោយបានកាន់តំណែង ដោយគ្មានការរើសអើង ឬប្រកាន់ភេទ។

មន្ត្រីសង្គមស៊ីវិលរូបនេះថា ជាក់ស្តែង ឱ្យតែជិតដល់ការបោះឆ្នោត លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហ៊ុន សែន** ដែលជាមេដឹកនាំបក្សកាន់អំណាចតែងតែស្នើនិងប្រកាសទៅបក្សនយោបាយឱ្យដាក់ស្ត្រីឱ្យបានច្រើននៅលេខរៀង ចន្លោះពីទី១ ដល់ទី៣ ដោយថាធ្វើយ៉ាងណាឱ្យមានបរិមាណស្ត្រីចូលរួមកុះករ ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងបក្សកាន់អំណាចមួយនេះមានចំនួនស្ត្រីឈរឈ្មោះត្រឹមជាង ២០%ប៉ុណ្ណោះ។

អ្នកស្រីថា ដើម្បីឱ្យការប្តេជ្ញា និងការអនុវត្តស៊ីសង្វាក់គ្នាទៅនឹងការប្រកាសនោះ លុះណាតែរដ្ឋាភិបាលមានឆន្ទៈនយោបាយពិតប្រាកដ។

អ្នកស្រីថា៖ «**អាហ្នឹងវាត្រូវការការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់អ្នកដឹកនាំកាលណានិយាយហើយត្រូវជំរុញធ្វើឱ្យបានអនុវត្តន៍ឱ្យបាន។ ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងគណបក្សទាំងអស់ហ្នឹង ជាពិសេសគណបក្សផ្ទាល់របស់ខ្លួនដែលជាអ្នកកាន់ អំណាចក្នុងរដ្ឋាភិបាលហ្នឹង ដាក់ចំនួនស្ត្រីតិចបានតែ ២០% ជាង។ ចុះបើគាត់ដាក់ឱ្យច្រើនជាងហ្នឹងទៅ ស្ត្រីក៏បានច្រើន ជាប់**

ឆ្នោតច្រើន។ អីចឹងវាត្រូវការការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួនខ្លាំងណាស់ ទោះបីតាមរយៈពាក្យសម្តីក្តី តាមរយៈគោលនយោបាយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក្តី តាមរយៈច្បាប់ក្តី»។

ពលរដ្ឋមកពីខេត្តមណ្ឌលគិរី ដែលបានចូលរួមក្នុងសន្និសីទសារព័ត៌មាននោះដែរ លោក **តាយ សុត័ណ្ណ** យល់ ថា ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ ជារឿងចាំបាច់មួយ ព្រោះពួកគេ ជាចំណែកមួយជួយ ជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍ។ យ៉ាងណា យុវជនវ័យ ២០ឆ្នាំរូបនេះថា ដើម្បីឱ្យស្ត្រីមានឱកាស ចូលរួមដឹកនាំដូចដែលប្រមុខរដ្ឋាភិបាលអះអាងពីការចង់ឃើញមានវត្តមានស្ត្រីក្នុងកិច្ចការនយោបាយបាននោះ លុះត្រាតែមានការផ្តល់ឱកាសដល់ស្ត្រីឱ្យបានច្រើន និងមានភាពសាំនឹងបរិបទនានា។

លោកថា៖ **«បើ [ថ្នាក់ដឹកនាំ] គ្រាន់តែមានប្រសាសន៍ [ថាផ្តល់ឱកាសឱ្យស្ត្រី] តែមិនបានអនុវត្តន៍ ត្រង់ចំណុចនេះអាចប៉ះពាល់ដល់ស្ថាប័ន ឬគណបក្សរបស់គាត់។ [...] ក្នុងប្រទេសមួយរីកចម្រើន លុះត្រាមានវត្តមានស្ត្រីចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនយោបាយឬមួយចលនាអីផ្សេងព្រោះស្ត្រីក៏ជាកម្លាំងចលករអភិវឌ្ឍមាតុភូមិ»។**

អ្នកនាំពាក្យគណបក្សកាន់អំណាចលោក ឈឹម ផលវរុណ ចាត់ទុកការលើកឡើង របស់អង្គការ សង្គមស៊ីវិលថា ជាការបញ្ចេញមតិឱ្យតែពិរោះស្តាប់ ដោយគ្មានការទទួលខុសត្រូវ។ លោកថា វាមិនមែនជា ហេតុផលដែលគណបក្សត្រូវរុញឱ្យនារីឈរឈ្មោះទេ ពោលគឺអាស្រ័យលើការស្ម័គ្រចិត្ត និងស្ថានភាពរបស់ នារី ហើយនិងគោលនយោបាយនារី និងយេនឌ័រ ទើបជារឿងសំខាន់។

លោកថា៖ **«សម្រាប់ខ្ញុំអង្គការNGOsនិយាយដដែលៗដូចគេជាប់ឌីសឯរឿងការដាក់បេក្ខភាពជាស្ត្រី ឬក៏ជាបុរស ឬក៏ចំនួនស្ត្រី វាជារឿងជាក់ស្តែងផ្ទៃក្នុងគណបក្សនីមួយៗ គេចេះចាត់ចែងហើយ។ មិនមែនសំដៅទៅលើតួលេខបេក្ខនារីច្រើនទេ សំដៅសំខាន់ថាតើអ្នកដែលឈរឈ្មោះទាំងអស់ហ្នឹងជាប្រុសក៏ដោយជាស្រីក៏ដោយតើអនុវត្តន៍គោលនយោបាយនៃការលើកស្ទួយនារីនិងលើកស្ទួយយេនឌ័រ បានមានប្រសិទ្ធភាពកម្រិតណា? នេះជារឿងសំខាន់»។**

បើតាមសង្គមស៊ីវិល ចំនួនស្ត្រីជាប់ជាមេឃុំចៅសង្កាត់នៅក្នុងអាណត្តិទី៥នេះ មានចំនួន ១៧៣នាក់ (១០,៥%) ពោលគឺកើនឡើង ៣២នាក់ (ឬស្មើ២%) បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ដែលមានចំនួន ១៤១នាក់ ស្មើនឹង ៨,៥% (ចុងអាណត្តិ)។ ស្ត្រីជាប់ជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ មានចំនួន ២ ៥៦២នាក់ ស្មើនឹង២២% នៃចំនួនក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់សរុប ១១ ៦២២នាក់។

បើធៀបនឹងអាណត្តិទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ ស្ត្រីជាប់ឆ្នោតមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ២១,៨% (២ ៥២២នាក់) នៅចុងអាណត្តិទី៤ និង២២% (២ ៥៦២នាក់) នៅអាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២នេះ។ ចំណែកឯភាគរយសរុបនៃស្ត្រី និងបុរសជាប់ឆ្នោត មានគម្លាតយេនឌ័រខ្លាំង គឺស្ត្រីជាប់ឆ្នោត ២២% និងបុរសជាប់ឆ្នោត ៧៨%៕

ឧបសម្ព័ន្ធ ១០

Hello VOA ៖អ្នកជំនាញថាឆន្ទៈនយោបាយ និងផ្នត់គំនិតអវិជ្ជមានលើភាពជាអ្នកដឹកនាំជាស្ត្រីនៅតែជាឧបសគ្គ

១៥ កក្កដា ២០២២
ស៊ុន ណារិន

កាលពីចុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០២២ ក្រោយការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដែលធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា។ មានអង្គការសង្គមស៊ីវិលចំនួន ៥ ដែលធ្វើលើការបោះឆ្នោត និងវិស័យយេនឌ័រ ក្នុងនោះមានខុមហ្វ្រែលផងដែរ បានជំរុញអោយគណបក្សនយោបាយបង្កើនចំនួនស្ត្រី ដែលអាចឈរជាបេក្ខជនលេខរៀងខាងលើដើម្បីអាចឈ្នះការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដែលជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់សរុបជាង ១១.០០០នាក់ នៅទូទាំង ប្រទេសរៀងរាល់ ឆ្នាំម្តង។ អង្គការបានលើកឡើងថា សន្ទុះនៃការកើនឡើងមានតិចតួចពីមួយអាណត្តិ ទៅមួយអាណត្តិ។ អ្នកស្រី **សឺនភេត សិរីលក្ខណ៍** អ្នកសម្របសម្រួលកម្មវិធីអប់រំ និងយេនឌ័រនៃអង្គការខុមហ្វ្រែល បានថ្លែងថា កង្វះការប្តេជ្ញាខ្ពស់ និងឆន្ទៈនយោបាយជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីនៅក្នុងវិស័យនយោបាយថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ អ្នកស្រីបន្ថែមថា ៖«ដោយសារតែគាត់យកអាបទដ្ឋានវប្បធម៌ ផ្នត់គំនិតសង្គម អវិជ្ជមានមកលើស្ត្រីទៅលើភាពអវិជ្ជមានទៅលើភាពដឹកនាំរបស់ស្ត្រីហ្នឹងហើយដែលធ្វើអោយមានគំនិតរើសអើងចំពោះស្ត្រី»។ (លោក ស៊ុន ណារិន,ភ្នំពេញ,១៤ កក្កដា ២០២២)

រួមជាមួយសារជាសម្លេង

ឧបសម្ព័ន្ធ ១១

គណបក្សនយោបាយដែលបានឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ អាណត្តិទី៥ ឆ្នាំ២០២២

Cambodia People's Party (CPP)	Kampucheaniyum Party (KP)
Candlelight Party (CP)	Grassroots Democratic Party (GDP)
FUNCINPEC Party (FP)	Khmer United Party (KUP)
Khmer National United Party (KNUP)	Beehive Social Democratic Party (BSDP)
Cambodian National Love Party (CNLP)	Cambodia Indigenous People's Democracy Party (CIPDP)
Cambodian National Party (CNP)	Ekpheap Cheatkhmer Party (ECP)
Cambodian Youth Party (CYP)	Reaksmey Khemra Party (RKP)
Cambodian Reform Party (CRP)	Khmer Economic Development Party (KEDP)
Khmer Will Party (KWP)	